

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

Яхшилардан сўз очдик

СУРАТДА: Раҳматилло Бектошев (ўртада) шифокорлар билан.

НУРГА ЙЎҒРИЛГАН ҚАЛЪ

...Раҳматилло Бектошев ўрта мактабни тугатгач, Қўқон шаҳри атрофидagi қишлоқларнинг биридан Самарқанд давлат тиббиёт институтига келиб ўқишга кирди. Талабалик йиллари ортда қолди. Ёш шифокор 1975 йил Қўқон шаҳридаги 1-шифохонада жарроҳ ва травматолог бўлиб ишга киришди. Икки йилдан сўнг устози, профессор Саттор Мадёров тақлифига биноан у Самарқанддаги республика шифохонасининг 1-клиникасида асаб жарроҳлиги бўйича фаолиятини давом эттирди.

2002 йилдан бери Раҳматилло Бектошев марказий шифохонанинг асаб жарроҳлиги бўлимига бошчилик қилиб келмоқда.

Зукко шифокорнинг асаб жарроҳлиги илмини чуқур ўрганиши, илмий изланишлар жараёнида эллиқдан ортиқ илмий мақолалар, 120 дан зиёд рационализаторлик тақлифлари юзага келди. Бундан ташқари тўртта муаллифлик гувоҳномаси қўлга киритилди.

Жарроҳ Раҳматилло Бектошевнинг профессор Саттор Мадёров билан тиббиёт амалиётига киритилган "Марказий нерв системаси касалликларини азон билан даволаш" усули бугунги кунда нафақат мамлакатимизда балки, Европа ва АҚШда ҳам муваффақият билан қўлланилиб келинаёпти. Бектошев тақлиф қилган ва амалиётда қўллаган тиббий озонатор энг содда, энг арзон ва яхши самара берувчи озонатор, деб тан олинган.

Раҳматилло Бектошев амалиётга киритган мия асосий пардаларининг

сурункали яллиғланиши натижасида кўриш нерви қуришининг атрофиясини даволаш усули бугунги кунда тиббиёт оламида тан олинди ва унга муаллифлик гувоҳномаси берилди.

Моҳир жарроҳ раҳбарлигида эпилепсия хасталигини даволашнинг бир неча янги усуллари клиник амалиётга тадбиқ этиб келинаёпти.

Бу амалий иш жаҳон тиббиётда шу пайтгача қўлланиб келмаётган усуллар натижасидан анча юқорилиги билан ажралиб туради.

Тараққий этган Европа мамлакатларида эпилепсия касаллигини даволаш 5-7 йил вақт талаб қилса, бизда 2-3 йилни ташкил этади, - дейди Раҳматилло Бектошев.

Унинг эпилепсия касаллигини даволаш борасида олиб борган илмий ишлари олти рацияназорлик тақлифи, учта патент ва битта илмий-оммабоп китобда ўз ифодасини топган. Р.Бектошев бугунги кунда эпилепсияга бағишланган қўлланмани нашрга тайёрлаб турибди.

Р.Бектошев ўсма касалликларининг олдини олиш, даволаш ва кесиб олиб ташлангандан кейинги қайта ўсишнинг олдини олиш борасида ҳам тинмай изланмоқда. Бўлимда марказий нерв системаси, умуртқалар ва орқа мия ўсмалирини даволашда қўлланилаётган комплекс даво усули яхши натижа бермоқда.

Шифо масканида умуртқалар остеохондрозининг келиб чиқиши сабаби ва ривожланиш механизми чуқур ўрганилиб, клиник амалиётда жуда яхши натижалар билан қўлланилмоқда.

Бўлимда амалга оширилаётган бўйин умуртқалари остеохондрозини даволаш усуллари бугунги кунда тиббиётда энг яхши натижа берувчи восита ҳисобланади. Клиник амалиётда бу усулларнинг қўлланиши беморларни оператив даволаш заруратидан қутқарганлиги қувончли ҳолдир. Бўлимда бел умуртқалари остеохондрозини жарроҳлик йўли билан даволашнинг кенгайтирилган ламинэктомия усули қўлланилаёпти.

Машҳур жарроҳ Раҳматилло Бектошев остеохондроз хасталигининг ривожланишига асосий сабаб овқатланиш тарзини тўғри ташкил қилмаслик эканлигини аниқлади ва даволашнинг парҳез усулини ишлаб чиқди. Бу соҳадаги тажрибалари "Умуртқалар остеохондрозини тўғрисида нималарни билиш керак?" деган илмий-оммабоп китобда ўз ифодасини топган.

...Дардмандлар шифо излаб, бу гўшага қадам қўядилар. Даволаш жараёнидаги билимдонлик, аниқ ва тўғри ташхис қўйиш, муомала маданиятининг баландлиги беморлар қалбига нур ёғдирмоқда.

Раҳматилло Бектошевнинг шоғирдлари Улуғбек Жумаев, Хайитбой Умаров, Улаш Хўжақулов каби шифокорлар, Зулайхо Аҳмаджонова, Санобар Сўфиева, Фарида Хўжақулова, Бону Фуломхайдарова сингари ҳамширалар билим ва маҳоратларини инсонлар саломатлигига бағишлаб келмоқдалар.

Ҳамдам ЭШОНҚУЛОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

МАҚСАД—ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ

2007 йил 12 февралда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш йқунлари ҳамда 2007 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов маъруза қилди.

Шоҳида Ирисметова—Чирчиқ шаҳар ҳоким ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси:
Мухтарам Президентимиз "...мамлакатимизда спортни, биринчи галда болалар спортини ривожлантириш... га катта эътибор қаратилди", -дея таъкидлаб ўтдилар. Шаҳримизда ҳозир 4та ўйингоҳ, 2та очик

ва ёпиқ сув ҳавзалари, 77та спорт заллари, 25та спорт майдончалари, 25та соғломлаштириш марказлари фаолият кўрсатмоқда. Ҳар бир мактабда шу маҳалла оилалари учун спорт билан шуғулланишга барча қулайликлар яратдик. Оилалар, маҳаллалар ва аёллар ўртасида тез-тез мусобақалар ўтказиб тураемиз. Ўтган йили вилоят хотин-қизлар спартакиадаси, вилоят бўйича коллеж қизларининг мусобақаси, Республика Гимнастрада фестивали ҳам айнан бизнинг шаҳримизда ўтганлигини алоҳида таъкидлашни истардим. Яқинда бўлиб ўтган шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг ўқув-семинарини ҳам "Аёл ва спорт" деб номладик. Бир сўз билан айтганда шаҳримиз аҳолиси спорт инсон ҳаётида муҳим аҳамиятга эга эканлигини теран англаб яшамокдалар.

МАТЛУБА ЁЗИБ ОЛДИ.

Муносабат

Ҳавоҳон Сойипназарова—Андижон вилояти Бўз тумани "Тадбиркор аёл" уюшмаси раиси:

- Ёлга қўшилсанг, эл бўласан, деган гап бор. Мен ҳам бутун сармоямни тўплаб, тикувчиликка ихтисослашган "Хонзодабегим" корхонасини очдим. Ниятим - туманимиздаги 35 нафар қиз-жувонларни иш билан банд қилиш эди. Зеро, юртбошимиз ҳам Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мажлисида: "...иқтисодиётимизда амалга оширилган таркибий ўзгариш ва ўсиш суваратлари, кичик бизнес ва тадбиркорликни рағбатлантириш, хизмат кўрсатиш соҳасини жадал ривожлантириш, одамларимизга касаначиликнинг турли шакллари билан шуғулланлариши учун шарт-шароит яратиб бериш, муҳтож оилаларни чорва моллари билан таъминлаш борасида қилинган кўпгина ишлар туфайли мамлакатимизда 570 мингта иш ўрин яратилди..."

деди...". дея бежиз айтмадилар. Мен 40 нафар уй бекасига хом ашё етказиб бериб, уларнинг яқандозлар, кўрпа, кийим-кечак, дўппи ва чеварчилик билан шуғулланишлари учун шарт-шароит яратаялман. Меҳнатимизнинг орқасидан келган фойда эса ана янги режаларимизни амалга оширишга, 3- сон мактабнинг таъмири, кам-қўстни тўлдиришга ва кам таъминланган оилаларга қўмақлашишга ҳам етиб ортади.

сақлаш тизимини тақомиллаштириш ва аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш сифатини ошириш..." борасида ҳам юртимизда кўпгина ишлар амалга оширилганини алоҳида қайд этдилар.

Дарҳақиқат, бизнинг 50 ўринлиқ шифохонамиз ҳам тўрт-беш йил ичида замонавий тиббий асбоблар билан жиҳозланди. Беш йилдан буён "Соғлом авлод" лойиҳаси бўйича иш олиб бораемиз. 50 мингга яқин 14 ёшгача бўлган болалар саломатлигига масъуллигимизни бир дақиқа ҳам унутмаймиз.

Ҳусан Норматов—Қашқадар вилояти, Деҳқонобод тумани шифохонаси педиатрия бўлими бошлиғи:
—Юртбошимиз Вазирлар Маҳкамаси мажлисида "Соғлиқни

САНОВАР тайёрлади.

ГАПНИНГ "БЕКори" йўқ

Дастлаб топган-
тутган сармоя-
мизни йиглаб,
уни таъмирдан

**Тадбиркорлик
давр талаби**

мен билан бирга иш-
лар, тадбиркор эди.
2 йил бурун машина
халокатидан нобуд

Дастлаб топган-тутган сармоямизни йиглаб, уни таъмирдан чиқардик. Сўнг республикамизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган дастгоҳлар билан жиҳозладик. 100га яқин кишини ишга жалб қилиб, аёллар, эркаклар ва болалар кўйлаклари, спорт кийимлари, тирикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқара бошладик. Аъло навли иплардан тикиладиган ва тўқиладиган кийимларимиз кўрғазмаларда юқори баҳоланди. Тез орада маҳсулотларимиз нафақат ҳамюртларимизнинг, балки чет эллик харидорларимизнинг ҳам эътиборини қозонди. Яқинда амераклик ва россиялик савдогарлар эллик минг донадан маҳсулот буюртма қилишди. Бу эса ишчиларимизнинг ўзларига бўлган ишончларини ор-

бўлди. Ўзимдан ўтганини ўзим билдим. Яна ҳам Оллоҳ сабр бераркан... 5 нафар фарзанди қолди. Улар билан овунаман. Келиним ҳам қизимдек бўлиб қолган, ҳаммаси бағримда. Ферузахон (набирам) Наманган тўқимачилик институтида ўқийди. Дарсдан кейин келиб, корхона ишлари билан шуғулланади. Хозирдан маҳсулот ишлаб-чиқариш жараёнини, корхонанинг иқтисодий жиҳатларини яхши эгаллаган. Вақти келиб, жамоага раҳбарлик қилишни ҳам унга ишонсам бўлади. Ферузахон шунингдек, вилоят "Зулфия қизлари клуби" президенти ва худудимиз телевидениесида ҳар ой эфирга узатиладиган "Қизларжон" кўрсатуви бошловчиси ҳамдир. Худо хоҳласа ЭРТАГА бизнинг юзимишни ёруғ қиладиган шу ёшлар-да...

Мақсуда опа Содиқованинг келажакка умид билан йўрилган гапларини эшитар эканман, «қанийди ундаги "дард келганда сабрий, бахт келганда шукрий" бўлиш фазилати ҳаммада бўлса...» деган фикр хаёлимдан ўтди. Опа билан учрашишдан аввал унинг ҷумолидек меҳнат қилиб, топганини кўнгли ярим, «қўли юпқалар» билан баҳам қўриши ҳақида туман ҳоким муовини, хотин-қизлар кўмитаси раиси Марғубахон Муҳиддинова таъсирлиб ҳикоя қилганди:

- Мақсуда опа бежизга "Қўни-қўшнига мурувватли", дипломи совриндори бўлгани йўқ. "Қатагонсарой"даги ақли заифлар интернатига 3 миллион сўм ўтказди. Улардан 20 нафарининг суннат тўйини нишонлаб, 40 нафарига кийим-бош совға қилди. Бундан ташқари, туманимиздаги 20 нафар кам таъминланган оила фарзандларини ҳам тўйини қилиб берди. Опанинг савҳати туфайли қишлоқ кенгаши биноси ва мактаблар таъмирланди. "Зулфия қизлари" танловини ҳамда телевидениенинг "Қизларжон" кўрсатувлари ҳомийси ҳам шу Мақсуда опа бўладилар...

Ҳа, "фақат ўзим бўлай" деган одамнинг номини ҳали биров одамнун бўлиб эсламаган. Мақсуда Содиқованинг аъмоллари эса ҳали кўп йиллар у ҳақда ҳикоя қилишига аминимиз.

Санобар ФАХРИДДИНОВА

- Ферузахон набирам—менинг избосарим, давомчим бўлади, дейди опа.

тираяпти. Ишларимиз шу тариқа ривожланса, Москвада ҳам савдо маркази очиб, наманганлик киз, жувонларнинг чеварлик маҳоратини кўз-кўз қилмоқчимиз...

- Мана бу қизим эса менинг избосарим, давомчим бўлади, - дея хонага кириб келган ўн тўққиз ёшлардаги, буйчанггина қизни таништиришди опа. - Ёлғизгина ўғлим Дилшоджондан қолган ёдгорим булар, - кўзида ёш айланди унинг. - Ўғлим

Наманган вилояти Тўрақўрғон тумани "Ахсикент" тўқувчилик ва тикувчилик фабрикаси раҳбари. Мақсуда опа Содиқованинг ғайратини кўриб, очиги, ҳавасим келди. Опанинг ёши анча улуг бўлса-да, ҳаракатлари дадил ва ўқтам. Унинг фикрларида ҳам бирорта "бекори"ни тополмайсиз, улар кўп йиллик тажриба хулосалари билан муҳрланганлигини ҳис қиласиз.

- "Савдогарлик санъати, маданияти қадимдан ўзбекнинг қонига бўлган", дердилар отам, - дея вазминлик билан ҳикоя қилади опа. - Ахир "Буюк ипак йўли" ҳам бежизга юртимиз худудидан ўтмаган-да. Бу хунарга меросхўрлигимдан гурурланаман. Иш фаолиятимни 1973 йил китоб дўконига сотувчиликдан бошлаганман. Мустақилликдан сўнг тадбиркорларга катта имтиёзлар, имкониятлар берилди. 1995 йилдан хусусий фабрикаларнинг маҳсулотларини харидорга етказиш учун хизмат қилдик. Мабағимизни йиғиб, 2003 йил ёқилғи кўйиш шахобчаси сотиб олдик. Уни "Дилрабо" деб номладик. Турмуш ўртоғим Абдуқаҳҳор ака ва (раҳматли) ўғлим Дилшоджон билан ишга киришдик. "Иш ишни топади", деганлари рост экан. Яна саккиз гектарлик боғни ҳам хусусийлаштириб, 15 оилани иш билан таъминладик. Беш минг тўп мевали дарахнинг баракаси ишчиларга ҳам, бизга ризқу-рўз келтирди. Меҳнат қилган одам ҳеч қачон хор бўлмаган. Айрим "дейди"чиларни кўрсам гашим келадди, қўлидан тутиб ишга олиб келаман. "Яхши яшашни орзу қилган билан иш бўлмайди. Меҳнат қилсам етман, деган одамгагина МУРОД эшигини очади", - дейман, уларга.

2006 йил худудимизда иш жойлари яратиш учун қаровсиз қолган фабрика биносини сотиб олдик.

Фуқаролик жамиятини ўрганиш институтида "Аёл ва жамият" мавзусида илмий-назарий конференция бўлиб ўтди. Конференцияни Фуқаролик жамиятини шакллантиришда аёллар фаоллигини ошириш муаммоларини ўрганиш лойиҳаси раҳбари Нафиса Зоҳидова очар экан, хотин-қизларни ижтимоий ҳимоялаш, тадбиркор аёллар сафини кенгайтириш, гендер тенглигини миллий қадриятла-

«АЁЛ ВА ЖАМИЯТ»

римизни, урф-одатларимизни сақлаган ҳолда амалга ошириш кераклигини таъкидлади.

Тошкент шаҳар кенгаши депутати, шаҳар "Тадбиркор аёллар" уюшмасининг раиси Насиба Миродилованинг мардикор бозоридаги аёлларни қонунан ҳимоялаш ёки тадбиркорликка жалб этиш зарурлигини, маҳбус аёлларга диний кўмиталарнинг маънавий ёрдами кераклигини, шу билан бирга қизларни оналикка тарбиялаган сингари ўғил болаларни ҳам оила масъулчилигига тарбиялаш муҳимлиги ҳақидаги фикр-мулоҳазасини қўпчилик қўллаб-қувватлади. Тадбирда иштирок этган Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси вакиллари, сиёсий партияларнинг "Аёллар қаноти" раҳбарлари ҳам амалга оширган ишлари ва режалари ҳақида фикр алмашдилар.

Давра суҳбати якунида захирада лидер аёлларни тарбиялаш мақсадида "Лидер аёллар мактаби"ни ташкил этиш учун масъул вакиллар сайланди.

АДИБА

ЗУЛФИЯ
МУКОФОТИГА
НОМЗОДЛАР

**Муштарий ТОЖИЕВА —
Нурота туманидаги 45-сон
мактаб ўқувчиси. Адабиёт
йўналиши бўйича.**

Муштарийнинг "Кўксимдаги кўкларим", "Қалб тугенлари" шеърий тўпламлари чоп этилди. Туманда ўтказилган "Етакчи-2006", "Энг яхши маънавият соати" кўрик-танловида иштирок этиб, 1-ўринни эгаллаган. Шеърлари Республика маتبотида ёритилган.

У мактабда "Ёш адабиётчилар" тўғараги раҳбари ҳамдир.

**Феруза ХУДОЙМУРОВА —
Китоб туманидаги Мирзо Бедил
номли мактаб ўқувчиси.
Таълим йўналиши бўйича.**

Феруза вилоят "Кўшиқлар" кўрик-танлови ғолиби. Республикада ўтказилган "Экология ва жамият" танловида биринчи ўринни эгаллаган. Унинг "Оқар дарё", "Гўзаллиқни англаш олами кутқаради" номли тўпламлари нашр қилинган.

**Дилобар ТОШМАТОВА —
Тошкент Давлат иқтисодий
университети магистранти.
Таълим йўналиши бўйича.**

Дилобар А. Навоий номидаги давлат стипендияси соҳибаси. "Қамолот" ЁИХнинг фаол аъзоси. Олийгоҳда ўтказилган турли илмий-амалий анжуманларда ўз маърузалари билан иштирок этган. Илмий мақолалари матбуотда чоп этилган.

**Зилола АБДУЛЛАЕВА —
Андижон Давлат Университети
талабаси. Адабиёт
йўналиши бўйича.**

Зилола "Нафосат" Республика кўрик-танловининг ғолибаси. У вилоят телерадиокмпаниясида "Тенгдошлар" ешитириши ҳамда "Нихол" кўрсатувини олиб боради.

Зилола вилоятда ўтказилган "Ўткир қалам соҳибки" танловида 3-ўринни эгаллаган. Республика ёш ижодкорларининг анъанавий Зомин анжуманида "Энг яхши лирик шоир" номинациясини олган. Унинг "Ойдин бўлган кунларим", "Тиниқ томчилар" китоблари чоп этилган.

А. УМИРОВА тайёрлади.

"ПАРЛАМЕНТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ"

Маълумки, 2007 йилнинг 16 январ куни матбуотда Ўзбекистон Республикасининг янги тахрирдаги "Оммавий ахборот воситалари тўғрисида"ги Қонуни эълон қилинди. Ушбу Қонун жамиятнинг барча соҳаларда олиб борилаётган демократлаштириш жараёнининг ажралмас тармоғи сифатида жиддий аҳамиятга эга бўлиб, у Республикада фаолият юритаётган барча турдаги оммавий ахборот воситалари олдида янгидан-янги вазифалар қўяди. Давр кун тартибига қўяётган ҳар қандай вазифаларни амалга оширишнинг муҳим шарти эса - қонунда акс этган ҳуқуқий асослар тўғрисида кенг ва батафсил ахборот бериш, уларни омма-лаштиришдан иборатдир.

Қонунчилик палатаси Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари кўмитаси Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси

Фаргона вилояти бўлими билан ҳамкорликда ушбу мавзуга бағиш-лаб ўтказилган давра суҳбатида Фаргона вилоятининг туман ва шаҳар газета бош муҳаррир ва етакчи ижодий ходимлари ишти-рок этдилар. Давра суҳбатини олиб борган Қўмита раиси ўрин-босари Исмоил Саипназаров мам-лакатимизда оммавий ахборот во-ситалари соҳасини янада демок-ратлаштириш жараёнларининг бориши, Қўмитанинг қонунчилик фаолияти, шунингдек хозирги шароитда маҳаллий оммавий ах-борот воситалари, жумладан ма-ҳаллий газеталар журналистлари олдида турган долзарб вазифалар хусусида сўз юритди. Олий Мах-лис Қонунчилик палатаси Ахбо-рот ва коммуникация технологи-ялари масалалари кўмитаси аъзоси О.Ўсаров "Парламент ва оммавий ахборот воситалари" мавзусида маъруза қилди.

Шунингдек, тадбирда Ўзбеки-стон Журналистлари ижодий уюшмаси раиси Шерзод Фуло-мов, Ўзбекистон мустақил бос-ма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлан-тириш жамоат фонди директо-ри Жамолиддин Ҳақимов, Ўзе-бекистон журналистлари ижодий уюшмаси Фаргона вилояти бўлими раиси М.Обидов, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари кўмитаси аъзоси Ю.Нишонов, Фаргона вилояти, Сўх тумани "Садои Сўх" газета-си муҳаррири Содиқжон Тохи-ров, Фаргона вилояти "Истикбол йўли" газетаси муҳаррири Ҳади-чаҳон Каримовлар қўрилган ма-салалар юзасидан ўз фикр-муло-ҳазаларини баён этишди.

Ўз мухбиримиз

Газетхон-газета
ва ҳаёт ҳақида

СОФИЧ
"Оила ва жамият" газетасига хат ёзувдим. "Хатим газетда чоп этилармикан?" деб ўйлардим. Ҳар ҳафта почтачи Бойпўлат амакидан газета келган-келмаганлигини сўрайман. Амаки: "Оила ва ва жамият" газетаси келди, қизим. Олақол, газетани", - дейдилар. Мен газетани олиб, бирмабир varaқлаб, ўқиб кўриб: "Амаки, хатим Тошкентга неча кунда етиб боради?" - деб сўрасам, у киши: "Қизим, сенинг хатинг 3 кун ё 5 кунда етиб боради", - дейдилар. Уша куни ҳам газетани олиб келиб, "Оила ва жамият"ни varaқлай бошладим. Бирдан кўзим мақоламга тушди. Жуда-жуда қувониб кетдим. Қувонганимдан йиғлаб юборибман. Шу пайт хонамга Собиров домла ва Дилноза исмли ўқитувчилар кириб келишди.

- Эй, Махсуда, нимага йиғляяпсан? - деб сўрашди. Мен уларга "Оила ва жамият" газетасини бердим. Улар газетани ўқиб кўриб, қувониб кетишди. "Мана, бўларкан-у, хат ёзиб турсанглар! Махсуда, газетага тез-тез хат ёзиб тур. Бизнинг номимиздан салом айт. Собиров домла сизларга салом айтдилар, дегин", - дедилар Собиров домла. Кейин газетани олиб, директорнинг олдига бордилар. Директоримиз ҳам жуда хурсанд бўлдилар. Менга ва "Оила ва жамият"га омад ва бахт, ишларимиз ўнгидан келишини тиладилар. Уйга келиб, онамга "Оила ва жамият" газетасини ўқиб бердим. Онам ҳам жуда хурсанд бўлдилар. Онам: "Қани энди даданг кўрганда эди шу кунларни..." - деб йиғлаб юбордилар. Дадажоним бундан 3 йил олдин оламдан ўтганлар (Худо раҳмат қилган бўлсин!) Мен дадажонимни дунёдан кўз юмган деб ўйламайман. Ҳар куни эртаб юз-қўлимни ювиб, дадажонимнинг суратларига салом бериб, гапларимни айтаман. Янгиликлардан хабардор қиламан. Худди дадажоним тирикдай мен учун, гапларимни эшитиб тургандай туюлади менга. Уша куни ҳам газетда босилиб чиққан мақоламни дадамнинг суратларига қараб ўқиб бердим. Қани энди дадажоним шу кунларни кўрсайдилар...

Махсуда БОЗОРОВА,
Навоий вилояти,
Навбахор тумани,
Агроиктисодиёт коллежи.

Онажоним Шарофатхон отин ҳақида озми-кўпми қоғоз қоралаганман. Эскича илмдан бохабар, ёшлик чоғларида маҳалла қизларига сабоқ берган волидам ҳақида бугун яна қоғоз қоралашга тушдим.

Онам 1975 йилнинг 26 январида бандаликни бажо келтирганлар. 64 ёшларида қора тупроққа топширганмиз уларни. Лекин улардан яхши сўз, яхши амал, яхши сабоқлар қолди. Бугун онам айтиб берган ўғитларидан сизларга ҳам илдиндим...

ЎЗИ ЙЎҚДАЙ,

- Ўзи йўқдай, лекин захри ўқдай нарса нима? Биласанми қизим? - сўраб қолдилар бир куни онам дабдурустан.

- Қизик, ўзи йўқдай, захри ўқдай?.. Ғалати топишмоқларни топиб юрасиз-а, ойи, ҳазилга бурмоқчи бўлдим мен.

Энди онамнинг ачиқлари чиқди. - Қани тур, ичкари уйга кирайлик. - Ҳозирми? - Ҳозир.

Ичкари уйга кирдик. Онам дераза пардасига қараб: - Бу нима? - дедилар. - Игна.

- Ҳеч замонда игнаниям пардага санчиб қўядими?

- Нима қилибди? Пардада бўлса кўриниб туради. Керак бўлганда олиб ишлатаман.

Онам илдамди. Китоб жавонимни очиб, қайчи-иглар сақланадиган қутичага ишора қилдилар. - Бу нима, қизим? - Қутича.

- Игнани шу ерда сақласанг бўлмайди?

- Бу ердаям сақлайман.

Мана қаранг, қичкина ёстиқчага қадаб қўйганман.

Онам синчилаб қарадилар.

- Кўрдим. Учта экан. Яхши.

Онам айвонга чиқиб, тоқча ёнида тўхтадилар. Тоқчадаги янги чойнак ичида ҳам оқ игга санчилган игна бор эди.

- Бу ерда битта, ойи... Хуллас, шу куни ойим

уйни роса тинтув қилдилар. Бўш чойнакларнинг ичини, қутичаларни текширдилар.

Шунда ҳам онамнинг ниятларини илғамадим.

- Бугун имтиҳонга тайёрланишим керак эди, ойи... Вақтимни олдингиз. Қаёқдаги майда-чуйда нарсаларни қидириб, одамни хит қилиб юборасиз-а?

- Игна қидириш майда-чуйда бўлиб қолди? Бирортанинг оёғига кириб кетса борми? Аиникса бола-чақа бор жойда игнани ўйлаб ишлатиш керак.

- Ўзингиз чевар бўлсангиз... уйда нима кўп, игна.

- Тўғри, аммо ҳар бирининг ўз ўрни бор. Мен рўзғорда фақат иккита игна ишлатаман. Ишлатадиган игналарим фақат битта жойда, тикув машинанинг қути-

САБОҚЛАРИМ

- Олиб кетмайди. Кўп бўлиб турса, киши чалғийди. Нечталигини билолмайди. Агар биттаси йўқолиб қолсам, парвойига келмайди. Қараб-санки, йўқ жойдан ғалва ортади. Шунинг учун ҳамиша

игнага эҳтиёт бўл. Майли ким нима деса десин. Сен барибир уларни санаб кўй, келишдикми?

Онам шу куни игна билан боғлиқ ҳаётий воқеаларни гапириб бердилар. Ипсиз игна сақлаш, иш тикаётганда ипни тиш билан узиш ёмон оқибатларга олиб келиши ҳақида эринмай тушунтирдилар.

Бу воқеаларга кўп бўлди. Аммо ҳанузгача уймдаги игналаримга эҳтиёт бўламан. Тўғриси,

нечталигини санаб қўяман.

Бола-чақа, набираларимнинг кўлига бермайман. Худо кўрсатмасин, ўзи йўқдай бўлсам, захри ўқдай-я!

Онамнинг тез-тез тилга

оладиган иборалари кўп эди:

● Дангасанинг кири қирқ кунда қурийд...

● Ялқовнинг ёғи кунда қизийди...

● Узун ипга чигал тушади...

Буларнинг ҳар бири бекалик сабоқларидир. Уни ўрганиб, амал

қилган қиз бировнинг эшигига

борганда кам бўлмайди.

КИР ЮВМОҚЧИ
БЎЛСАНГ...

Кир ювган кишидан ҳатто супурги ҳам кўрқиб турар экан. Чунки эскича қилиб айтганда: "Кирнинг 'ўйнашлари' кўп бўлади". Гоҳида битта рўмолчамни қайиб олақолай, деган аёлнинг кун бўйи кир ювганини, бир кири олдига иккинчиси қўшилганини кўрганман.

- Кири йиғиб, хирмон қилиб қўйиш керак эмас, қизим. Битта тушса, битта ювгин. Бордию, иш-пиш, меҳмонизом билан вақтинг бўлмай қолса, кир бошладан олдин қозонга қайнатма шўрва ёки мошхўрда сол. Мошинг қайнаб чиққандан кейин кир бошла. Фақат эсингда тут: овқатга соладиган гуручинг ҳам тозаланган бўлсин. Кир орасида гуручинг солиб кетсанг, ишинг тугаганда овқатинг тайёр туради. Ортиб қолган вақтингда пича дам олишинг мумкин.

Бу ўғитларга ҳам амал қиламан. Отамлар гуруч олиб келганларида кечки пайт оила аъзоларимиз гурунглашиб ўтириб, гуруч ва мошларни тозалаб бўздан тикилган халталарга солиб қўяр эдик. Шундай қилинса, шабада тегиб, мита тушмас экан.

Қизлик уйда берилган ўғит ва танбеҳлар ҳаётда жуда кўп келар экан. Кир бошладан олдин қозонга овқат солиб қўядиган бўлдим. Чунки кир ювган одам чарчаб, қозон олдига боришга ҳоли қолмайди. Олдиндан қозонга солиб қўйилган овқат эса...

Тўғри, бу гаплар жуда жўн ва бачкана туюлар. Аммо ҳар бир уй бекаси шу оддий ҳақиқатларга амал қилса кам бўлмайди. Рўзғори бут, хонадонни файзли бўлади.

Бугун ўзим онаман, қайнонаман. Онам сабоқлари мендан келинларимга ҳам ўтган. Аиникса мен билан бирга яшайдиган келимин кирини ювиб бўлгач, кўп ўтмай дастурхонга иссиқ овқатини сузиб келади. Қачон улғурди тайёрлашга, деб ўйлаб ҳам қоламан. Кейин янги тушган пайтида гапирган сўзларим ҳаёлимдан ўтади.

- Оллоҳга шукр, хонадонимиздаги удуллар келинларимга ҳам ўтди, - дейман қувониб. Илоийм, шундай бўлсин.

РЎЗҒОРДА ГЎШТ КАМ БЎЛСА...

- Рўзғорда гўшт тортилиб қолса, ўйлаб ўтирмай хамир овқат бошлагин, - дердилар онам. Шунда гўштнинг камлиги билинмайди. Иннайкейин, хамир овқат - тансиқ таом.

- Хамир овқатдаям гўшт камлиги билиниб қолади-ку...

- Қулоқ сол. Гўштни қозонга солиб, совуқ сувда милтиллаб қайнатасан. Суви маза тортгач, гўштни олиб қўясан-да, қаттиқ хамир қориб шилпилдоқ тайёрлайсан. Тайёр бўлган шилпилдоқни гўштининг сувида пишириб, лаҳм гўштиндан пиездоқ тайёрлайсан. Қайлага картошка, қизил сабзи, кўкатлардан

қўшсанг ажойиб важу бўлади-да! Чиройли лаганга сузиб, устини кўкатлар билан безатиб, дастурхонга тортсанг, меҳмонинг ҳам хурсанд бўлади, ўзинг ҳам, кўпми, қизим?

Онам ўғитларига қулоқ солиб ўтирарканман, қўшиб қўярдилар: - Хамир таомнинг турган битгани барака, қизим. Ҳамма гап овқатни меҳр билан тайёрлашда.

Онам Шарофатхоннинг бу сўзлари турмушимда қўл келган. Бир куни уйимизга узок шахардан меҳмонлар келишган-да қайнонамга:

- Ойижон, сиз меҳмонлар билан гаплашиб ўтира туринг, биз

хазир, - деб овсиним иккимиз рўзғорда оз қолган гўшдан шилпилдоқ тайёрлаб, хижолатпазликдан қутулганмиз.

- Паловнинг ўрни бошқача. Аммо сизлар пиширган шилпилдоқнинг мазаси ҳалигача оғзимда қолган, - дейишди ўша меҳмонлар хазиргача.

Онам ўғитларига амал қилиб кам бўлмадим. Агар нон ортиб қолса, кесиб қўйиш, талқон тайёрлаш - булар ҳамма-си ҳам беканинг зийнати, ҳам тежамкорлик.

Мен аиникса, бодринг, помидор тузлаш ишларида ўзимга хос тажрибага эгаман. Баъзи

бир аёлларга ўхшаб, кунда 10-20 банкалаб тузлама қилмайман. Рўзғордан ортиб қоладиган кундалик бодринг, кўкат ва помидорлардан битта-битталаб тузлама тайёрлайвераман. Қарабсизки, қуз тамом бўлгунча қишга 30-40 банка тузлама тайёр бўлади. Бўшаган банкаларни эса ўша заҳоти тозалаб ювиб, оғзини елим қопқоқ билан маҳкамлайман. Ювилган банкалар келгуси йилгача гард тегмай тураверади. Тузлама вақти келганда: "Вой, банкалар мунча кир? Ювиш керак", деган хавотирдан ҳолиман.

Шуларнинг бари онам Шарофатхондан мерос.

Хафизахон ХАЙИТМЕТОВА,

Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси.

ГУЛДЕК ОИЛАНИНГ УВОЛИ...

- Навоий вилоятдан кўнғироқ қилаяпман, исми Сайёра, - деди аёл. - Уй бекасиман, тўрт нафар фарзандим бор.

Турмуш ўртоғим топган пулни тежаб-тергаб, рўзғори жойига қўйиб ўтираман. Лекин маҳалламиздаги бир оиланинг бузилишидан жуда хафа бўлдим. Бир мен эмас барча маҳалладошлар ҳам ачинибди.

- У оила нега бузилди? Бирор сабаби борми?

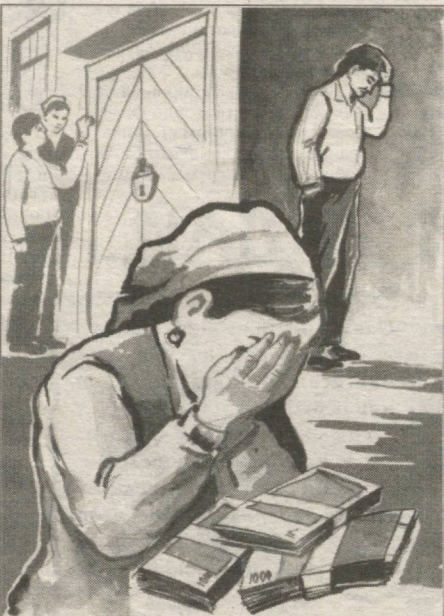
- Аслида бу оилага маҳаллада барчанинг ҳаваси келарди. Эри қайсидир ташкилотда ишларди. Хотини эса бозорда майда-чўйда сотарди. Кейин эри ҳам ишдан бўшаб хотини билан савдогарчилик қила бошлашди. Ишлари яхшидек эди, назаримда.

Лекин орадан кўп ўтмай эри яна ўз ишига қайтиб ишлаб бошлади. Уларнинг уч фарзандлари бор, каттаси еттинчи синфда ўқирди. Хаётлари эл қатори эди. Уриш-жанжал йўқ, тинчгина яшашарди.

Аммо, кейинчалик Мавжуданинг одамлардан катта-катта қарз ола бошлагани ҳақидаги гап маҳаллага ёйилди. У: «Фоизи билан бераман», - деб кўпчиликдан пул олаверибди. Кўп ўтмай тақинчоқлар ҳам олганлиги ҳақида эшитдик. Табиийки аёллар эрларидан яширинча тақинчоқларини сотиб бериши учун унга беришган экан.

- Сиз ҳам унга пул ёки тақинчоқ берганингиз?

- Йўқ, бермаганман. Аммо, ўйлаб иш тутган бўлардим. Қарз балоси боис бир гулдек оила бузилиб, оила аъзоларининг бошига оғир кўргуликлар тушди. Қўлимиздан ҳеч нарса келмади.

- Эри Мавжуданинг қилиб юрган ишларидан беҳабармиди?

- Аввалига билмаган экан. Кейин одамлар уларнинг уйига келишиб қарзларини сўрай бошлашгандан сўнг Мавжуданинг одамлардан 27 миллион сўм қарзи борлиги маълум бўлди. Бу қарзи унинг сотиб бериш учун олган тилла тақинчоқларидан ташқари олинган экан. Бир неча эркаклар келишиб эшикни очган Мавжуданинг эрини ушлаб роса уришибди. Шундан сўнг эри уни сўроққа тутган. Бироқ Мавжуда бу пулларни нима қилганини ҳеч ким билмайдди.

- Балки уй-жой сотиб олгандир?

- Афсуски ҳеч нарсаси йўқ экан. Уй ёки машина олганда ҳам уни тушунган бўлардим. Лекин бу пулларни у нимага сарфлаганини ҳеч кимга, ҳатто онасига ҳам айтмабди.

Қўнғироқларингиз...

- Исми Азиза. Тошкент шаҳриданман, уйдан кўнғироқ қилаяпман. Яқинимиздаги маҳаллага келин бўлиб тушганман. Ҳозир икки нафар фарзандим бор.

Турмуш ўртоғим ҳам, келин бўлиб тушган хонадонимдагилар ҳам жуда яхши одамлар.

КАЧОНГАЧА БЕГОНАМАН?

Ҳеч нарсадан камчилигимиз йўқ. Аммо, бир муаммо боис сиқилавераман. Бу бир менинг эмас балки менга ўхшаш келинчақларнинг ҳам муаммосига айланганлиги рост.

- Муаммонгизни уларга айтиб ҳал қилишингиз мумкин эмасми?

- Ҳамма гап шундаки, бу муаммони келтириб чиқарганлар ҳам айнан оила бошликлари-да. Хануз боғчага ёки турар жой ҳақида маълумотнома керак бўлиб қолса қизлик уйимдаги маҳалладан бориб олиб келаман.

Ахир оингизнинг уйда турибсиз, бўлди-да! - деди. Унинг гапидан хафа бўлдим, кўнглим ўқсиди. Икки нафар фарзанд қўриб, эрим хонадонидигилари учун елиб-югуриб хизмат қилсам-да, бу ерга бегонадекман.

- Балки эрингиз билан орангиз келишмай қолган пайтлар ҳам бордир? Иккингизнинг ажралишингиз ва сизнинг уй талаб қилишингиз мумкинлигидан чўчишаётгандир?

Назаримда тошкентлик келинчақларнинг ҳаммаси ҳалигача ота-онасининг уйидаги рўйхат-

лади, агар унга қарз беришмаганда бориға шўр қилиб яшаб юрган бўлишармиди? Сизларга кўнғироқ қилишдан мақсадим шўки бизнес қиламан деб ҳаёти остин-устин бўлиб кетаётган аёллар сал ўйлаб иш тутишса... Ҳеч бўлмаса болалари учун бориға қаноат қилиб яшашни ўрганишса, дегандим...

Сайёра хонанинг сўзлари рост. Бундай воқеалар афсуски учраб турибди. Аёл у бизнесмен бўладими, катта савдогарми, ишқилиб ўзига жавдираб турадиган, онаси учун боши эгилгани мумкин бўлган фарзандларини ўйлаб иш тутиши керак. Ота-онанинг ҳар бир ноҳўя ҳаракати фарзанд кўнглини қонатиши мумкин. Шундай экан уларга ибрат бўлиб, толгани билан чиройли рўзгор қилиб ўтиришга не етсин? Сиз нима дейсиз, азиз мухлис?

да бўлишса керак. Ҳатто синглим ҳам ҳалигача ота-онамининг уйидаги рўйхатда туради.

- Келинларга бундай муносабат фақат Тошкент шаҳрида деб ўйлайсизми?

- Ҳамма таниш қизлардан шу гапни эшитаверганимдан кейин шундай деб ўйлашим табиий-да. Ахир мен билган барча танишларимнинг ҳам аҳволи худди меникидек. Улар ҳам келин бўлган ўйларига сингишиб, кўп

йиллардан буён яшашса-да, хануз ота-оналарининг уйидаги рўйхатда яшайдилар.

Чиндан ҳам бундай ҳолат Тошкент шаҳрида кўп кузатилиши рост. Тахририятимизга ҳам айнан шу хусусда кўп келинчақлар мурожаат қилишди. Нахотки тошкентлик зебо, қўли гул, озода ва пазанда келинлари ўз ўйларига бегонадек яшашса?

ГУЛБАШАКАР

Маҳалламизга ҳар куни эрталаб, фақат бир вақтда, соат 9 да сут сотадиган махсус машина келади. Уйма-уй сут солиб юрадиган аёлларнинг сутга сув сотиб олишидан кўп азият чекганим учун шу машинада олиб келинадиган сутни олишга одатланиб қолдим: Бу ерда кўп одамлар тўпланишди, шу сабаб навбат кўп бўлади. Ана шу кўпчилик орасида доим бир истараликка кампирни кўраман. Ҳар кўрганимда "набиралари олиб кетса бўлмасмикан, онахонни уринтирмай", деган

кин эмас. Енгилроқ ишга ўтган, ойлиги ҳам камроқ. Бола-чақаси билан қўйналиб қолмасин, деб жоним ҳалак. Мен бу ерда бўлсам, ҳар ҳолда Муроджоним келади - тўлиб-тошиб, Маъруфжоним келади - гўшт кўтариб, Гулмирам келади асал олиб дегандай. Ишқилиб, боши омон бўлсин ҳам

ОКИБАТАДАН ДАРС ОЛАДИМ

гап ўтади ҳаёлимдан.

Тунов куни шу онахон билан бир аёлнинг ортидан навбат олишимга тўғри келиб қолди. Истасам-истасамас уларнинг суҳбатига гувоҳ бўлиб қолдим.

- Дўхтир доим даволаниб тургани деган бўлса, Мансуржон ўғлингизникига бориб яшасангиз бўлмайди, Мунаввар опа?

Ахир кенжатоингиз - миллионер-ку! Ҳовли жойининг кенглигини айтмасаям бўлади, нақд сарой-а?! - дея гапирарди онахонга, банкани бармоқлари билан қисиб, иккала қўлини орқага чалиштириб олган аёл.

- Э, Захроҳон! Мансуржонимам, келинимам доим ҳўди жонимга қўйишмайди, олиб кетамиз деб. Хафа бўлиб ҳам қолишди, гоҳида. Локигин Муроджонимнинг яшаш ҳаминақадар, биласиз. Ўша касал бўлганидан бери оғир ишлар қилиш мум-

масиниям, олиб келган нарсаларини бир ўзим ея олмайман-ку. Невараларим билан баҳам кўрсам татийди-да. Ҳар нима шуларга озроқ ёрдам бўлсин-да, айланай. Мансуржонимникида етти қават кўрпачада ўтирсам ҳам Муроджонимни ўйлаб еганим ичимга тушармиди.

Онахон билан ҳалиги аёл гап-пира-гапира сут олишди, кейин менинг навбатим келди. Сут олгач, уйим томонга юрдим. Аммо ҳалиги опахон кетган томонга қараб-қараб кетардим. Ўзи билмаган ҳолда, эрталабдан ўзбекона бағри-кенглик, меҳрибонлик, эзгуликлардан дарс берган онахонга меҳрим ошди, кўнглим тоғдек кўтарилди. Ана шу кайфият билан уйга - болаларимнинг олдига шовдим...

Хулқар ХОТАМБЕОВА

Бозордан қайтаётиб, анчадан бери кўрмаган дугонамни учратиб қолдим. У эридан ажрашиб келиб, икки ўғли билан ота-онасиникида яшарди. Салом-алиқдан сўнг менга дийдў қила бошлади.

- Эй, дугонажон! Бошингда эринг бўлмаса қийин экан. Ҳамма сенга ёмон кўз билан қараркан...

- Бирон гап бўлди-ми? Нега ундай деяпсан?

- Ажрашиб келганимга ҳам 2 йил бўлибди. Уйдан чиқсам ҳам,

кампир, гарчи ўз вақтида келайтган бўлсам-да.

Мен ҳам уларга жавобан:

- Ха, бир танишим билан учрашувим бор эди. Машинасида кўчамизнинг бошига ташлаб кетди. "Уйингизгача олиб бориб қўяман", деганди: "Йўқ, овора бўлманг", дедим. Сиз бўлса, бу ерда шунча гапдан беҳабар қилиб ўтирибсиз! - дедим алам билан.

Роса ҳаҳлим чиқди. Ўзимни

ҚЎШНИНГ ГИЙБАТЧИ БЎЛСА...

Йўл-йўлакай суҳбат

уйга қайтсам ҳам қўшни кампирлардан тинчлик йўқ. Саломимга алик олиш ўрнига мени саволга туташди.

Тунов куни ишдан қайтаётсам: "Ҳа, Динараҳон! Кечга қолибсизми? Ишдан бирон жойга қўнғизми, дейман?" - деди қўшни

базўр босиб, уларнинг ёнидан шахт билан ўтиб кетдим. Тавба, бировнинг қизига ҳўжайинчилик қилгандан кўра, қизларини эглаб олишса бўлмайди-ми? Ваҳоланки, ўша Мавжуда опоки битта-ю битта қизини қойиллатиб эрга беролмади-ку! Қизини эрга бергандан 6 ой ўтиб, фарзандли бўлди. Қўни-қўшилларга: "Чала туғиб қўйди", деган баҳона сабабини рўқча қилди. "Осмонга туфласанг, юзингга тушади", деганлари рост экан.

- Эй, дугонажон! Нима қиласан, уларнинг гапига эътибор бериб. "Ит хура, карвон ўтар", дегин-да, йўлинг-да давом этавер. Ўзингга олма, - дея дугонамга таскин берган бўлдим. Ўзим ўйлаб кетдим. "Ҳовли олма, қўшни ол", деган ҳикматда жон бор экан-да...

ШАХИНАБОНУ

БИРОВНИНГ ҲАҚИ—КАМОННИНГ ЎҚИ

Минг афсуслар Нодиржон ошнасига ишониб доғда қолибди. "Ишонмагил ошнанга, ошнанг урар пошнанга", нақига кеч йўлиқибди. Нодиржон дўстга содиқ бўлиш, уни иззат-хурмат қилиш зинҳор ёмонлик қилмаслик зарурлигини ҳисобга олиб: "Дўстинг кўнгли қолгунча, душманинг бўйни узилсин" ҳикмати уни чалғитибди. Кишининг дўсти, ишонган одами хиёнат қилса, бирон зийн-захмат етказса, донолар: "Бир дўстингдан, бир қўшингдан топ", дейишади. Бошига тушган қулфатнинг хатто уйидаги онаси, қадрдонларига ҳам билдирмаган талаба йигит Нодиржоннинг ҳокисорлиги, содда ва меҳнаткашлиги, ниҳоятда ишонувчанлиги лол қолдирди. Ўзига тўқ бўлган оиланинг фарзанди, пул нега керак бўлгани ҳам номаълум бўлган Азиз ва шерикларини икки миллион сўм қарз олиб, вақтида қайтариш ўрнига, қурсдошини дўппослаб пулини тортиб олиб кўздан ғойиб бўлишган. Мақолани ўқиб, биринчи ўқитувчи Содиқ ақамнинг насихатомуз ўғитлари эсимга тушди. Киши кўзини ҳаром нарсаларни кўришга очса, қулгонини ноҳойиса сўзларга солса, тилини ёлғону бўҳтонга югуртирса ва қўлини ўз биродарларига озор берувчи ишларга узатса, Оллоҳ таолонинг омонатиға хиёнат қилади. Омонат — бировнинг ишончига сазовор бўлиш, сақлаш учун қўйилган буюм, мулк ёки пул. Етказиб бериш мўлжалланган ёки муайян манзилга юборилган махсус хат ёки топшириқ.

Этибор беринг, "мендан омонатингизни олинг", деган гаплар қулоққа чалиниб қолади. Бирон нарсани омонатга олиб турмоққа тўғри келган ҳоллар инсонни оғир вазиятдан чиқариб юбориши мумкин. Омонат уйлар баҳорги ёғингарчиликка бардош бера олмай қулаб тушса, не ажаб. Ҳаётий муҳим нарсани амалга оширишга гоҳ ишониб, гоҳ ишонмай, масъул кишининг ҳузурида омонатгина ўтириб, мулзам бўлишга ҳеч ким мажбур бўлма-син. Омонат сақловчиларга ишонч йўқолмасин. Лиқилдоқ стол, лапанглаб юриш, саботсиз, оғма, беқарор вазият не-не одамларни доғда қолдирмаган. Яхши ҳам эмас, ёмон ҳам эмас, ўртамиёна, доимо ўзгариб тур-ришлик ҳолати кимга ҳам вафо қилибди? Эскирган, тўзган, қари-ган, кексайган, мункиллаган, чи-риган, эскиб зўрға турган барча нарсаларни қалтис омонат деб тушунасан. Тутуриқсиз, бетайин, айнимани киши омонат эмасми? Ўз лавозимини суийсётмоқ қилиш, ўз чиройидан мағрурла-ниш, хиёнатнинг дастлабки кўринишига ўшамайдими? Маккор, фарибгар, алдоқчи, тўсатдан ўзгарувчи беқарор ҳаво. Шундай ҳавога ишониб касал бўлиб қолишлик — доғда қолдирувчи хиёнат.

Мақоланинг бошида тасвир-ланган Содиқ ақам айтиб бер-ган бир ривоят бот-бот эсимга тушаверади. Намозбек деган киши сахар пайтида қоронғуда уйдан чиқиб, ҳаммомга бор-моқчи бўлади. Дўстларидан би-рига: "Мен билан ҳамроҳ бўлиб, ҳаммомга борсангиз", деб илти-мос қилади. Дўсти: "Сен билан бирга бораман-у, аммо ҳаммом-га тушмайман!" — дейди зарур иш-ини баҳона қилиб. Намозбек дўсти билан ҳаммом томонга

кета бошлайдилар. Икки йўл кетган жойга етиб, ҳаммомга боровчи дўсти Намозбекка

билдирмасдан бошқа йўлга бурилади. Намозбек ҳаммом-га ёлғиз ўзи "дўстим билан келаётirman", деб ўйлаб йўлида давом этади. Итти-фоқо, бир ўғри Намозбек-нинг изидан тушади. Намоз-бек ўғрини "дўстим" деб фах-млайди. Намозбекнинг қўйни-да юз тилласи бор эди. Ҳам-момнинг эшигида тиллани қўйнидан чиқариб қоронғудан танитай ҳалиги ўғрига бера-ди ва дейди: "Эй биродар, мен ҳаммомга кириб чиққунча, бу тилла сенда турсин, ҳаммомдан чиққанимдан сўнг менга топши-расан". Ўғри тиллани олиб ўша жойда ўтиради. Намозбек ҳаммомдан чиқиб, қийилларини қий-иб кета бошлайди.

Ўғри уни орқасидан чақириб дейди: "Эй жувонмарг, кел, мендан олтинларингни ол. "Бугун мен сенинг омонатингни сақлаб ўз ишимдан қолдим". Намозбек: "Сен кимсан, бу олтин қандай олтин". Ўғри: "Мен бир ўғриман, бу олтин сенинг менга топшир-ган олтингидир".

Намозбек: "Агар сен ўғри бўлсан, нима учун бу олтинлар-ни олиб кетмадинг?" Ўғри: "Агар минг тилла бўлса, сендан анди-ша қўлмай олиб кетардим, лекин сен бу олтини менга омонат топ-ширдинг. Омонатга хиёнат қил-моқ жувонмардликдан эмас".

Хиёнатчи ҳар қанча давр сур-масин, ҳар қанча кутурмасин, барибир хиёнатнинг охири вой. Дунёда ҳеч бир хиёнат изсиз кетмаган.

Майитга жаноза ўқишдан аввал домла, имом шариат қонуларига қўра, таъзияга тўпланган одамларга мурожаат қиларкан:

"Омонатга хиёнатнинг жазоси борми?" 2-сон

ЭСАЛАТМА: Дўстим Нодиржон-аан бир курсдошимиз қарзга пул сўраб турган эди. У ўшққан пул-ларини ўшанга бериб юборади.

Азиз (қарздор) эса бу пулни қай-таргуси келмай, ҳийла ишлатиб, пулни бераётган пайти "ўз оаамла-ри"га айтиб қўйган. Улар гўёки "ўғри" бўлиб, Нодиржи калтаклаб, пулни олиб ғойиб бўлишган. Мен бу иш-и учун Азизни жазоламоқчиман...

Муаллиф Санобар Фахриллашова

Мархум ҳеч кимдан қарз эмасиди?

Майитнинг ўғли отасининг қиёмат қарзини тўлашни бўйни-га олсагина, унга жаноза буюри-лади. Вафот этган мусулмон киши жанозасиз қўйилмайдик-ку.

Хурматли Азиз, ҳали тугилма-ган ўғлингизнинг бўйнига қарз ёзмайсиз, деб умид қиламиз. Хиёнатчиларга яна бир қойим гапни тайинламоқчимиз. Қар-зингизни қиёматга қолдирмай, ўз вақтида узишга ҳаракат қилинг. Акс ҳолда осмонлар ёриладиган, барча халойиқ

ҳисоб-китобга рўбарў бўла-диган қуни "қарз берган киши ва сизлар орангизда яратганинг ўзи ҳакам бўлур! Ана шунда хиёнатнинг уволи тутайди.

"Дўстга хиёнат қилдинг, ўзингга жиноят қилдинг", дейди халқимиз. Айтмоқчи-мизки, — "Дўст кишининг ҳақи — камоннинг ўқи". Яъни ка-моннинг ўқидай бу ёғингдан кириб, нариги ёғингдан те-шиб чиқади.

Мерган БҲМАТОВ, Самарқанд шаҳри.

Ёшим 40 дан ошган бўлишига қарамай, ўзимни соддаликим, ишонувчанлигим, кўнгилчан-лигим туйғайли доим ўзимга ўзим таш-виш ортириб юраман. Ўзгаларнинг ташвишини деб доим кимгадир ёмон кўринишига тўғри келади. Ўзимча доим ҳақиқатни излайман, топаман, деб ўйлайман. Лекин охири кўпга тенг келиб бўлмаслигига ишониб, таслим бўлиб қўя қоламан.

Янги уй солаётганим учун деразага қўйишга ойна керак эди. Шу ташвиш-лар билан бўлиб, кўчада кетаётган эдим. Бир вақтлар мактабда бирга ишлаган Мафтуна опамнинг турмуш ўртоғлари олдимдан чиқиб қолди.

Биз борди-қелдили, оилавий яқин-лигимиз яхши бўлгани учун у киши билан салом-алиқдан кейин мендан нима қилиб юрганимни сўради ва гап орасида:

— Участка битиб қолдими? Биздан нима ёрдам керак? Шу кўнчага сизга ёрдам ҳам беролмадик. Ташвишлар ҳам кўпайиб кетди. Сизнинг ёрдамин-гиз кўп бўлган, биз ҳам яхшиликла-рингизнинг яхшилик билан қайтарсак, деган эдик. Опангиз ҳам шу фикрда, — деб қолди.

Мен яхши гапларга ишониб, кўнглим юмшаб, у кишига:

— Деразага ойна олиш учун кетаёт-ган эдим, дўконда бормикан, — деган эдим, оғзимдан гапимни олиб:

— Кўринг, агар қиммат бўлса, олиб ётманг. Менинг бир прораб дўстим бор, ундан арзон олиб бераман, — деб қолди.

Қурилиш қилиб, молиявий томондан анчагина қийналиб турганим учунми "ар-зонроқ" деган сўз мени ўзига тортиди ва: "Дўконга қарайман-да", — деб қўйдим. Шу алфозда мен кетдим. Дўконга бордим. Энг катта дераза ойнаси 130-90 лик экан. Нархи 13000 сўм... Нархни билдим-да, пулим оз экан, уйга кетдим.

Кунлар кетидан кунлар ўтди. Яна ўша акахонни учратиб қолдим. Енгилгина салом-алиқдан сўнг: "Ойнани нима қил-дингиз?" — деб сўраб қолди. Мен ойна қиммат эканини, ололмаганимни айтган-диму, у менга ярим пулини берсам, ўла-ми ундан ҳам катта бўлган ойнани эрта-гача, узоғи билан 1 ҳафта ичида топиб беришини айтди. Мен ҳам бу гапларга ишониб, 10 донга ойна олиб беришлар-ини илтимос қилдим. Менга: "Гап бўли-ши мумкин эмас, лекин пули нақд бўлмаса, бера олмайман", — деб тушу-нирди. Яна пулим йўқ эмас, кам экани-ни айтиб, хайрлашдим. 2-3 кун ўтиб, ундан-бундан қарз олиб, айтилган пу-лни элтиб бердим.

Орадан ҳафта, ойлар ўтаптики, ҳеч дарағи йўқ. Охири уятни йиғиштириб, минг бир истихола билан уйига бордим. У уйида экан, хотини, мен ва у киши анча суҳбатлашдик. Кейин: "Нима бўлди? Бу ёғи қиш... Кунлар совияпти. Нима қил-дингиз?", — деган эдим: "Шошманг, ўрто-ғим олиб чиқолмаяпти экан. Шу ойна бўлса, олиб бераман", — деди. Мен ди-лини оғритиб қўймаслик учун ҳеч нарса демай қайтдим.

Шу ҳолатда 4-5 марта сўрадим. Орада ойнага берилган пулнинг қарзларидан ҳам қутулдим. Охири чарчаб, сўрамай ҳам

қўйдим. Аникроғи, умидимни уздим. Чун-ки унга озор берсам, хотини опахоним бўлади. Шунда у ҳам хафа бўлишини ўйлаб, жим бўлиб кета қолдим. 7-8 ой ўтди, битмаган уй битиб одам яшайди-ган бўлди. У пулни ўрни билинмай ҳам кетди. Лекин шу инсон мендан ошиб кетгани йўқ. Бораман-келаман, оиласи-даги бўлаётган яхшиликлардан ҳам, ёмонликлардан ҳам хабарим бор. Шу ҳонадонда яхши кунлардан қўра ёмон кунларнинг кўплигини кўриб, шундай хулосага келаман: бировни алдагани — оиласига ёлғон оралагани, бировларни норози қилгани — кимларнидир оғрин-тиргани учун шунча ташвишлар шу хо-надон бошига тушмаяптимикиан, деб ўйлайман.

Нодиржоннинг дўстига эса айтадиганим, дўстингизни ҳеч қачон оғир аҳволда таш-лаб кетманг. Айтишадик-ку, дўст қулфат-да билинади, деб. Дўст бошига иш туш-ганда дўстинг кимлигини биласан, де-ганларидек, дўстингизга доим қанот бўлинг. Азизбек тутган йўлни эса хато, деб биламан. Азизбек, йигит кишининг ишини қилмабди. Сизлар унга ҳеч қан-дай ёмонликни раво қўрманлар, унақан-ги инсонларнинг жазосини Оллоҳнинг ўзи беради. Оллоҳ қўрғувчидир, ҳар қан-дай уволу савобнинг жавобини берув-чидир. Биз ким бўлибмизки... Ўз инсон-лигини, ор-номусини, гурурини унутган одамга, панду насихат қор қилмайди.

Бу йигитга сатқай йигит кет, демоқдан бошқа сўз топа олмадим. Соғ-саломат бўлсангиз, ҳаммасини кўрасиз. Сизлар-га сабр-тоқат тилаб,

СОФИЯ, Қашқадарё вилояти.

Ушбу мақолани ўқидиму яқин-да бошимга тушган воқеа ёдимга келди.

Шу йили талабалар ётоқхонасида М. исмли жиззахлик қиз билан бир хо-нада турардик. Бир кун у хонага шошилич кириб келиб:

— Назокат опа, 60 минг сўм пул ке-рак бўлиб қолди, бериб туринг, кей-инги ҳафтага дадам пул жўнатяпти, тезда қайтараман, — деб қолди. Мен унинг гапига ишониб бериб юбориб-ман. Буни қарангки, айтилган мuddат-дан анча вақт ўтиб кетди. Ҳамон пул-дан дарак йўқ. Ҳар гал пулимини сўра-ганимда: "Дадамга телефон қилдим, янаги ҳафтага пул жўнатадилар". Кей-инроқ эса "Дадам юборган пулларни йўқотиб қўйдим", деб ўзини касал бўлиб қолгандек кўрсатди. Серишти-риб билсам у бизнинг қаватда тура-диган қизларнинг ҳам шўрини қури-ган, курсдошларидан ҳам кўп қарз олиб, тўлайолмай юрган экан.

Мен унинг сотқасини тортиб олиб, сотиш учун харидор топиб қўйдим. Буни эшитиб у типирчилаб қолди ва пулимини олиб келиб берди. Курс-дошларидан ҳам кўп қарз олиб қўй-гани учун унинг дарсларга боришга юзи чидмай қолибди. Улар гуруҳ раҳба-рига арз қилишибди. Гуруҳ раҳбари унинг ота-онасини чақиртириб воқе-ани айтиб берибди. Отаси қизининг қарзларини тўлашга ваъда берибди.

Нодир! Ҳар қандай вазиятда ҳам қатти-роқ туриб, ўз ҳақингизни талаб қилинг.

Назокат ҲАМРОҚУЛОВА, ТДМУ талабаси

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Дўстим САРДОРБЕК!
Таваллу аёйминг билан табриклайман. Сенга узоқ умр, бахт-саодат тилайман. Барча орзу-умидларинг амалга оқсин.

Дўстим Умида,
Хоразм вилояти, Хазорасп тумани.

Азиз ўғлимиз ДИЛШОДЖОН!
Туғилган кунинг муборак бўлсин. Сенга соғлиқ-саломатлик, бахт-саодат тилаймиз. Масъулиятли ва шарафли касбингда омадлар ёр бўлсин.

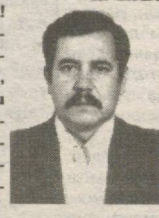
Оила аъзоларинг.

Устозимиз Хусинбой БОЛТАЕВ!
Таваллу аёйминг билан табриклаб, узоқ умр, бахт-саодат, ишларингизда омад тилаймиз. Оилангиз бахтига доим соғ бўлинг.

Шоғирларингиз,
Хоразм вилояти.

Дўстимиз Жўрабек!
60 ёшингиз муборак бўлсин! Сизга соғлиқ-саломатлик, узоқ умр, келгуси ишларингизда муваффақиятлар тилаймиз! Дунёдаги жамияти эзгу тилакларни сизга соғинамиз.

Дўстларингиз.

Қадраонимиз Гулзола ЖИЙРАНБОВЕВА!

Сизни мучал ёшингиз билан табриклаймиз! Соғлиқ, узоқ умр ва оилавий бахт тилаймиз.

Тошкент тумани,
Муштақиллик маҳалласи фаоллари.

Азиз жияларим Фотима ва Хусан САТТОРОВ!

17 баҳорингиз муборак бўлсин! Бахт-саодат, омад ҳамisha ёр бўлсин. Ота-оналарингиз роҳатингизни кўриб юршин.

Холангиз Марҳаб.

Ўрнатили Ахбор ака ИМОНХУЖАЕВ!
Сизни 19-феврал таваллу толган кунингиз билан оиламиз номидан табриклаймиз. Доимо соғ-саломат юршингизни истаймиз.

Раҳимжон Худойқуловлар оиласи.
Самарқанда вилояти, Побориқ тумани.

Дадажонимиз Раҳмон МАЛАШЕВ!
Сизни 57 ёшга тўлишингиз билан қутлаймиз. Ҳамиша соғ-бўлиб, узоқ умр кўриб, бахт-саодатимиздан қувониб юринг. Сизни яхши кўрамыз.

Оила аъзоларингиз номидан
қизингиз Гўзал.

Тошкент шаҳар Хўжалик судининг №10-0614/5216 сонли ажримига асосан навбатдаги кредиторлар йиғилиши 2007 йил 20 февралда Юнусобод тумани ДСининг 2 қават 15 хонасида соат 12⁰⁰ да бўлиб ўтади.

Ушбу иш юзасидан барча талаб, таклиф ва аризалар Юнусобод тумани ДСининг 2 қават 15 хонасида қабул қилинади.

Тошкент шаҳар Хўжалик судининг 2006 йил 24 майдаги 10-0614/5216 сонли Ажримига асосан "NIPPON SERVIS" масъулияти чекланган жамияти банкрот деб эълон қилинади.

ЧАҚМОҚ ШУБЛАСИ
Холмуҳаммад НУРУЛЛАЕВ хотирасига

Йилт этиб ўтади чақмоқдай умр,
Тириклик олами бағишлар ҳузур.
Билмабмиз, жон шунча омонат эрур,
Бизларни тарк этди Холмуҳаммад Нур.

Чарақлаб турарди қулғич юзлари,
Дилларинг маҳлами айтган сўзлари.

Дийдорин соғинар йўл-қизлари,
Бизларни тарк этди Холмуҳаммад Нур.
Умрининг мазмуни эзгу, диёнат,
Юртга фидо бўлмай яшаи — жиянат.
Тақдир-азалдан бўлди сиёнат,
Бизларни тарк этди Холмуҳаммад Нур.

Ургут — элим, юртим деди, югурди,
Умрининг аччиғу азобин кўрди.
Неларга улгурмай, нега улгурди,
Бизларни тарк этди Холмуҳаммад Нур.

Йиллар ўтаверар қулиб ғамзада,
Ғунча хазон бўлар оний лаҳзада.
Босан изи қолди "Бого Ҳамма" да,
Бизларни тарк этди Холмуҳаммад Нур.

Бир аччиқ изтироб гижимлар кўксим,
Юракни айрилиқ эзди сим-сим.
Дийдор қиёматга қолдимиз дўстим,
Бизларни тарк этди Холмуҳаммад Нур.

Исматулло ЙЎЛДОШЕВ

Торт, пиширик, таом ва салатлар тайёрлашни тез ва арзон нархда ўргатаман.

Тел: 170-18-86

ТАТУ дан ИСМАТОВ ЖАВЛОН ИЗЗАТИЛЛАЕВИЧ номига берилган №04 РО42 рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

“БУНЧАЛАР КУЮНЧАК, ЖОНИ ҲАЛАКСИЗ...”

Ишдан қайтсам, кичкина ўғлимнинг иситмаси баланд. Кўрқанимдан, нима қилишимни ҳам билмай, дарҳол иситма туширадиган доридан биттасини ўғлимга ичириб, сўнг ётқиздим. Хайрият, бироз бўлса-да, иситмаси тушиб, ўғлим уйкуга кетди. Ёнида бир пас чўзилиб ухлаб қолибман, шекилли, бир пайт:

“Ойи, сув”, деган овоздан чўчиб туриб қарасам, ўғлимнинг икки яноғи ҳам қип-қизариб кетибди. Шошганимдан иситма ўлчагични олдиму, қўлининг орасига қистириб қўйдим. Ва озорқ чойни ўғлимга ичирдим.

Иссиқ ўлчагични олиб қарасам, 39,5ни кўрсатапти. Ўғлим алаҳсирай бошлади. Дадаси ҳам ўғлимнинг тепасида турганди. Ўғлимнинг қийнаётганига чидай олмади шекилли, соат тунги 12⁰⁰ бўлишига қарамай, ўғлимни даст кўтарди-да: “Бўлди, юр касалхонага борамиз”, дея мени ҳам қутмай, тез-тез юриб чиқиб кетди.

Ох, ўшандаги ҳолатимни кўрсангиз эди... Яхшиямки, соғлигимиз посбонлари, оқ халатли шифокорларимиз бор экан. Болалар дўхтири Ёқубжон ака ва ҳамшира Саодат опанинг тинимсиз

саъйи-ҳаракатлари билан ўғлим секин-аста ўзига кела бошлади. Менинг назаримда ўғлимни даволаётган бу шифокорлар худди нажоткор фаришталарга ўхшарди. Ахир кўнглимдаги ҳадик ва хавотирнинг ўрнини хотиржамлик эгаллаганди-да. Дадаси ҳам ўғлим ўзига келиб, то соғайиб кетгунча ёнимиздан жилмади.

Биз соғайиб уйга қайтдик. Мен айна пайтда турдим. Муш ўртоғимдан ҳам жуда миннатдор эдим. Чунки мендаги ташвиш унда икки хисса бўлса бўлдики, кам бўлмади.

Айни дамда нафақат шодлик, балки ташвишли кунларимда ҳам суяна-суянагудек тоғим борлигидан гурурландим. Шундай жонқуяр оталару, юртимизда диллари оқ халати каби беғубор Ёқубжон акаю, Саодат опалардек қўли энгли шифокорларимиз кўпаяверсин. Зеро,

**Бунчалар куюнчак, жони ҳалаксиз,
Кўнглингиз мусаффо, рўйи фалаксиз,
Кўқдан келган сеҳр, пари малаксиз,
Инсонлар умрига масъул фидокор,
Оппоқ халатига, содиқ шифокор,
Дилфуза ХОТАМОВА,
Бўка тумани.**

Тушларимда икки хил ҳолатни тез-тез кўриб тураман. Биринчиси, доим баланд нарвонга чиқаману, охириг зинасидан кўтарилмай, туриб қоламан. Бу тушни қайта-қайта кўришимнинг сабабини энди англагандекман. Ёшлигимда жуда ҳам гайратли, ҳамма нарсага ўта иштиёқ, ҳафсала билан ёндашардим. Институтда

кетин айтиб берсам, улар “оёқ кийимингнинг йўқолишидан кўрқма, бош кийиминг йўқолиши ёмон бўлади”, деб мени хотиржам қилишга уриниб, тушларимни қисқасига қилиб шарҳлаб қўя қолдилар. Бирок бу тушнинг аниқ таъбирини ўзим яхши биламан. Ҳаётда кўп нарсаларга ёлғизлик қўламан.

Бирор тadbир қилсам ҳам ёки бошимга қандайдир муаммо тушиб қолса ҳам (муаммонинг эса чеки йўқ) суянишим мумкин бўлган энг керакли яқинларим, тиргак

ТАҚДИРИМДАН

ўқиб юрган пайтларимда домларимдан кўп бор мактовлар эшитар эдим. Умрим бўйи меҳнатдан қочмадим, кўп вақтимни илм ўрганишга сарфладим.

Дастлабки фаолиятимни оддий мактабда ўқувчиликдан бошлаган эдим. Ун йил мактабда ўзбек тили ва адабиёти фанидан дарс бердим. Шу йиллар ичиди радио, телевидение, газеталарда чиқишлар қилиб турардим. Шаҳар халқ маорифида ишлаётганимда мени ҳар хил лавозимларга таклиф қилишганди. Бирок мен нимагадир бу таклифлардан бош тортардим. Ҳозир тушларимда нарвонда туриб қолишим ўша ҳолатларимни ёдга солади.

Иккинчи ҳолатда нукул пойафзалимни йўқотиб қўяман. Бу менинг яшаш тарзим билан боғлиқ жараёндир. Тўғриси айтсам, бу тушим мени бироз хавотирга ҳам солиб қўйган. Бир кун онамларга шу тахлит кўрган тушларимни бирин-

туш
таъбирномаси

СЎЗЛАЙДИ...

бўла оладиган одамим йўқ. Қўлга киритган “борликларим”у, бой берган “йўқликлар”имни чамалаб кўрсам, кимсасиз бир жойдаги кети кўринмас узун сўқмоқдан кўрқа-писа олди-орқасига қараб-қараб, шошиб-пишиб одимлаётган ва охири катта, равон йўлга чиқиб, ўзининг қаёққа чиққанини илғай олмай гарангсиз турган бир одамга ўхшатаман. Оёқ кийимимни йўқотганларим умр аталмиш бепоён бир уммоннинг турли-турли манзилларига йўл топа олмаганим бўлса, уни хижолатлилик билан ахтарганларим эса тиришиб-тирмашиб интилганларим бўлса керак...

Гулсара УБАЙДУЛЛА қизи

КҮЙ (21.03 — 20.04). - Мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиш даври келди. Иккилансангиз кўп нарсани йўқотишингиз ҳеч гап эмас.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Масъулият билан ёндошилган ҳар қандай иш эгасига яхши даромад келтиришига яна бир қарра амин бўласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Бу ҳафтада сиздан талаб этиладигани самимият, ишга масъулият билан ёндошиш. Натижа эса шунга яраша бўлади.

ҚИСКИЧБАКА (22.06 — 22.07). - Шоҳалоқлик, ўйламай иш қилиш ва гапириб қўйиш сизнинг энг катта камчилигингиз. Шу нарсалар бу ҳафтада сизга қаттиқ панд бериши мумкин.

МУНАЖЖИМЛАР

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Ҳафта мобайнида нималардан кўнглингиз тўлмай юрасиз. Жиддий ишларга ҳам қўлингиз бормай қолади.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Автоматини ёки бошқа бирор кўмас мулк харид қилмоқчи бўлсангиз, шу ҳафтадан кенчиктирмаганингиз маъқул.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Билим ва малаканингизни ошириш учун ўз устингизда ишлашингизга тўғри келади. Бу келажагингиз учун ҳам жуда муҳим.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Сизга таклиф этиладиган иш сердаромадда кўрингани билан ноконуний томонлари ҳам бўлиши мумкин. Шунга аҳамият беринг.

БАШОРАТИ

ЎКОТАР (23.11—21.12). - Ҳизмат сафарлари, иш юзасидан музокаралар ва романтик учрашувлар билан ҳафтанинг қандай ўтганини ҳам сезмай қоласиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12—20.01). - Соғлигингиз озорқ безовта қилишини эътиборга олмасан, ҳафта баракали кечади. Қўлингизга каттагина пул тушиб, кўндан ўйлаб юрган йирик харидни амалга оширасиз.

ҚОВҒА (21.01 — 18.02). - Устингиздан ишқоят қилишлари мумкин. Шу нарсани таъбингизни бироз хира қилади. Бу қон босимингиз ошишига олиб келади.

БАЛИҚ (19.02 — 20.03). - Кўп нарсани йўқотмай десангиз, жудам кўп нарсалик бўлишга ҳам интиланган. Ҳаммаси аста-секин, вақти-соати билан амалга ошади.

АЗИЗ ВА МУНИС ОНАЛАРИМИЗ ДИҚҚАТИГА!

Миср Араб Республикаси элчихонаси ҳузуридаги Миср маданият маркази яқинлашиб келаётган 8 март “Халқаро хотин-қизлар байрами” ва 21 март Мисрнинг “Оналар байрами” муносабати билан анъанавий

“НАМУНАЛИ ОНА” танловини ўтказмоқда.

Танловда Тошкент шаҳри ва вилоятида истиқомат қилувчи, ёши 55 дан кам бўлмаган, фарзандларини жамиятга фойдали шахслар этиб вояга етказган оналар иштирок этишлари мумкин.

ТАНЛОВ ШАРТЛАРИ:

1. Ҳар бир иштирокчи ўзи, оиласи ва фарзанд тарбиясида бошидан кечирган тажрибаларидан бохабар этувчи ҳикоя тузиши керак.

2. Паспорт нусхаси;

3. 3x4 ҳажмдаги сурат (2 дона);

4. Юқорида санаб ўтилган маълумотларни жорий йилнинг 5 мартига қадар танлов ҳайъатига тақдим этишлари лозим.

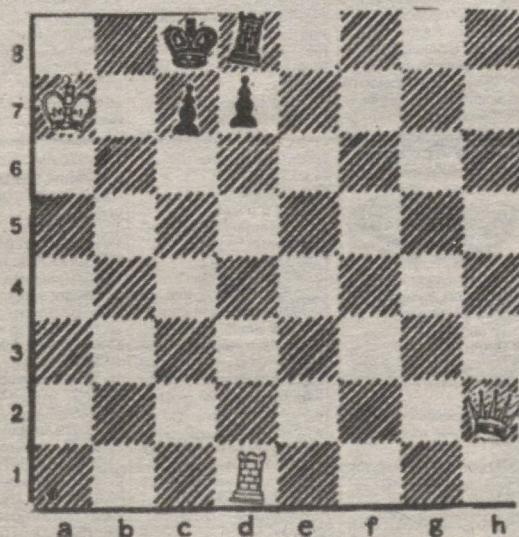
Мазкур танловда ғолиб бўлган ўн нафар оналар эса 2007 йилнинг 25 март куни тантанали равишда қимматбаҳо совғалар эгаси бўлишлари мумкин.

3		4			7			2
		5	6	3	9			
		7				3	9	1
	6		3	9	5		7	
4	3						5	9
	5		1	4	8		3	
5	4	1				6		
			5	2	1	4		
8			7			9		5

СУДОКУ

Мазкур японча бошқотириш мантиқий фикрлашга асосланган бўлиб, уни бажариш қийин эмас. Асосий шарт, бўш қатларни 1 дан 9 гача бўлган сонлар билан шундай тўлдирish керакки, энига ҳам, бўйига ҳам рақамлар такрорланмаслиги керак. Шунингдек, алоҳида олинган 9 қатакли кичик бўлакларда ҳам рақамлар қайтариқмаслиги талаб этилади.

Оқлар бошлаб, икки юришда мот қилади

Анвар Иноқов,
шахмат шарҳловчиси

ДУШАНБА 19

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.45 "Тахилнома".
8.45 ТВ анонс.
8.50 Олтин мерос.
8.55 "Олам ва одам" дастури: "Ғойиб бўлган кема сири".
"Болалар сайёраси":
9.45 "Сеҳрланган бола".
Мультифилм.
10.25 ТВ анонс.
10.30 "Одами эрсанг".
10.50 "Бизнес янгиликлари".
10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 Жаҳон мусикаси хазинаси. Рихард Штраус.
11.50 "Утган замон хангома-лари". Ўзбек миллий академик драма театрининг спектакли. 1-қисм.
12.45 "Дил таронаси".
12.55 "Утган замон хангома-лари". Спектакль. 2-қисм.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Қусто командасининг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Наврўз оханглари".
15.20 "Ватанпарвар".
16.20 "Ўзбекистон аёли".
"Болалар сайёраси":
16.40 "Эртақлар - яхшилик-ка етаклар".

17.00 "Ахборот".
17.15 Олтин мерос.
17.20 "Олам ва одам" дастури: "Ўзбекистон қўриқона-лари". 1-қисм.
17.35 ТВ анонс.
17.40 "Ўзбекистон қўриқона-лари". 2-қисм.
17.55 "Ёшлиқда ўргансанг ҳунар".
18.15 "Хаёт ва қонун".
18.35 ТВ анонс.
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.10 "Оханглар оғушида".
19.15 "Молия ва банк хабар-лари".
19.20 Дунё иқлими.
19.30 "Ахборот" (рус).
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари".
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Янги оханглар".
22.00 "Икки тақдир". Телесериал премьераси.
22.45 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.00 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".

17.55 Дастур очилиши.
18.00 "Анжелика".
18.35 Дилрабо.
18.45 UzEX.

18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 ДАВР.
19.30 "Қиш сонатаси".
20.15 UzEX.
20.20 Тасвир ва таассурот.
20.35 Давр мавзуи.
20.50 Наво-SMS.
21.00 Анонс ва эълонлар.
21.15 "Муҳаббат дардлари".
22.00 ДАВР.
22.30 Дилрабо.
22.45 "Саломея".
00.10 - 00.15 Ватаним!

TOSHKENT

17.50 Курсатувлар тартиби.
17.55 Мультифилм.
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.25 "Анонс".
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
18.45 "Анонс".
18.50 "Ғадалупе".
19.30 "Мусика SMS".
19.50 "Саломат бўлин" (рус).
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури (рус).
20.15 "Анонс".
20.20 "Генезис II... Инсон табиати қайтадан кашф этиди". Хужжатли фильм 1-қисм (рус).
20.50 "Интервью" (рус).

Телетомошабинлар диққати!
Профилактика муносабати билан, 19 февраль кун
"Sport" телерадио-канални ўз курсатувлари 18.00 дан бошлайди.

18.00 "Болалар спорти".
18.30 "Хабарлар" (рус. тилида).
18.50 "Ким нимага қодир?".
19.10 "Жди меня".
20.00 "Вести".
20.25 "Тет-а-тет".
20.35 "НОВЫЙ РУССКИЙ РОМАНС".
21.30 "Хабарлар" (ўзб. тилида).

21.50 Футбол шархи.
22.15 СПОРТИВНЫЙ КИНОЗАЛ: "СКАМЕЙКА ЗАПАСНЫХ". ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ФИЛЬМ.
23.40 ПроФРИНГ.
00.30 "Тунингиз осуда бўлсин!"

TV-MARKAZ

07.00 "Премьера" (ўзб.).
07.30 Ўзбек навалари.
08.00 "Премьера" (рус.).
08.30 "Сайилгоҳ".
08.45 Мирвые хиты.
09.00 Сериал "Шахматист".
9-сер.
10.00 "Сунмас орзулар".
10.40 Ўзбек навалари.
11.00 Кино-SMS. Фильм-победитель прошлой недели.
13.00 Мирвые хиты.
14.00 Ўзбек навалари.
15.00 Теленяня.
15.45 Мирвые хиты.
16.30 Ўзбек навалари.
17.00 "Судьбы-Такдирлар".
17.30 Мирвые хиты.
18.00 "Премьера" (ўзб.).
18.30 Ўзбек навалари.
19.00 "Премьера" (рус.).
19.30 Сериал "ШАХМАТИСТ" 10-сер.
20.30 Мирвые хиты.
21.00 Ўзбек навалари.
22.00 Комедия по понедельникам "СЛУШАТЕЛЬ".
00.00 Миксер.

5.00 "Доброе утро, Россия!".
9.00 Новости.
9.05 «Малахов+».
10.00 «Тени исчезают в полдень».
11.00 «Сестры по крови».
12.00 Новости.
12.15 «Понять. Простить».
12.40 «Без комплексов».
13.30 «Детективы».
14.00 Другие новости.
14.25 «Контрольная закупка».
15.00 Новости (с субтитрами).
15.15 Криминальная Россия.
«На дне», 2-я серия.
15.50 «Любовь как любовь».
16.55 «Федеральный судья».
18.00 Вечерние новости.
18.15 «Пять минут до метро».
19.10 «Жди меня».
20.00 Премьера. «Чужие тайны».
21.00 Время.
21.30 Премьера. «Ленинград». Многосерийный фильм.
22.30 Спецрасследование. «Этнические преступные группировки».
23.30 Ночные новости.
23.50 Теория вероятности. «Синдром Кассандры».
0.40 Мистический триллер «Мистер Фрост».
2.20 Комедия. «Приключения хитроумного брата Шерлока Холмса».
3.00 Время.
3.30 Комедия. «Приключения хитроумного брата Шерлока Холмса». Продолжение.

5.00 «Доброе утро, Россия!».
8.45 Александр Стриженов в фильме «Снайпер». 1992г.
10.45 ВЕСТИ.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11.50 «Аншлаг и Компания».
12.50 «Частная жизнь».
13.45 ВЕСТИ.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14.40 Вера Воронкова в фильме «Инфант». 2006г.
16.40 ВЕСТИ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17.40 ПРЕМЬЕРА. «Танго втроем». Телесериал.
18.40 «Ангел-хранитель». Телесериал.
19.40 ВЕСТИ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
21.05 «Спокойной ночи, малыши!».
21.15 РУССКАЯ СЕРИЯ ПРЕМЬЕРА. «Национальное достояние». Телесериал.
23.15 ПРЕМЬЕРА. «Городок».
0.15 «ВЕСТИ+».
0.35 «Честный детектив».
1.05 «Синемания».
1.40 «Дорожный патруль».
1.55 НОЧНОЙ СЕАНС. Аллен Делон в фильме «Неукротимый» (Франция). 1983г.
3.50 Канал «Евроньюс» на русском языке.
4.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

СЕШАНБА 20

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.50 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".
9.15 ТВ анонс.
"Болалар сайёраси":
9.20 1. "Уйла, Изла, Топ!" Телемусобада.
2. "Сув париси". Мультисериал.
10.20 "Олтин бешик".
10.50 "Молия ва банк хабар-лари".
10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 "Дил таронаси".
12.00 "Ахборот" (инглиз тилида).
12.15 "Сабр". Теленовелла.
12.40 "Ёшлиқда ўргансанг ҳунар".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир".
13.45 Ватан ҳақида қўшиқлар.
14.00 "Ахборот".
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Қусто командасининг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Дил таронаси".
15.20 "Интеллектуал ринг".
16.05 Жаҳон опера санъати юлдузлари. М. Раззокова.
16.35 ТВ анонс.

"Болалар сайёраси":
16.40 Эртақлар - яхшилик-ка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.10 ТВ анонс.
17.15 Эски альбом.
17.20 ИИВ хабарлари.
17.35 ТВ анонс.
17.40 "Сиз билган ва билмаган".
18.00 "Оханглар оғушида".
18.10 "Рангин дунё".
18.30 ТВ анонс.
18.35 "Сизнинг адвокатингиз".
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.10 "Банк ва мижоз".
19.30 "Ахборот" (рус).
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари". Телесериал.
21.00 "Ахборот".
21.40 "Ернинг муносиб эгасини топиш - долзарб масала".
22.00 "Икки тақдир".
22.45 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.00 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".

7.00 ЯНГИ ТОНГ.
9.00 Давринг боласи.
9.15 Эврика.
9.30 Болалар табассуми.
9.35 Journal.
10.00 Давр.
10.15, 16.15 Тафаккур нури.
10.20 Фазал мулки.
10.35 Тасвир ва таассурот.
10.50 Интерфутбол.

12.30 "Муҳаббат дардлари".
13.00 Давр.
13.15 Давринг боласи.
13.30 2007 - Ижтимоий ҳимоя йили: "Матонат".
13.45 Ватаним!
13.50 "Қиш сонатаси".
14.30 ЯНГИ КҲН.
15.30 Нафосат олами.
15.40 Фазал мулки.
16.00 Давр.
16.20 "Муҳаббат қавҳаси".
17.00 Ватанпарвар.
18.00 "Анжелика".
18.35 Дилрабо.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 ДАВР.
19.30 "Қиш сонатаси".
20.10 JOKER телетелеражис.
20.20 KINOMANIYA.
20.50 Наво-SMS.
21.15 "Муҳаббат дардлари".
22.00 ДАВР.
22.30 Дилрабо.
22.45 "Саломея".
23.00 "Ахборот" ахборот дастури (рус).

TOSHKENT

Профилактика муносабати билан Сешанба 20 феврал кун
"Toshkent" телерадио-канални ўз курсатувлари, Соат 17.50 дан бошлайди.

17.50 Курсатувлар тартиби.
17.55 Мультифилм.
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.25 "Анонс".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Ғадалупе".
19.30 "Мусика SMS".
19.50 "Согини".
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури (рус).

7.00 "Бодрое утро".
8.00 "Хабарлар" (рус).
8.20 Болалар спорти.
8.35 Мультифилм.
9.05 "Малахов +".
10.00 "Хабарлар" (ўзб.).
10.20 "Детективы".
10.50 "АВТОграф".
11.10 Эркин кураш. Ўзбекистон чемпиони.
11.55 - 12.35 Бобслей. Кубок мира.
18.00 "Болалар спорти".
18.15 Мультифилм.
18.30 "Хабарлар" (рус).
18.50 "Сам себе режиссёр".
19.30 Чемпионлар лигаси қўшиқлари.
20.00 "Вести".
20.20 "НОВЫЙ РУССКИЙ РОМАНС".
21.10 "Спорт - менинг ҳаёлим".
21.30 "Хабарлар" (ўзб.).
21.50 ДЕТЕКТИВНОЕ КИНО: БРЕД ПИТ В ФИЛЬМЕ "МИСТЕР И МИССИС СМИТ" (1-қисм).
22.45 Еврофутбол. Англия кубоги.

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (ўзб.).
07.10 Ўзбек навалари.
08.00 Марказ NEWS (рус.).
08.10 Мирвые хиты.
09.00 Сериал "Шахматист" 10-сер.
10.00 "Премьера" (ўзб.).
10.30 Ўзбек навалари.
11.00 Комедия "Слушатель".
13.00 Мирвые хиты.
13.30 Марказ NEWS (ўзб.).
13.40 Ўзбек навалари.
14.30 Марказ NEWS (рус.).
14.40 Мирвые хиты.
15.00 Теленяня.
15.45 Мирвые хиты.
16.20 Ўзбек навалари.
17.00 "Топ-20".
17.45 Ўзбек навалари.
18.00 Марказ NEWS (ўзб.).
18.10 Ўзбек навалари.
19.00 Марказ NEWS (рус.).
19.10 Сериал "ШАХМАТИСТ" 11-сер.
20.10 "Сайилгоҳ".
20.25 Ўзбек навалари.
21.00 "Великолепная семья".
21.30 Мирвые хиты.
22.00 "НЕСПЯЩИЕ В СИ-ЭТЛЕ" худ.фильм.
00.00 Миксер.

11.00 «Чужие тайны».
12.00 Новости.
12.10 «Понять. Простить».
12.40 «Без комплексов».
13.25 «Детективы».
14.00 Другие новости.
14.25 «Контрольная закупка».
15.00 Новости (с субтитрами).
15.15 Вне закона. «Любовь с летальным исходом».
15.50 «Любовь как любовь».
16.55 «Федеральный судья».
18.00 Вечерние новости.
18.15 «Пять минут до метро».
19.10 «Пусть говорят».
19.55 Премьера. «Чужие тайны».
21.00 Время.
21.30 Премьера. «Ленинград». Многосерийный фильм.
22.30 «Трагедия Фроси Бураковой».
23.30 Ночные новости.
23.50 Искатели. «Убийца Петра».
0.40 Ударная сила. «Атакующий «Буревестник»».
1.30 Фильм «Перекресток».
3.00 Время.
3.30 Фильм «Перекресток».
3.55 Спецрасследование. «Город без журналистов».

ВЕСТИ-МОСКВА.
11.50 «Национальное достояние». Телесериал.
12.50 «Частная жизнь». Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.40 «Суд идет».
16.00 «Кулагин и партнеры».
16.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17.40 ПРЕМЬЕРА. «Танго втроем». Телесериал.
18.40 «Ангел-хранитель». Телесериал.
19.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 «Спокойной ночи, малыши!».
21.15 РУССКАЯ СЕРИЯ ПРЕМЬЕРА. «Национальное достояние». Телесериал.
23.15 ПРЕМЬЕРА. «Прощание с Героем. История Золотой Звезды».
0.15 «ВЕСТИ+».
0.35 ВЕЩАНИЕ СЕАНС. Милла Йовович в триллере «Обитель зла: Апокалипсис» (Германия-Франция). 2004г.
2.20 «Горячая десятка».
3.20 «Дорожный патруль».
3.35 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. «Закон и порядок» (США).
4.20 Телесериал «Взгляды» (США). 2005г.

ЧОРШАНБА 21

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.45 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".
"Болалар сайёраси":
9.10 1. "Олтин тоҳ". Теле-йкин.
2. "Сув париси". Мультисериал.
10.05 ИИВ хабарлари.
10.20 "Сиз билган ва билмаган".
10.40 "Банк ва мижоз".
10.50 "Сизнинг адвокатингиз".

10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 Олтин мерос.
12.00 "Ягона оилада".
12.20 "Эхсон". Теленовелла.
12.40 "Одамлардан бири".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир". Телесериал.
13.45 "Наврўз оханглари".
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Қусто командасининг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Дил таронаси".
15.20 "Оддий ҳақиқатлар". Ток-шоу.
16.10 "Ернинг муносиб эгасини топиш - долзарб масала".

"Болалар сайёраси":
1. "Бизнинг кутубхона".
2. "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
17.00 "Ахборот".
17.15 Олтин мерос.
17.25 "Эркин иқтисодиёт".
17.45 "Таълимга эътибор келажакка эътибор".
18.05 "Оханглар оғушида".
18.15 "Бир асар тарихи".
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.10 "Омад зарлари".
19.15 "Молия ва банк хабар-лари".
19.30 "Ахборот" (рус).
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари".
21.00 "Ахборот".
21.40 Эркин мавзу.
22.00 "Икки тақдир".
22.45 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.00 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".

6.55 Дастур очилиши.
7.00 ЯНГИ ТОНГ.
9.00 Давринг боласи.
9.15 Шоҳсула.
9.35 Болалар табассуми.
9.40 Давр мавзуи.
9.55, 15.55 Иқлим.
10.00 Давр.
10.15, 16.15 Тафаккур нури.
10.20 Фазал мулки.
10.35 Муйқалам сеҳри.
10.55 Ватанпарвар.
11.55 KINOMANIYA.
12.25 Анонс.
12.30 "Муҳаббат дардлари".
13.00 Давр.
13.15 Давринг боласи.
13.30 Портретга чизилар.

13.45 Ватаним!
13.50 "Қиш сонатаси".
14.30 ЯНГИ КҲН.
15.30 Истикбол тимсоллари.
15.40 Фазал мулки.
16.00 Давр.
16.20 "Муҳаббат қавҳаси".
17.00 Давр.
17.30 Хазина.
17.45 2007 - Ижтимоий ҳимоя йили: "Муруват".
18.00 "Анжелика".
18.35 Дилрабо.
18.45 Каталог.
19.00 ДАВР.
19.30 "Қиш сонатаси".
20.10 Спорт-лото.
20.20 Автопатруль.
20.40 Наво-SMS.
21.00 Анонс ва эълонлар.
21.15 "Муҳаббат дардлари".
21.30 "Хабарлар" (ўзб.).
22.00 ДАВР.
22.30 Дилрабо.
22.45 "Саломея".
23.00 "Ахборот" ахборот дастури (рус).

7.30 Салом, Тошкент!
8.35 "Ғадалупе".
9.20 "Телекурьер-маркет".
9.40 "Согини".
9.55 "Репортаж".
10.05 "Мехрибонлик".
10.20 "Мусика SMS".
10.40 "Нима учун?".
11.25 "Тўй ташвишлари" Б/ф.
17.55 Мультифилм.
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.50 "Ғадалупе".
19.30 "Мусика SMS".
19.50 "Мисли гавҳар".
20.20 Хужжатли фильм. 3-қисм (рус).
20.50 "Интервью".
21.00 "Жозеба".
21.50 "Телекурьер-маркет".
22.10 "Юртим жамоли".
22.50 Кино: "Оталар" (рус).

7.00 "Бодрое утро".
8.20 "Болалар спорти".
8.35 Мультифилм.
9.05 "Малахов +".
10.20 "Детективы".
10.50 "Ровесник".
11.10 Эркин кураш.
11.55 - 12.35 Теннис.
18.00 "Болалар спорти".
18.15 Мультифилм.
18.30 "Хабарлар" (рус).
18.50 "Вокруг света".
19.35 "5 x 5" футбол шархи.
20.00 "Вести".
20.35 "НОВЫЙ РУССКИЙ РОМАНС".
21.30 "Хабарлар" (ўзб.).
21.50 Х/ф "МИСТЕР И МИССИС СМИТ" (2-қисм).
22.45 Еврофутбол. Чемпионлар лигаси. "Реал" (Испания) - "Бавария" (Германия).

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб.)
07.10 Узбек наволари
07.30 "Премьера" (рус)
08.00 Марказ NEWS (рус.)
08.10 Микс концерт
09.00 Серил "Шахматист" 11-сер.
10.00 Мировые хиты
10.30 Узбек наволари
11.00 "Неспящие в Сизле" худ. фильм
13.00 Мировые хиты
13.30 Марказ NEWS (узб.)
13.40 "Юдузали пайшанба"
14.10 Узбек наволари
14.30 Марказ NEWS (рус.)

14.40 Мировые хиты
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.00 "Сайилгох"
16.15 Узбек наволари
17.45 Мировые хиты
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.10 Узбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.10 Серил "ШАХМАТИСТ" 12-сер.
20.10 Узбек наволари
21.00 "Миссия неповторима"
21.30 Мировые хиты
22.00 Киноколлекция "АФЕРА ТОМАСА КРАУНА" (1968 г)
00.00 Миксер

5.00 Телеканал "Доброе утро"
9.00 Новости
9.05 "Малахов+"
10.00 "Тени исчезают в полдень"
11.00 "Чужие тайны"
12.00 Новости
12.10 "Понять. Простить"
12.40 "Лолита. Без комплексов"
13.25 "Детективы"
14.00 Другие новости
14.25 "Контрольная закупка"
15.00 Новости (с субтитрами)
15.15 Вне закона. Исповедь грешника

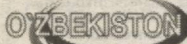
15.50 "Любовь как любовь". Многосерийный фильм
16.55 "Федеральный судья"
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.15 "Пять минут до метро". Многосерийный фильм
19.10 "Пусть говорят"
19.55 Премьера. "Чужие тайны". Многосерийный фильм
21.00 Время
21.30 Премьера. "Ленинград". Многосерийный фильм
22.30 "Человек и закон" с Алексеем Пимановым
23.30 Ночные новости
23.50 "Судите сами"
0.40 Робин Уильямс в фильме "Дваухотелный человек"
3.00 Время
3.30 Фильм "Только вдвоем"

5.00 "Доброе утро, Россия!"
8.45 "Поворот рек. Остановить апокалипсис"
9.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
10.00 "Национальное достояние". Телесериал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11.50 "Национальное достояние". Телесериал.
12.50 "Частная жизнь". Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.
13.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.00 ВЕСТИ.

14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.40 "Суд идет".
16.00 "Кулагин и партнеры".
16.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17.40 Премьера. "Танго втроём". Телесериал.
18.40 "Ангел-хранитель". Телесериал.
19.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!"
21.15 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. "Национальное достояние". Телесериал.
23.15 ПРЕМЬЕРА. "Украденная Победа". Фильм Алексея Денисова.
0.15 "ВЕСТИ+".
0.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. К ЮБИЛЕЮ ВЕРЫ АЛЕНТОВОЙ. Жерар Депардьё, Анатолий Лобочий, Александр Феклистов, Ирина Скобцева и Лариса Удовиченко в фильме Владимир Меньшов "Зависть богов".
3.15 "Дорожный патруль".
3.25 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. "Закон и порядок" (США).
4.15 Телесериал "Взгляды" (США), 2005г.

14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.40 "Суд идет".
16.00 "Кулагин и партнеры".
16.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
17.40 Премьера. "Танго втроём". Телесериал.
18.40 "Ангел-хранитель". Телесериал.
19.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!"
21.15 РУССКАЯ СЕРИЯ. ПРЕМЬЕРА. "Национальное достояние". Телесериал.
23.15 ПРЕМЬЕРА. "Украденная Победа". Фильм Алексея Денисова.
0.15 "ВЕСТИ+".
0.35 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. К ЮБИЛЕЮ ВЕРЫ АЛЕНТОВОЙ. Жерар Депардьё, Анатолий Лобочий, Александр Феклистов, Ирина Скобцева и Лариса Удовиченко в фильме Владимир Меньшов "Зависть богов".
3.15 "Дорожный патруль".
3.25 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. "Закон и порядок" (США).
4.15 Телесериал "Взгляды" (США), 2005г.

ПАЙШАНБА 22

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.45 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".
"Болалар сайёраси".
9.10 Т. "Кувноқ старлар". Телемусобака.
9.15 "Сув париси". Мультсериал.
10.10 "Таълимга эътибор - келажакка эътибор".
10.30 "Табаррук замин".
10.50 "Молия ва банк хабарлари".
10.55 Дунё иқлими.
11.00 "Ахборот".
11.10 ТВ анонс.
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 "Дил таронаси".
12.00 "Ахборот" (инглиз тилида).
12.10 ТВ анонс.
12.15 "Угай она". Теленовелла.
12.40 "Бир асар тарихи".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир". Телесериал.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам"

дастури: "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Дил таронаси".
15.20 "Ватанпарвар".
"Болалар сайёраси".
16.20 1. "Болалар дунёси".
2. "Эртақлар - яхшиликка етақлар".
17.00 "Ахборот".
17.10 Эски альбом.
17.15 "Имконият".
17.35 ТВ анонс.
17.40 "Шифокор қабулда".
18.05 "Оханглар огушида".
18.15 ТВ анонс.
18.20 "Яхши ният". Телелотерея.
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.10 ТВ анонс.
19.15 "Сизнинг адвокатингиз".
19.20 Дунё иқлими.
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
20.00 ТВ анонс.
20.05 "ТВ шифокор".
21.00 "Оила ришталари". Телесериал.
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Одамлардан бири".
22.00 "Икки тақдир". Телесериал.
22.45 "Қўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.00 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".
23.25 Тунги наволар.

6.55 Дастур очилиши.
7.00 ЯНГИ ТОНГ.
9.00 Даврининг боласи.
9.15 У ким? Бу нима?
9.35 Болалар табассуми.
9.45 Болалар.
9.55, 15.55 Иқлим.
10.00 Давр.
10.15, 16.15 Тафаккур нури.
10.20 Фазал мулки.
10.35 Телегастр: "Қуёш фарзанди - Спитамен". 1-қисм.
11.25 Ватаним!
11.30 Телегастр: "Қуёш фарзанди - Спитамен". 2-қисм.
12.25 Анонс.
12.30 "Муҳаббат дардлари". Серил.
13.00 Давр.
13.15 Даврининг боласи.
13.30 Автопарул.
13.50 "Қиш сонатаси". Серил.
14.30 ЯНГИ КУН.
15.30 Нафосат олами.
15.40 Фазал мулки.
16.00 Давр.
16.20 "Муҳаббат қаҳваси". Серил.
17.05 Чемпион сирлари.
17.25 Таълим ва тараққиёт.
17.40 Ёшлар адабиёти.
18.00 "Анжелика". Серил.
18.35 Дилрабо.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 ДАВР.

19.30 "Қиш сонатаси". Серил. Якуловчи қисм.
20.15 Қишлоқдаги тенгдош.
20.30 Бу шундай бўлган эди.
20.50 Наво-SMS.
21.00 Анонс ва эълонлар.
21.15 "Муҳаббат дардлари". Серил.
22.00 ДАВР.
22.30 Дилрабо.
22.45 "Саломея".
7.25 Курсатувлар тартиби.
7.30 "Салом, Тошкент".
8.35 "Гаддалупе".
9.20 "Телекурер - маркет".
9.40 "Мисли гавхар".
9.55 "Юртим жамоли".
10.15 "CINEMA BOLIVOD".
10.35 "Мулоҳаза учун мавзу".
11.05 "Музыка SMS".
11.25 "Интервью".
11.35 "Хор жамоасининг концерти".
11.50 - 13.20 Кино: "Оталар"/рус/.
17.50 Курсатувлар тартиби.
17.55 Мультфильм.
18.05 "Телекурер - маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Гаддалупе".
19.30 "Музыка SMS".
19.50 "Иқтисод - ревью".
20.00 "Пойтахт".
20.20 "Тошкент ва тошкентликлар". Бевосита мулоқот.
21.00 "Хозибза".
21.30 "Пойтахт".
21.50 "Телекурер - маркет".
22.10 "Келажак интиби".
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури /рус/.
22.50 Кино: "Келинг рақсга тушамиз"/рус/.

7.00 "Бодроное утро".
8.00 "Хабарлар" (рус).
8.20 "Болалар спорти".
8.35 "Зоопарк в обувной коробке".
9.05 "Малахов +".
10.00 "Хабарлар" (узб).
10.20 "Детективы".
10.50 "Путешествия натуралисты".
11.15 Эркин кураш. Ўзбекистон чемпионати.
12.00 - 12.40 "Горные лыжи". Чемпионат мира.
18.00 "Болалар спорти".
18.15 Мультфильм.
18.30 "Хабарлар" (рус).
18.50 "Мониторинг".
19.10 "Куп яшанг".
19.35 "Тақдир чизгилари".
20.00 "Вести".
20.20 "НОВЫЙ РУССКИЙ РОМАНС". СЕРИАЛ.
21.10 Футбол мундиал.
21.30 "Хабарлар" (узб).
21.50 "Беллашув".
22.50 Еврофутбол. Чемпионат лигаси. "Барселона" (Испания) - "Ливерпуль" (Англия).
07.00 Марказ NEWS (узб.).
07.10 Узбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус.)
08.10 "Сайилгох"
08.25 Узбек наволари
09.00 Серил "Шахматист" 12-сер.
10.00 Мировые хиты
10.30 Узбек наволари
11.00 Киноколлекция "Афе-

ра Томаса Крауна" (1968 г)
13.00 Мировые хиты
13.30 Марказ NEWS (узб.)
13.40 Узбек наволари
14.30 Марказ NEWS (рус.)
14.40 Мировые хиты
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.00 Узбек наволари
17.00 "Великолепная семёрка"
17.30 Мировые хиты
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.10 Узбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.10 Серил "ОХОТА НА ИЗЮБРЯ" 1-сер.
20.10 "Спецрепортаж".
20.30 "Премьера" (узб.).
21.00 "Юдузали пайшанба"
21.30 Узбек наволари
22.00 "КАР ВА КУР" бадий фильм
00.00 Миксер
5.00 "Доброе утро, Россия!"
9.00 Новости
9.05 "Малахов +"
10.00 "Тени исчезают в полдень".
11.00 "Чужие тайны".
12.00 Новости
12.10 "Понять. Простить"
12.40 "Без комплексов"
13.25 "Детективы"
14.00 Другие новости
14.25 "Контрольная закупка"
15.00 Новости
15.15 Вне закона. "Приглашение на казнь".
15.50 "Любовь как любовь".
16.55 "Федеральный судья"
18.00 Вечерние новости
18.15 "Поле чудес"
19.15 Премьера. "Офицеры". 35 лет в строю. Празд-

ничный вечер
21.00 Время
21.25 X/ф "Ленинград".
22.25 Премьера. "Что я в жизни успел".
23.20 X/ф "Военно-полевой роман".
1.05 Комедия "Младенец на прогулке".
3.00 Время
3.25 X/ф "Лучшая подруга".
5.00 "Доброе утро, Россия!"
8.45 "Покорение на Данаю".
9.45 ВЕСТИ.
10.00 "Национальное достояние". Телесериал.
11.00 ВЕСТИ.
11.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11.50 "Национальное достояние". Телесериал.
12.50 "Ха".
13.00 "Городок". Дайджест.
13.30 "Вся Россия".
13.45 ВЕСТИ.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
14.40 "Суд идет".
16.00 "Кулагин и партнеры".
16.40 ВЕСТИ.
17.00 ВЕСТИ.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
17.40 ПРЕМЬЕРА. "Танго втроём". Телесериал.
18.40 "Ангел-хранитель".
19.40 ВЕСТИ.
20.00 ВЕСТИ.
20.45 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
21.05 "Спокойной ночи, малыши!"
21.15 "Национальное достояние". Телесериал.
23.15 X/ф "Здравия желаю!".
3.30 "Дорожный патруль".
3.45 "Закон и порядок".
4.30 Телесериал "Взгляды"

ЖУМА 23

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
8.45 "Олам ва одам" дастури: "23, 5 даража бурчак остида".
"Болалар сайёраси".
9.15 1. "Цирк, цирк, цирк".
2. "Сув париси". Мультсериал.
9.55 ТВ анонс.
10.00 "Келин". Теленовелла.
10.30 Д. Зокиров номдаги халқ чоғулари оркестрининг концерти.
10.50 "Сизнинг адвокатингиз".
11.00 "Ахборот".
11.15 "ТВ шифокор".
11.20 "Оила ришталари".
11.55 ТВ анонс.
12.00 "Рақсинг сеҳри олами".
12.15 "Хажива бисотидан".
12.35 "Дил таронаси".
12.40 "Рангин дунё".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Икки тақдир". Телесериал.
13.45 "Зиллол". Навруз қўшиқлари.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Олам ва одам" дастури: "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари".
15.10 "Дил таронаси".
15.20 "Оталар сўзи - актининг кўзи" хазинасида.

16.20 "Умр мазмуни".
"Болалар сайёраси".
16.40 "Эртақлар - яхшиликка етақлар".
17.00 "Ахборот".
17.15 2007 йил - Ижтимоий химоя йили. "Саломатлик" дастури.
17.35 "Тарих кўзгуси".
17.55 "Минг бир ривоят".
18.00 "Қишлоқ сари".
18.20 "Яхшилар ёди".
18.40 "Ошин". Телесериал.
19.10 "Оханглар огушида".
19.15 "Бизнинг янгиликларимиз".
19.30 "Ахборот" (рус).
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари".
21.00 "Ахборот".
21.40 "Бекат".
22.05 "Икки тақдир".
22.50 "Қўшигимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
23.00 "Кемадан ташқарида". Бадий фильм.
7.00 ЯНГИ ТОНГ.
9.00 Даврининг боласи.
9.15 Спорт-старт.
9.25 Истикбол тимсоллари.
9.35 Чемпион сирлари.
10.00 Давр.
10.15, 16.15 Тафаккур нури.
10.20 Фазал мулки.
10.35 Муруват.
10.50 Интерфутбол.
12.30 "Муҳаббат дардлари". Серил.
13.00 Давр.
13.15 Даврининг боласи.
13.30 Қишлоқдаги тенгдош.

13.45 Ватаним!
13.50 "Қиш сонатаси". Серил. Якуловчи қисм.
14.30 ЯНГИ КУН.
15.30 Нафосат олами.
15.40 Фазал мулки.
16.00 Давр.
16.20 "Муҳаббат қаҳваси".
17.00 Бу шундай бўлган эди.
17.20 2007 - Ижтимоий химоя йили: "Меъёр - соғлиқ гарови".
17.40 Тараққиёт сари.
18.00 "Анжелика". Серил.
18.35 Дилрабо.
18.45 Сифат белгиси.
19.00 ДАВР.
19.30 Наво-SMS.
19.45 Азизим.
20.10 Спорт-лото.
20.20 Дунё таомлари.
20.50 Наво-SMS.
21.15 "Муҳаббат дардлари". Серил.
22.00 ДАВР.
22.30 Дилрабо.
22.45 "Саломея". Серил.
7.30 "Салом, Тошкент!"
8.35 "Гаддалупе".
9.20 "Телекурер - маркет".
9.45 "Келажакка интиби".
10.00 "Музыка SMS".
10.20 "Иқтисод - ревью"/рус/.
10.35 - 12.10 Кино: "Келинг рақсга тушамиз"/рус/.
17.50 Курсатувлар тартиби.
17.55 "Афиша"/рус/.
18.05 "Телекурер - маркет".
18.30 "Пойтахт".
18.50 "Гаддалупе".
19.30 "Музыка SMS".
19.50 "Саломат бўлинг".

20.00 "Пойтахт".
20.20 Ҳужжатли фильм. 4-қисм/рус/.
20.50 "Репортаж"/рус/.
21.00 "Хозибза".
21.30 "Пойтахт".
21.50 "Телекурер - маркет".
22.10 "Маърифат фидойилари".
22.30 "Пойтахт".
22.50 Кино: "Алоҳада"/рус/.
00.10 - 00.15 "Хайрли тун".
7.00 "Бодроное утро".
8.00 "Хабарлар" (рус. тилида).
8.20 Болалар спорти.
8.35 "Зоопарк в обувной коробке".
9.05 "Малахов +".
10.00 "Хабарлар" (узб. тилида).
10.20 "Детективы".
10.50 Ринг.
11.20 Эркин кураш. Ўзбекистон чемпионати.
12.05 - 12.45 Прыжки в воду. Кубок чемпионов.
18.00 "Болалар спорти".
18.15 Мультфильм.
18.30 "Хабарлар" (рус).
18.50 "Эфирда Машал".
19.00 "Поле чудес".
20.00 "Вести".
20.20 "НОВЫЙ РУССКИЙ РОМАНС". СЕРИАЛ.
21.10 "Жаҳон спорти қолдузлари".
21.30 "Хабарлар" (узб).
21.50 ЗВЕЗДЫ МИРОВОГО КИНО: КЕВИН КСТЕР В МЕЛОДРАМЕ "ПОСЛАНИЕ В БУДУЩЕ".
23.50 "Қучли бешик".

07.00 Марказ NEWS (узб.).
07.10 Узбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус.)
08.10 "Топ-20".
09.00 Серил "Охота на Изюбря" 1-сер
10.00 Узбек наволари
11.00 "Кар ва кур" бадий фильм
13.00 Мировые хиты
13.30 Марказ NEWS (узб.)
13.40 Узбек наволари
14.30 Марказ NEWS (рус.)
14.40 Мировые хиты
15.00 Теленяня
15.45 Мировые хиты
16.00 Узбек наволари
17.00 "Миссия неповторима"
17.30 Мировые хиты
18.00 Марказ NEWS (узб.)
18.10 Узбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус.)
19.10 Серил "ОХОТА НА ИЗЮБРЯ" 2-сер.
20.10 "Сунмас орзулар"
20.50 Узбек наволари
21.00 "Премьера" (рус.)
21.30 "Сайилгох"
21.45 Узбек наволари
22.00 "ДАВАЙТЕ ПОТАНЦУЕМ" (Япония) худ. фильм
00.15 Миксер
6.00 Новости
6.15 Комедия "Дачная поездка сержанта Цыбули".
7.40 Приключенческий

фильм "Охота на единорога"
9.15 "Последний бой Георгия Юматова"
10.00 Новости
10.10 Премьера. "Оружие России".
11.05 Премьера. "Офицеры". Судьбы са кадрам
12.00 Новости (с субтитрами).
12.10 "Офицеры".
18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.10 Многосерийный фильм "Офицеры". Продолжение.
19.00 Концерт к Дню защитника Отечества
21.00 Время
21.20 X/ф "Офицеры".
23.00 X/ф "Время собирать камни" (2005 год).
0.55 Премия "Оскар". X/ф "Крамер против Крамера".
2.45 Премия "Оскар". Грегори Пек в фильме "Убить пересмешника".
4.45 "Что? Где? Когда?".
6.00 КО ДНО ЗАЩИТНИКА ОТЕЧЕСТВА. Михаил Волонтир, Анатолий Кузнецов, Борис Галкин, Анатолий Ромашин, Вадим Спиридонов и Александр Пятков в военно-приключенческом фильме "Ответный ход". 1981г.
7.25 Юрий Назаров и Александр Новиков в фильме "Команда 33". 1987г.
9.05 "Десантник Степачкин". Мультфильм.
9.30 Праздничный кон-

церт с участием Льва Лещенко, Александра Буйнова, Надежды Бабкиной, Олега Газманова и других.
11.10 Георгий Жженов, Леонид Филатов, Анатолий Васильев и Александр Яковлева в фильме "Экипаж". 1980г.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 ПРЕМЬЕРА. Юбилейный концерт Олега Газманова.
16.30 К 90-ЛЕТИЮ ФЕВРАЛЬСКОЙ РЕВОЛЮЦИИ. ПРЕМЬЕРА. "Лев Троцкий. Тайна мировой революции".
18.20 КО ДНО ЗАЩИТНИКА ОТЕЧЕСТВА. ПРЕМЬЕРА. Игорь Лифанов, Александр Песков и Марина Могилевская в фильме "Прорыв". 2005г.
20.00 ВЕСТИ.
20.20 ПРЕМЬЕРА. "Евдокимовские гулянья".
0.15 Василий Шлыков и Игорь Муругов в остророжжетном фильме "Черные береты". 1994г.
1.45 Джон Легуизамо и Мартин Шин в фильме "Спаун" (США). 1997г.
3.40 НОЧНОЙ СЕАНС. Жерар Депардьё, Кароль Буке и Жан Рошфор в фильме "Бланш" (Франция). 2002г.
5.10 Канал "Евроньюс" на русском языке.

ШАНБА 24

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
"Болалар сайёраси".
8.45 "Олтин тож". Телевизион уйин.
9.20 "Шифокор қабулида".
9.45 "Муסיқа дунёси".
10.05 1. "Чинсен". 2. "Маврид".
10.45 "Янги оҳанглар".
11.00 "Оналар мактаби".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 "Дил таронаси".
12.00 "Заковат".
13.00 ТВ анонс.
13.05 "Ўқи такдир". Телесериал.
13.45 Олтин мерос.
13.55 Дунё иқлими.
14.00 "Ахборот".
14.15 ТВ анонс.
14.20 "Ажойиб ҳаёллараст". Бадий фильм.
15.40 Ватан ҳақида қўшқлар.
"Болалар сайёраси".
15.50 1. "Ўила, Изла, Топ!" Телемусоба.
2. "Эртақлар - яхшиликка етаклар".
16.55 ТВ анонс.
17.00 "Олтин бешик".
17.30 "Минг бир маслаҳат".
17.50 ТВ анонс.
17.55 "Саломатлик сирлари".
18.15 "Оҳанглар оғушида".
18.30 "Меҳр кўзда".
19.10 "Сизнинг адвокатингиз".
19.30 "Суперлото". Телелотерея.
19.20 Дунё иқлими.

19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Оила ришталари".
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Қўнғил қўшқ истади".
22.05 "CINEMA.UZ".
22.30 "Қўшиғимсан, муҳаббат" (SMS. Овоз бериш).
22.40 "Сўгун". Бадий фильм.

6.55 Дастур очилиши.
7.00 ЯНГИ ТОНГ.
9.00 Даврнинг боласи.
9.15 Бола тилидан.
9.45 Кичиктой театри.
9.55. 15.55 Иқлим.
10.00 Давр.
10.15. 16.15 Тафаккур нури.
10.30 Жаҳон киноси: "Йўқолган омад".
12.10 Ҳазина.
12.25 Анонс.
12.30 "Муҳаббат дардлари". Сериал.
13.00 Давр.
13.15 Даврининг боласи.
13.30 Миллий кино: "Еттинчи жин".
13.40 ЯНГИ КҮН.
15.30 Азизим.
16.00 Давр.
16.20 "Муҳаббат қаҳваси". Сериал.
17.00 Каталог.
17.10 Жаҳон киноси: "Менинг қаттиққўл энагам".
18.40 Дипрабо.
18.55 21.55 Иқлим.
19.00 ДАВР.
19.30 Қилни қирқ ёриб.

TOSHKENT

7.25 Курсатувлар тартиби.
7.30 "Салом, Тошкент!".
8.35 "Гадалупе". Телесериал.
9.20 "Телекурьер-маркет".
9.40 "Дилкаш наволар": Шухрат Махмудов.
10.05 "Маърифат фидойилари".
10.25 "Муסיқа SMS".
10.45 "Анонс".
10.50 "Саломат бўлинг".
11.00 "Афиша"/рус/.
11.10 "Репортаж"/рус/.
11.20 "Анонс".
11.25 - 12.45 Кино: "Алоқада"/рус/.
17.50 Курсатувлар тартиби.
17.55 "Афиша".
18.05 "Телекурьер-маркет".
18.25 "Анонс".
18.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
18.45 "Гадалупе". Телесериал.
19.25 "Муסיқа SMS".
19.45 "ИИВ хабарлари".
20.00 "Пойтахт" ахборот дастури/рус/.
20.20 "Генезис II... Инсон табиати н қайтадан кашф этди".
Хўжатли фильм. 5-қисм/рус/.
20.50 "Интервью".
21.00 "Жозеба".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастури.
21.45 "Телекурьер-маркет".
22.10 "Истеъдод".
22.30 "Пойтахт" ахборот дастури/рус/.
22.45 "Анонс".
22.50 Кино: "Қучли довул"/рус/.

SPORT

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Обитатели бездны". Д/ф
8.40 "Хабарлар" (рус тилида)
9.00 "Бодрое утро".
10.00 Мультифильм.
10.10 "Смак".
10.40 "Военное дело".
11.00 Кураш.
11.30 "Цирк в Монте Карло".
12.20 "До-ми-соль". Шоу программа для детей.
13.00 "Спорт - менинг ҳаётим".
13.15 "Зверинец".
14.00 - 14.40 Иқтидор.
18.00 "Болалар олами".
18.30 "Хабарлар" (рус тилида)
18.50 "Чемпионы".
19.00 "В яблоко!".
19.15 "Застапи!".
19.30 Музыкальная пауза.
19.35 "Файзли ошхона".
20.00 "Вести".
20.20 "Рондо". Ток-шоу.
21.00 "Звездный матч".
21.20 Музыкальная пауза.
21.30 "Хабарлар" (Ўзб. тилида)
21.50 "Среда обитания".
22.05 Х/ф "РАЗИЯ".
23.40 Еврофутбол.
01.15 "Тунингиз осуда бўлсин!"

TV-MARKAZ

07.00 Марказ NEWS (узб)
07.10 Ўзбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус)
08.10 Мировые хиты
09.00 Ўзбек наволари
09.30 "Сайилго".
09.45 Ўзбек наволари
11.00 "Давайте потанцём" Х/ф
13.15 Ўзбек наволари
14.00 "Премьера" (узб)

14.30 Мировые хиты
15.00 Теленяня
16.20 Мировые хиты
16.30 "Судьбы-Такдирлар"
17.00 Ўзбек наволари
18.00 Марказ NEWS (узб)
18.10 Ўзбек наволари
19.00 Марказ NEWS (рус)
19.10 Концерт
21.00 "Навбат" Рашид Холиков билан.
21.40 Ўзбек наволари
22.00 Хинд киноси "ХАНГОМА"

6.00 Новости
6.10 Гении и злодеи. «Софья Ковалевская. Формула любви»
6.35 Х/ф «Человек не сдаётся»
8.20 «Играй, гармонь любимая!»
9.00 «Здоровье»
10.00 Новости
10.10 «Смак»
10.40 Премьера. «Ленинград». Фильм о фильме
11.20 Премьера. «Евгений Урбанский. Последний дубль»
12.00 Новости (с субтитрами)
12.15 Премьера. Римская империя. «Гнев народа»
13.15 «Зверинец»
14.00 Другие новости
14.25 «Контрольная закупка»
15.00 «Доктор Курпатов»
15.55 Филипп Нуаре в комедии «Продажные против продажных»
18.00 Вечерние новости.
18.15 «Их развешивает милиция»
18.45 «Дети-актеры. Жизнь после славы»
19.45 Х/ф «Властелин горы»
21.00 Время
21.20 Х/ф «Минута славы»
23.05 Х/ф «Тяжёлый роман»
1.30 Х/ф «Мыс страха»
3.45 Сериал «Дефективный детектив»
4.25 «Что? Где? Когда?»

PTU

6.00 «Доброе утро, Россия!».
8.00 ВЕСТИ.
8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
8.20 «Военная программа» Александра Сладкова.
8.45 «Утренняя почта».
9.15 «Субботник».
9.50 «Вокруг света».
10.45 «Секрет успеха». Результаты голосования.
11.00 ВЕСТИ.
11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11.20 «Сто к одному». Телеигра.
12.15 «Комната смеиха».
13.15 «Клуб сенаторов».
14.00 ВЕСТИ.
14.20 РОДНОЕ КИНО. Евгений Герасимов, Эрнст Романов, Наталья Егорова, Николай Гринько и Александр Потапов в фильме «Приказ: огонь не открывать».
16.00 «Национальный интерес». Ток-шоу Дмитрия Киселева.
16.55 «Формула власти». Янез Дрновшек - президент Словении.
17.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
18.00 ПРЕМЬЕРА. Музыкальный конкурс «Секрет успеха».
19.05 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
19.30 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петрова.
20.00 ВЕСТИ.
20.20 «Субботний вечер».
21.25 Гарик Сукачев в фильме Алексея Балабанова «Жмурки».
0.30 ПРЕМЬЕРА. Роберт Энглунд в мистическом триллере «Фредди против Джейсона» (США). 2003г.
2.30 Джеки Чан в комедийном боевике «Доспехи Бога»
4.20 НОЧНОЙ СЕАНС. Синди Лопер в остросюжетном фильме «На старт, пошла!» (США). 1991г.

ЯКШАНБА 25

O'ZBEKISTON

5.55 Курсатувлар дастури.
6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
"Болалар сайёраси".
8.50 "Бўрининг саргузаштлари". Мультифильм.
9.40 "Саломатлик сирлари".
10.00 "Чинор". Болалар учун фильм премьераси.
11.00 "Янги оҳанглар".
11.20 "Оила ришталари". Телесериал.
11.55 ТВ анонс.
12.00 "Сиз кутган учрашув".
12.40 "Дил таронаси".
12.50 "КиноТеатр".
13.10 "Ёшлик - бебошлик". Бадий фильм. 1-қисм (Хиндистон).
14.30 ТВ анонс.
14.35 "Ёшлик - бебошлик". Бадий фильм. 2-қисм.
15.55 "Наврўз оҳанглари".
16.05 "50/50". Ток-шоу.
"Болалар сайёраси"
17.00 1. "Олтин тож". Телевизион уйин.
2. "Кулол". Мультифильм.
17.45 "Шўрданақ". Ҳажвий курсатуви.
18.10 "Одами эрсанг".
18.30 "Интеллектуал ринг".
19.15 "Оҳанглар оғушида".

19.20 Дунё иқлими.
19.25. 20.00. 20.55. 21.40 ЭЪЛОНЛАР.
19.30 "Тахлилнома" (рус тилида)
20.05 "Оддий ҳақиқатлар". Ток-шоу.
20.50 Дунё иқлими.
21.00 "Тахлилнома".
21.45 ТВ анонс.
21.50 "Қўхна оҳанглар". Дилнура Қодиржоновна.
22.10 "Фахат сиздан кейин". Бадий фильм.
24.00 Тунги наволар.

6.55 Дастур очилиши.
7.00 "Қиш сонатаси". Сериал.
9.00 Дунё таомлари.
9.30 Болалар давраси.
10.00 ВАТАНПАРВАР.
11.00 Journal.
11.20 Миллий кино: "Суюнчи".
12.30 "Муҳаббат дардлари". Сериал.
15.00 Рўзгор мактаби.
15.20 Ёшлик наволари.
15.30 Тараққиёт сари.
15.40 Ринг қироллари.
16.40 Чемпион сирлари.
17.00 "Денгиз аҳли". Мультифильм премьераси.
18.30 Дипрабо.
18.55 Иқлим.
19.00 Давр ҳафта ичида.
19.30 "Такдир". Ток-шоу.
20.20 KINOMANIYA.
20.50 "Куз эртаги". Сериал.
22.00 Жаҳон киноси: "Ритми сақла!"

TOSHKENT

7.30 "Салом, Тошкент!".
8.35 "Гадалупе". Телесериал.
9.20 "Телекурьер-маркет".
9.45 "ИИВ хабарлари".
10.05 "Интервью".
10.15 "Афиша".
10.25 "Истеъдод".
10.50 Кино: "Ок бўрилар".
12.50 Болалар учун фильм: "Никоб боласи"/рус/.
14.40 Кино: "Қучли довул"/рус/.
16.40 "Жозеба".
17.00 "Телекурьер-маркет".
17.25 "Вафо". Видеофильм.
18.25 "Саргузаштлар ороғи".
18.55 "Мулоҳаза учун мавзу".
19.15 Кино: "Қайнона".
20.35 "Шунақа гаплар".
20.55 CINEMA.UZ.
21.20 "Дилкаш наволар": Ёкутжон Ражабов.
21.50 Якшанба кинозали: "Индиана Жонс ва такдир эҳроми"

SPORT

7.30 "Хабарлар".
7.50 "Қувноқ спортлар".
8.30 "Хабарлар" (рус тилида)
8.50 Мультифильм.
9.00 "Бодрое утро".
10.00 "Ўлыба".
10.10 "Непутёвые заметки".
10.30 "Пока все дома".
11.20 Кураш. Республика турнири.
11.50 "Рақибингиз гроссмейстер".
12.15 "Файзли ошхона".
12.40 "Аттека слушае".
13.25 "Келин-қуёв". Шоу дастури.

14.35 - 15.25 "Проф-РИНГ".
10.00 Мультифильм.
18.10 "Халқ уйинлари".
18.30 "Версия". Информационно-аналитическая программа.
19.00 "Спорт уик-энд".
19.40 "Тайм-аут".
20.00 "Вести".
20.20 "Властелин горы".
21.10 "Ровесник".
21.30 "Талкин". Информационно-таҳлилий курсатуви.
22.00 ЗОЛОТЫЙ ВЕК КИНО: ЖАН МАРЭ В ФИЛЬМЕ "КАПИТАН".
23.35 Еврофутбол.
00.10 "Тунингиз осуда бўлсин!"

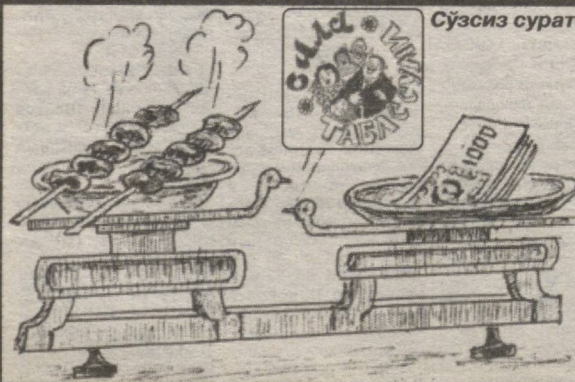
TV-MARKAZ

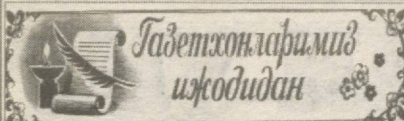
07.00 Марказ NEWS (узб)
07.10 Ўзбек наволари
08.00 Марказ NEWS (рус)
08.10 Концерт
09.50 Мировые хиты
10.00 "Сунмас орузлар"
10.40 Мировые хиты
11.00 Хинд фильми "Хангома"
14.00 Ўзбек наволари
15.00 Теленяня
16.20 Ўзбек наволари
16.30 "Премьера" (рус)
17.00 Ўзбек наволари
17.30 "Юдузали пайшанба"
18.00 Марказ NEWS (узб)
18.45 Ўзбек навоари
18.30 "Сайилго".
18.45 Ўзбек навоари
19.00 Марказ NEWS (рус)
19.10 Мировые хиты
20.00 Ўзбек наволари
21.00 "Топ-20"
21.45 Мировые хиты
22.00 Кино-SMS:
1. "ПИТЕР-ФМ"
2. "ГИБЕРТ ГРЕЙП"
3. "ВЫШЕШ ПИЛОТАЖ"
00.00 Миксер

6.00 Новости
6.10 Гении и злодеи. Экзюперия. Полет к звездам
6.35 «Лошадина энциклопедия», часть 1-я
7.00 Евгений Урбанский, Александр Збруев в фильме «Пядь земли»
8.35 Слушай Отчизне!
9.10 «Умники и умники»
10.00 Новости
10.10 «Непутевые заметки» с Дмитрием Крыловым
10.30 «Пока все дома»
11.20 Воскресный «Ералаш»
12.00 Новости (с субтитрами)
12.10 Премьера. Живой мир. «Планета Земля»
13.15 Премьера. «Любовь и слезы Веры Алентовой»
14.00 Всеволод Санаев в детективе «Версия полковника Зорина»
15.50 Премьера. Номинант на премию «Оскар». Анимационный фильм Хайао Миядзаки «Ходячий замок»
18.00 «Времена» с Владимиром Познером
19.00 «Николай Расторгуев»
21.00 «Юбилейный концерт в Кремле»
21.00 Воскресное «Время». Информационно-аналитическая программа
21.45 Александр Балуев, Михаил Жигалов, Сергей Гармаш в фильме «Марш-бросок»
23.55 Номинант на премию «Оскар». Газель Гарсия Бернал в фильме «Сука-любовь»
2.40 «Звезды Голливуда»
3.20 «Что? Где? Когда?»

PTU

5.50 Борис Токарев в фильме «Горячий снег». 1972г.
7.30 «Студия Здоровье».
8.00 ВЕСТИ.
8.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
8.20 «Сельский час».
8.50 «Диалоги о животных».
9.20 Лидия Смирнова в фильме «Это случилось в милиции».
11.00 ВЕСТИ.
11.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
11.20 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа.
11.50 «Сам себе режиссер».
12.45 «Смехопанорама Евгения Петросяна».
13.15 «Парламентский час».
14.00 ВЕСТИ.
14.20 «Фитиль №121». Сатирический тележурнал.
15.05 Арнольд Шварценеггер в приключенческой комедии «Вокруг света за 80 дней» (Великобритания-Германия). 2004г.
17.15 «Сережа Парамонов. Советский Робертини Лоретти».
18.05 Олег Басилашвили в телевизионной экранизации романа Михаила Булгакова «Мастер и Маргарита».
20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
21.00 «Специальный корреспондент».
21.25 Алексей Серебряков, Даниил Страхов, Анастасия Немоляева и Светлана Строганова в фильме Александра Рогожко «Перегон».
0.20 ПРЕМЬЕРА. Юбилейный концерт группы «Земляне».
1.45 Джеки Чан в комедийном боевике «Доспехи Бога-2: Операция «Кондор» (Гонконг). 1990г.
3.35 СЕРИАЛ «ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ» ПРЕМЬЕРА. Телесериал «Встреча выпускников»
4.15 Канал «Евроноос»

Ушбу шеърлар Ўзбекистон Мустиқил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди тавсияси билан chop этилмоқда.

СОБИҚ ЁРГА

Баъзи бир оиласини ўйинчоқ, фарзандларини қўғирчоқ деб биладиган, енгил-елли ҳаётини севадиган йигитлар хусусида.

На ўғил ва на қиз қадрини билолмадинг бағритош,
На қувончу ғамларимга бўлолмадинг сен сирдош.
Не бўлса ҳам болалар учун бўлдим сенга ёстиқдош,
Ўйлаб кўрсам ҳаётимга бўлолмасан йўлдош.
Хайр энди ёшлигини ўғирлаган
Ҳаётимга ҳазонрезлик муҳрлаган.

Оиламиз қарвон эди, ўғил-қиз ҳам жамул-жам,
Шу қарвонга сарбон дедим, қувончларим қилдинг ғам.
Гул ёшлигим сувга оқди, кўзларимни қилдинг нам,
Ғам-андуҳни яшириб кулиб турдим шунда ҳам.
Хайр энди ҳаётимни сеҳрлаган
Ҳаётимга ҳазонрезлик муҳрлаган.

Шунча йиллар дилгинамга бердинг жабр,
Ҳаёт ўзи шу кунларга берди сабр.
Энди бўлса бегона ҳам, сен ҳам бир,
Ўтган эссиз умримга бермоқдаман таъбир.
Хайр энди, энди сўзин тўғирлаган
Ҳаётимга ҳазонрезлик муҳрлаган

Узрга ҳам, тавбага ҳам кеч бўлди,
Оёғимга йиқилсанг-да ҳеч бўлди.
Баҳор ўтди, ёз ҳам ўтди, куз бўлди
Юрагимдан меҳр кўчди, муз бўлди.
Хайр энди ёшлигини ўғирлаган
Ҳаётимга ҳазонрезлик муҳрлаган

Руқия РУСТАМОВА,
Тошкент вилояти, Ангрен шаҳри,
Ўзбекистон Темир йўллари "Ақча" бекати ҳисобчиси.

КАЙДАН ТОПАЙ?

Қалбимни чулғайди ажиб ҳаяжон,
Меҳнатнинг нонидан ором олар жон.
Бир уй бола бўлиб, бир шода маржон,
Қўлингизга қараб ўсдик ўнта жон.
Қайдан топай энди Сизни отажон?
Қайдан топай энди Сизни онажон?

Гўрлик экан ёшлик, у дамлар ўтди,
Не бир яхши-ёмон, одамлар ўтди.
Йўлайвериб кўзда ёшларим битди,
Фарзандлар фиғони дунёни тутди,
Қайдан топай энди Сизни отажон?
Қайдан топай энди Сизни онажон?

Ўйим-жойим, болам, фарзандларим деб,
Ортимиздан қолар пайванларим деб,
Қобил фарзанд бўлса, омадларим деб,
Ўспирдиниз бизни дилбандларим деб,
Қайдан топай энди Сизни отажон?
Қайдан топай энди Сизни онажон?

Отаман, улаяр ўғил-қизларим,
Оллоҳ ёруғ қилгай, мудом юзларим.
Оқлай, дейман халқим, ичан тузларим,
Ҳаётдан йўқ бўлиб кетмас изларим,
Қайдан топай энди Сизни отажон?
Қайдан топай энди Сизни онажон?

Бу кун Сизни эслаб дуолар қилай,
Меҳрингиз дилимга ҳам жолар қилай,
Оллоҳга ёлвориб, нидолар қилай,
Мингта жоним бўлса фидолар қилай,
Қайдан топай энди Сизни отажон?
Қайдан топай энди Сизни онажон?

Жонингиз жаннатда, роҳатда бўлсин,
Қабрингиз савобу нурларга тўлсин.
Бу беш қўнлик дунё, билмаган билсин,
Олтин сўйму зар, давлат ҳам ўлсин,
Қайдан топай энди Сизни отажон?
Қайдан топай энди Сизни онажон?

ОТАХОНЛАР

Нур ёғилар фарштали юзингиздан,
Минг бир ҳикмат англашлар
сўзингиздан,
Яхши ному шилар қолар изингиздан,
Хўп ўрғилиб, айлансак кам
ўзингиздан,
Қўли доим дуоларда отахонлар.

Қўнлингиздай оппоқ, тиниқ
соқолингиз,
Тоғиб турар тилингиздан нақ
болингиз,

Жон берасиз етмай қолса гар
молингиз,
Фарзандлардан қулган бахту
иқболингиз,
Қўли доим дуоларда отахонлар.

Босар вазмин, салобатли боқинларини,
Тошни тешар нигоҳ ўқи, қарғишларини,
Жони ҳалак, тугамайди ташвишларини,
Муродингизга элтар дуо олқинларини,
Қўли доим дуоларда отахонлар.

Данагидан мағзи ширин неваралар,
Тойчоқ қилиб минганда ҳам эваралар.
Нолмаслар, ўзи билан оваралар,
Қўларидан порлар севинч фавворалар,
Қўли доим дуоларда отахонлар.

Савлат тўқиб ўтурсалар чойхонада,
Жонон гурунг, суҳбат қизир бахонада.
Тошкент, Урганч, Андижон-у Фарғонада,
Тўй устига тўйлар бўлсин ҳар хонада,
Қўли доим дуоларда отахонлар.

Оталарсиз кўнгли гариб, дунё бир кам,
Оқар меҳр чашмасидан оби зам-зам.
Қўнсаб бугун юрак кетмас, кўзлардан нам,
Қўп қатори дуо қилинг Равшани ҳам,
Қўли доим дуоларда отахонлар.

ДЕМАНГ

Киприкдаги намни ёш деманг,
Йигитларнинг бағри тош деманг.
Аёл зоти бўзлаб турганда,
Томоғидан ўтар ош деманг,
Яшнамаган бонни бог деманг.
Йигит вақти доим чоғ деманг.
Аёлларни кафтда тутмаган
Ўғлонларнинг кўкси тоғ деманг.
Алтомшилар яшар, лоф деманг,
Ёғий бўлса буни хавф деманг.
Кўкрагига урган номарддан,
Элу юртга келар наф деманг.
Юлдузлар ой болдоғи деманг.
Кексалик умр адоғи деманг.
Камар таққан ҳар бир йигитнинг
Белида бор белбоғи деманг.
Тойчоқ бўлса ҳали от деманг,
Йигитларга меҳр ёт деманг,
Эркак билан хонадон файзи,
Йигитларсиз уй обод деманг.

Равшан ИСОҚОВ

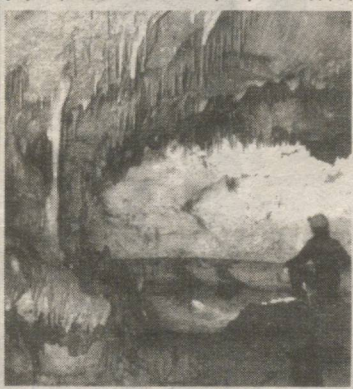
НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

ДУНЁДАГИ ЭНГ УЗУН ДАРЁ ҚАЙСИ?

Африка қитъасидаги Нил дарёси Ер шаридаги энг узун дарё саналади. Унинг узунлиги 6670 километрга тенг. Нил дарёси Бурунди давлатидан бошланиб, бир неча давлатлар ҳудудини кесиб ўтади ва Миср орқали денгизга қуйилади. Қадимги Мисрда Нилни илоҳий дарё деб билганлар. Чунки баҳорги сув тошқинларидан сўнг ер усти серҳосил чўқинди қатлами билан қопланган ва деҳқончиликдан мўл ҳосил олинган. Шу боис Миср фиръавилари мазкур дарёни илоҳий деб эълон қилганлар.

ҒОРЛАР НИМА?

Ғорлар тоғларда табиий ёки сунъий йўл билан ҳосил бўлган чуқурликлардир. Айрим ғорлар кичик, атиги битта хоначадан иборат бўлади. Аммо бир-бирига улашиб кетган узундан-узоқ ер ости йўлаклари, кўл ва дарёлардан иборат ғорлар ҳам учрайди. Қадимда йирик ғорлардан аҳоли душманлардан яшириниш учун фойдаланган. Ғорларни тадқиқ

этиш билан шуғулланадиган олимлар **спелеологлар** деб аталади. Ер юзида ҳалигача ўрганилмаган ғорлар ҳам бор.

ЕР ОСТИ СУВЛАРИ НИМА?

Ёмғир ва қор сувларининг бир қисми дарё ва кўлларга оқиб тушади, маълум қисми эса иссиқ таъсирида буғланиб кетади. Аммо яна бир қисми ерга сингади. У то ернинг сув ўтказмайдиган қаттиқ қатламга етгунча сингиб бораверади. Шундан сўнг ўша ерда кўп миқдорда сув йиғилади. Мазкур сув булоқ шаклида ёки қудуқлар қазий йўли билан ер сатҳига чиқарилади ҳамда сўғориш ишларида ва истеъмол учун ишлатилади.

СТАЛАКТИТ ВА СТАЛАГМИТЛАР НИМА?

Сталактит ва сталагмитлар аксарият ғорларда учрайдиган конус шаклидаги ўткир учли ҳосилалардир. Ёмғир ва қор сувлари тошлар орасидан сизиб ўтиш чоғида тошлар таркибидagi оҳакнинг бир қисмини эритади ва карбонат ангидрид билан тўйинади. Мана шу сув ғорларнинг шипидан томганида эриган материаллар, асосан оҳактош қотиб, шипда осилиб турган қатор-қатор сумалаклар - сталактитларни ҳосил қилади. Аксинча сув ғорнинг полига томганидан сўнг қотиб, ердан юқорига қараб конуссимон ҳосилаларни юзага келтирса, улар сталагмитлар деб аталади.

титларни ҳосил қилади. Аксинча сув ғорнинг полига томганидан сўнг қотиб, ердан юқорига қараб конуссимон ҳосилаларни юзага келтирса, улар сталагмитлар деб аталади.

МУЗ ПЛАТОСИ(ЯССИ ТОҒИ) НИМА?

Муз платоси, яъни ясси тоғлари қалинлиги 300 метргача етадиган, айрим жойларда эса ундан ҳам ошадиган улкан муз платформаларидир. Улар асосан жанубий ва шимолий қутбда, яъни Арктика ва Антарктидада жойлашган. Ер шарида иккита йирик муз платоси мавжуд. Бири Гренландия бўлса, иккинчиси Антарктида. Гренландия жами 1 миллион 700 минг квадрат километр майдонни эгаллаган. Антарктиданинг майдони эса 13 миллион квадрат километрга тенг ва айрим жойларида музнинг қалинлиги 4000 метргача етади.

ТУПРОК НИМА?

Тупроқ Ернинг юқори қатлами бўлиб, унда инсонлар, ҳайвонлар ва ўсимликлар кун кечиришади. Айнан тупроқ тирик мавжудотларнинг яшаши учун керакли имкониятларни яратиб беради. Шамол, ёғингарчиликлар, қишлоқ хўжалик ишлари таъсирида тупроқнинг таркиби, ҳосилдорлик даражаси ўзгариб боради. Тупроқ унчалик ҳам қалин қатлам эмас. Фақат айрим ҳудудлардагина унинг қалинлиги бир неча метргача етиши мумкин, холос.

ТУПРОҚНИНГ ТАРКИБИ ҚАНАҚА?

Тупроқ органик ва неорганик таркибга эга бўлади.

Неорганик таркибни қум(гил), тоғ жинслари қолдиқлари ва минерал тузлар ташкил этади.

Органик таркиб эса ўсимлик ва ҳайвонларнинг қолдиқлари ва ахлатларидан иборат бўлади. Бу қолдиқлар бижитувчи ва чиритувчи микроблар ёрдамида чирийди.

Ерда ҳаёт бўлиши учун тупроқнинг органик ва неорганик таркиби бирдек зарур.

ЭРОЗИЯ НИМА?

Тупроқ таркибининг табиий ёки сунъий йўл билан бузилиши эрозия дейлади. Одатда кучли шамол, ёғингарчиликлар тупроқнинг унумли қатламини ювиб кетиши мумкин. Аммо ерга ишлов бериш ва деҳқончилик чоғида қимёвий ўғитлардан кўп фойдаланиш, айрим экинларни муттасил етиштириш ҳам тупроқ таркиби бузилиб, ҳосилдорлик пасайишига олиб келиши мумкин.

ДАРМОН тайёрлади.

САРОБГА АЙЛАНГАН УМР

Армия хизматини тугатиб келганимдан сўнг, уйдагилар мени уйлантириш тараддудига тушиб қолишди. Ойниса исмли бир кизда кўнглим бор эди. У ҳам фақат мени дерди. Уйдагилар киз излашга тушиб қолганда мен мўлжаллаган кизим борлигини билдириб, унинг манзилини айтдим... Бироқ совчилар уларникидан "қозон кўрмаган экан" деб келишди. Бу ҳали куда-андалик бўлишмаган, дейишгани экан... Бу гап шунчаки баҳона, аслида уйимдагиларга Ойнисанинг отасини, уй жойини, ишқилиб нимасидир ёқмаганлигини яхши билиб турардим. Уларнинг бу қарори мени Ойнисага бўлган меҳримни заррача бўлса ҳам сусайтирмади. У билан учрашдим. Ойниса: "Агар уйингиздагиларга мен ёқмаган бўлсам, кейинчалик ҳам бахтли яшаб кетишимиз даргумон. Мен сиздан хафа бўлмайман, ота-онангизга қарши чиқманг", деди. У шу гапларнинг ўрнига мен билан уришса, мени бевафоликда айбласа яхшироқ бўларди. Уйга келиб ойимга: "Уйлансам, фақат шу кизга уйланаман!" деб туриб олдим. Лекин ота-онамнинг ўжарлиги меникидан ҳам ошиб тушди...

Шундай қилиб, бошқа жойдан келин ахтаришга тушибди. Ҳар гал менга мос киз топишиб, учрашув белгилашар, мен эса бу учрашувларга кўпична маст ҳолда борардим, ёки бетайин гаплар гапириб киз шўрликни чўчитардим, баъзан эса яхши сўзлар билан вазиятни тушунтириб, севган кизим борлигини айттардим. Ниятим - уйдагиларни Ойнисадан бошқа кизни олиб беришдан бошқа йўл йўқлигига ишқитириш эди.

Бироқ охириги учрашувга чиққан киз мен қанча ўзимни ёмон кўрсатсам ҳам уйига бориб: "Мен розиман тегилга", деб айтибди. Яхшигина, бадавлатгина хонадондан бўлган кизнинг розилиги ота-онамга ҳам қўл келиб тўй тараддудига тушиб кетишди. Хуллас, Мастурага уйланиш пешонамга ёзилган экан...

Мен унга бефарқ эдим. Бунинг устига Мастура тилли-жагли экан. Ҳар икки куннинг бирида уйда жанжал, келишмовчилик. Кўпроқ қайнона-келин ўртасида. Менинг эса тилим узун: "Ўзингиз топган келин", дейман.

Охир-оқибат катта жанжал чиқди хотиним билан ойим ўртасида. Мастура тўйимизга бир йил тўлмасдан отасиникига кетиб қолди. Ўша пайти хотиним ҳомиладор эди. Орадан 3-4 ой ўтди. У ҳам қайтмади, мен ҳам излаб бормадим. Кунларнинг бирида кўчада қайнимни кўриб қолдим. У: "Кизчалик бўлдингиз, хотинингиз тугруқхонада, бориб кўрмайсизми?", - деб айтди. Фарзандлик бўлганимни эшитганим билан қалбимда галати бир хис уйғонди. Тугруқхонага бордим. Хотиним ҳам мени

кўриб мамнун бўлди. Чақалоқни тугруқхонадан тўғри уйимизга олиб келдим. Бироқ онам дарвозадан киргизмайман деб туриб олди. Мен эса фарзандимни етим қилдириб қўймайман, дедим. Маҳалладагилар ийғилиб онамга насихат қилишди. Ойимнинг кўнглига қаттиқ озор берган экан шекилли, хотинимга нисбатан кейин ҳам яхши муносабатда бўлмадилар. 6 ой ўтар-ўтмас хотиним яна ойисиникига кетиб қолди. Шундан сўнг мен ижара олиб, оиламни отасиникидан

олиб келдим. Ижарада туришим ота-онамга маъқул бўлмади. Менинг эса кизимдан ажралгим йўқ эди. Қайнона-қайнонамга ҳам ижарада туришимиз хуш келмай, бўйнимга тезроқ уй сотиб олишни юклаб қўйишди. Яхши ишлаб пул топиб, йигина бошладим. Бу орада дадам вафот этди. Отамнинг маъракалари, укам ва синглимни тўйлари ҳам менинг зиммамга тушди. Хотиним эса мен билан кўп жанжаллашар, "ношудсан, қўлингдан иш келмайди", деб кун бермасди. Мен табиатан босиқ бўлганим сабабли унинг бу сўзларини жим туриб эшитардим. Эшитардим, у билан санамга бориш ўрнига, болаларим билан овунардим. Кизимдан сўнг яна икки ўғил

лик бўлди. 10 йил деганда уй олди. Хотиним: "Менинг номимга расмийлаштирасиз уйни", деб туриб олди. Шундай қилдим ҳам.

Хуллас, эру хотин бир-биримизга оддий муносабатда бўлиб, севмай-севилмай 24 йил бирга яшаб қўйибмиз. Кизимиз катта бўлди - узатдик, набиралик ҳам бўлди. Ўғилларимизнинг мўйлови сабза уриб қолди. Энди яхши яшаётган эдик. Оёғимни узатиб, бир пиёла чойимни бамайлихотир ичаётган эдим...

Ҳаммаси мен ишхонамдан бошқа шаҳарга хизмат сафари билан кетганимдан бошланди. У ёқда хизматни қилиб, бўш вақтларимда бирорта чойхона ёки кафега кириб тамадди қилардим, шаҳар айланардим. Шундай кунларнинг бирида, бир пайтлар бизнинг туманимиз касалхонасида ишлаб кетган Шокир деган йигитни учратиб қолдим. У мени кўра-қўймай уйига олиб кетди. Роса меҳмоннавоз экан, ўтган-кетгандан сўхбатлашиб, мириқиб отамлашдик.

Аёли ҳам жуда баъмани уй бекаси экан. Бир пайт эшик жиринглаб, бола етаклаган бир киз кириб келди. "Ассалому алайкум", "Ваалайку...", алигим оғзимда қолди. "Ия, Моҳира, сен бу ерда нима қилиб юрибсан?"... деб юборишимга оз қолди. Эшикдан гўё кизим Моҳира кириб келган эди... "Яхшимисиз, амаки", киз сўрашишда давом этарди. Ичкилик таъбир қилдимми, десам, бир пиёла ичганман, холос. "Танишинг, кизим Сурайё", фахр билан таништирдик Шокир... кизини. Шунчалик ҳам ўхшаш мумкинми? Нимага? Ахир, қариндош бўлмасак...

Бошим гувиллаб, юзларим ловиллаб ёна бошладим, гўё. Бу нимаси? Нимага менинг кизим унинг кизига шунчалар ўхшаш?! Кўзлари, рангининг оппоқлиги, қошлари, ҳатто қулишлари... Адосиз саволлар исканжасида қийналардим.

Кейин нима гаплар бўлди, унчалик эслолмайман. Фақат бир нарса, кетиш олдинда китоб жавонидаги Шокир дўхтир билан кизининг бир-бирига суяниб тушган суратини, уларга билин-тирмай, костюмим чўнтагига солиб қўйганим эсимда...

Тезроқ ишларимни битириб, ўзимнинг шахримга шошилдим. Поездда мижжа қокмай, хаёл суриб келдим. Нахотки менинг хотиним? Қачон? Қандай қилиб? Нимага мен сезмадим?... Шубҳаларимга асос бўладиган кунларни кўз олдимдан ўтказиб бошладим...

У ҳамшира эди. Менга текканидан кейин ҳам ўша ишини давом эттирди. Навбатчилик қолар эди. У қолган кунлари мен унга овқат олиб борардим. Бир сафар борганимда, анча вақт излаб тополмаган эдим ҳам. Бир маҳал қайсидир эшикдан хоҳолаб қулиб чиқиб келганди.

Мен унинг бундай ҳолатини камдан-кам кўрганим учун, рашким келиб: "Қим сенга қулдирадиган гап айтаяпти, мен ҳам эшитсам бўладими?" деганимда, у:

"Сизни деб энди ишхонамда ҳам кула олмайманми?", - деб жеркиб ташлаганди. Нимагадир бу ҳақда кейин ҳеч уйламаган эканман. Унинг ҳар бир ҳаракати, эрталаб ишга пардоз-андоз қилиб чиқиб кетишлари, баъзан кеч келишлари, бўлар-бўлмасга мени жеркишлари... Нимага олдинроқ бу ҳаракатларга шубҳа билан қарамабман?

Поезддан тушиб тўғри онаминикига келдим. Неча кунлар... неча йиллардан бери тортиб келаётган азобларимни кўз ёшларим билан тўкавердим. Онамининг олдида ўзимни 3 ёшли боладек ҳис қилдим. Оназорим ички бир сезги билан менинг дардимни ҳис қилгандек бўлдилар, нимадир мени азоблаётганини тушиниб, мен каби азоб чекдилар...

Эртасига уйга бордим. Хотинимга нима деб гап очини билмадим. Туддан сўнг сўрида бир нима тикиб ўтирган экан, расмини олдим-да, гап-сўзсиз унинг ёнига ташладим. Ҳеч нарсадан беҳабар "кимнинг сурати" деди-ю, қўлига олди. Мен икки кўзимни ундан узмасдим. Мастуранинг қизиқиш акс этган юзи оқара бошлади. У кизга эмас, Шокирга қараб шошиб қолди. Ҳеч нарса билмаганга олиб, тикишини давом эттиришга тушди. Аммо у нима иш қилаётганини билмасди, нинани қўлига санчиб олди, бармоғини бир лабига тегизиби, бошини эгилтиргачна юмушига уннади. Унинг қўллари титради.

Шубҳаларим тўғри чиқди. Гап-сўз қилиб уришишдан нима наф? 24 йиллик умрим саробга айланди-ку? Менинг энг оқила, меҳрибон кизим, Моҳирам... Нахотки?!

Онаминикига бориб яшай бошладим. Катта ўғлим: "Дада, нима учун?", дейди-да, синчков қўзлари билан менга тикилади ҳар гал. "Катта бўлсанг, болалик бўлсанг, кейин ҳаммасини тушунтириб бераман", - дейман. 24 йиллик умримни бирга ўтказган онам менинг кўзимни уйган экан, деб айтаманми? Ахир, мана шу фарзандлар туйфай ўзим суймаган аёл билан бирга яшашга мажбур бўлдим. Уларни деб ота-онамдан ажраб яшадим. Отамнинг охириги нафасларини ҳам эшитмай қолдим. Ойнисадек оқила кизнинг муҳаббатини етим қилдим. Фарзандлар айни камолга етган пайти бахтсиз бўлишнинг азоби оғир экан...

Нурмуҳаммад аканинг изтиробларига, ҳаётидаги бу муҳдиш ўзгаришга сиз нима деб таскин бера-сиз, азиз юртдошлар?

Хулқар ХОТАМБОЕВА

Қарзини уйлайвериш Тolibжоннинг юраги сиқиладиган бўлиб қолди. Эндигина битта кизни узатди. Яна уч киз, икки ўғли бор. Мана бир йилдирки, тўйдан бўлган қарзини уза олмаяпти. Яхшиямки, қарз берган одам қариндош, тишини-тишга қўйиб қўтиб юрибди.

Ана шуни уйларкан, Тolibжон раҳматли отасининг ўн бир фарзандни уйлаб-қўйлаганига қўйил қолаверади. Раҳматли биронтасидан бирор сўм қарз бўлмай оламдан ўтди. Отасини эслаб, Тolibжоннинг кўзларига ёш қалқди. Шу пайт хотини Инобатхон унинг ёнига келиб ўтирди.

- Ҳадеб қарзни эслайверманг, дадаси. Бир иложи бўлиб қолар.

- Қарзни хуш кўрмайман-да, аяси. Отам раҳматли қандай қилиб шунча фарзандни уй-

лаб-қўйлаган экан-а?

- Нимасини айтасиз, бошин-гизга иш тушмагунча, ота-она-нинг қадрига етмас экансиз.

- Янги раҳбар жиндай шарта-ки экан. Юз-хотирни билмайди.

- Муроса қилаверинг дадаси.

Бу ишдан кетсангиз, бошқа кас-бингиз йўқ. Бу ёқда қарзни уза-йлик, деб озгина пулни те-жаб тургандим, ўғлингизни туф-лиси йиртилиб қолибди. Туф-ли олиб бераверайми?

- Илож қанча. Болаларни ўкс-тиб бўлмайди, дадам раҳматли қандай қилиб шунча фарзандни қорини тўйгазиб, устини бут-лаган экан-а?

Эр-хотин ҳаёлга чўмиб ўтириш-ган паллада кенжатоилари уч-ёшли Шерзодбек келиб қолди.

У келасолиб, дадасининг бўйи-дан қучди.

- Дада от бўлиб беринг!

Қобилжон ўғлининг бегубор чехрасига боқиб, ҳамма таш-вишларни бир фурсатга унутди.

Шерзодбек дадасининг елкаси-га миниб, қичанди.

- Чу! Чу!..

Тolibжон тиззалаб уйни айла-на бошлади. Уй қийқириққа тўлди. Овқатга уннаётган Ино-батхон боягина қарзни уйлаб сиқилиб ўтирган эрини ҳамма нарсани унутиб, чехрасида шоду хуррамлик билан йўрға отдай уйни айланаётганини кўриб, суюнганидан кўзлари на-

ҚИССАДАН ҲИССА

У келасолиб, дадасининг бўйи-дан қучди.

- Дада от бўлиб беринг!

Қобилжон ўғлининг бегубор чехрасига боқиб, ҳамма таш-вишларни бир фурсатга унутди.

Шерзодбек дадасининг елкаси-га миниб, қичанди.

- Чу! Чу!..

Тolibжон тиззалаб уйни айла-на бошлади. Уй қийқириққа тўлди. Овқатга уннаётган Ино-батхон боягина қарзни уйлаб сиқилиб ўтирган эрини ҳамма нарсани унутиб, чехрасида шоду хуррамлик билан йўрға отдай уйни айланаётганини кўриб, суюнганидан кўзлари на-

мланди. Унинг ҳаёлидан шун-дай фикр кечди. Ҳаёт борки, ташвиш бўларкан. Ана шу таш-вишини берган Тангри уни эн-гиллатиш тadbирини ҳам кўриб қўяркан. Фарзандлар ўзлари билмаган ҳолда ота-она таш-вишини энгиллатиб, қалбини жўштириб, ғайратга миндириб туришаркан.

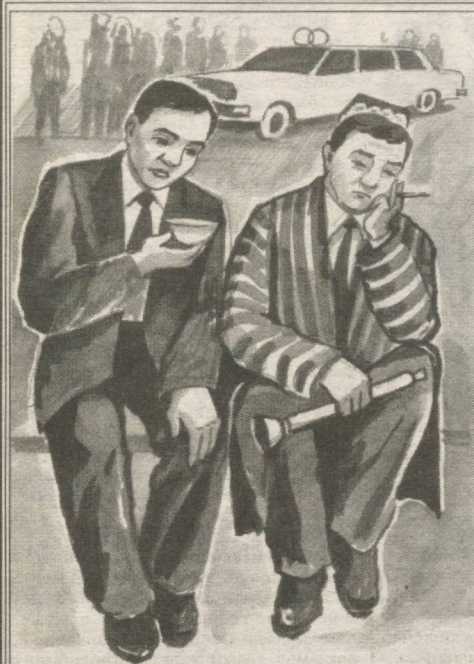
Яна шундайки, одам боласи ота бўлгандан сўнггина отасининг қадрига ета бошларкан. Бундай паллада отанинг руҳи ҳам ал-батта фарзандни йўқларкан.

Қарангки, икки кун ўтмай, То-либжонга ёқмаган янги раҳбар битта адолатли иш қилибди. У бир вақтлар қорхона кўрғони-нинг ташқарисига экиб қўйилган теракларни кестириб, соттириб-

ди. Унинг пулига ёрдамчи цех-ни ишга тушироқчи экан.

Шунда у теракларни экиб қўйган одамни ҳамроҳи қилинлар, дебди. Теракларни Тolibжоннинг дадаси эккан экан. Отасининг ўша ҳақини Тolibжонга келтириб бериш-ди. Унга беришган пул, қарзи-ни узиб олишга роппа-роса етарли эди. Бу воқеадан хуло-са шуки, ота ҳатто ўтиб кетган-дан кейин ҳам ўзининг руҳи-ни чин дилдан ёдга олиб эс-лаган фарзандини бировга муҳтож бўлмасин, дея қўллаб тураркан. Бу қўллов унинг тўйга қўшган ҳиссаси эди.

Комилжон НИШОНОВ,
Андижон шахри.

Ҳаёт ташвишлари ва қувончлари

сайратиш ҳар кимнинг қўлидан келавермайди, - дедим унга чой узатиб. — Аввал доира чалардим, яқиндан сурнайга ўтдим. Тоғам ўргатдилар, - деди қўлидаги сурнайни ён бошига қўйиб. Қирққа бормай чаккаларидан оқарган сийрак сочлари, бир қарашда ҳаёли, мунгли кўзлари, пешонасига эрта тушган излардан ҳаёти осон кечмаётгани шундоққина сезилиб турарди. — Болалардан борми? - сўрадим пиллага қайта чой қўйиб. У ўйланиб қолди. Аланималарни ҳаёлан ҳисоблаб, менга яқинроқ сурилди. Ҳозор тин олгач, у ёқ-буёққа қараб:

экан. Охир-оқибат ҳовлини иккига бўлиб девор олдик. Эшикларимиз бошқа-бошқа бўлди. "Бирга туғилмоқ бору, аммо яшамок йўқ", деб бежиз айтилмаган. Уйимиз бўлак бўлса тинч-тотув яшаб кетармиз, деб ўйлагандик. Афсуски, ундай бўлмади. Опам алоҳида яшагани билан кечгача бизникида бўлиб, ётоққа уйига чиқарди. У эридан ажрим бўлганидан кейин ҳам бир ишни уddаламади. Болаларининг улгайиб бораётгани, уларнинг келажаги уни ташвишга солмади. Жияларимни гоҳо мен ёки хотиним мактабига кузатиб қўярди. Шу зайлда йиллар ўтаверди. Қиз бола тез улғаяр экан. Жияним кўзга кўриниб қолди. Опам ҳали у дугонасининг ёки танишларининг сирли суҳбатларидан, маишатларидан ортмади. Оёқ олиши ўзгарди. Гоҳо-гоҳо йўқолиб қоладиган одат чиқарди.

Баъзан кўриб-кўрмасликка, билиб-билмасликка олишга виждоним чидамайди. Орият устун келади. Ота-онамга айтсам: "Ишинг бўлмасин, биз ўзимиз тергай-

сам ҳеч ким йўқ. Рафиқам уч болани олиб уйига кетибди.

Уша кеча ўйлайвериб, каллам говлаб кетди. Синглим бўйига етиб қолди. Қизларим мактабга борди. Умр оқар дарё ўтиб борапти. Эртага уларни узатсак, куда томон маҳалладан суриштирадими? Қўчада юридидан кўркаман. Маҳаллада чиқа олмайман. Ўртоқларимдан уяламан. Гўё ҳамма менга қараётгандай, опангни, жиянингни тийиб қўй деяётгандай бўлаверади. Бўлингач ҳовлини сотиб, узок-узокларга бош олиб кетсаммикин? Биз энди ким деган одам бўлдик?

Кечга яқин ҳовлиқиб опам келди.

— Отамга айтмагин, сенга айтаман, - дея йиғлаб юборди. Рангида ранг қолмаганди.

— Нима бўлди?

— Қизим ўлтурнинг бўйида бўп қопти.

— Энди нима бўлади?

— Узатмасак шарманда бўламиз.

— Кимлигини суриштирдингизми?

— Ҳа, каттанинг боласи экан. Икки ҳафта тўй қилармиш.

— Йиққан-терганингиз борми? - дея сўрадим, унинг нимаси бор-йўқлигини билсам ҳам.

— Қизимнинг бўйидан бошқа ҳеч вақо йўқ, -опам эзилиб йиғлади. Юрагим бўшашиб кетди. Опам ҳар қанча ёмонлик қилгани билан (аёлимни менга, мени онамга ёмон кўрсатувчи илон) юраги тошдан эмасдир. Унинг ҳам бир кун омади чолиб қолар, оғир кунда одамлар бегонага ҳам яхшилик қила-

СУРНАЙЧИНИНГ АРМОНИ

Кенжа қизини узатаётган қўшнимиз Каромат аянинг ҳовлисидан қулоққа ҳуш ёқувчи ҳазин сурнай овози эшитилди. Югуриб чиқдим.

У сурнайни шундай берилиб чалардики, куй авжлаган сари кўзлари пир-пираб, оҳанг сеҳридан лаззатланар, баъзан қолларини ҳам силкиниб тушар, қулоқлари динг бўлиб елкаси-ю, тир-сакларигача тебранарди. Куй сурнайдан чиқаяптими, ё унинг вужудиданми билиб бўлмасди.

Ёши улугроқлар жон қулоғи билан тинглашар, ёш аёллар пичирлаб гаплашар, ҳатто болалар ҳам "Сурнай навоси"ни жим бўлиб эшитарди.

Борлиқ сукунат оғушида, бир лаҳза тўйнинг гала-говури ҳам тинган, ҳар замон-ҳар замонда доиранинг куй оҳангига вобаста "така-тум"и эшитиларди.

Дунёни титратган куй тинди-ю, хонадон аслига қайтди. Тўй эгаси Каромат ая сурнайчининг елкасига бир кийимлик "Адрас" ташлаб дуо қилди.

— Умринг узок, тани-жонинг соғ бўлсин. Олгини олдирмагин, тутдай тўқилмагин. Бахтингда қўша қариб, созинг қўлингдан тушмасин. Омин.

Сурнайчи йигит пешона терларини артиб, онахонга мамнун тикилди-ю:

— Айтганингиз келсин, - дея чуқур ҳўрсинди. Беихтиёр кўзлари намланди. Биров билди, биров билмади, бир томчи ёш сизиб чиқди.

Кувё томон йигитлари бир зумда "ош"ни ёб, чўнтакларини ширинликларга тўлдириб автобусларига чиқа бошлашди.

Мен эса пайтдан фойдаланиб, сурнайчи билан дилдан суҳбатлашдим.

— Кўпдан бери чаласизми?

— Икки йил бўлдиёв.

— Сурнайчи икки йилда булбулдек

— Ҳозирча фарзандимиз йўқ, - дея жимиб қолди. Ҳайратланиб турганимдан ўзини ноқулай сездим:

— Аввалги турмушимдан бир ўғил, икки қизим бор, - деб жилмайиб қўйди.

Кўзининг сезилган алдамчи бўлади дейишди. Негадир бегона одам ҳақида дастлаб ноҳуш тасаввурлар келади ҳаёлингга. Яқинроқ билганим сари, қуёш тумани тарқатганидек ёқинроқ кўрасан уни.

— Болаларингизнинг онаси ўтганимди?

— Йўқ. Муросамиз келишмади. Ҳаммасига уйдагилар, опаларим сабабчи.

У сигаретини ёндирди. Тўйиб-тўйиб чеқди. Унинг гапларидан ҳеч нарса аңг-долмай турганимни сездим ё юрагини бўшатгиси келдими сигаретни ташлаб:

— Келинг, бир бошдан айта қолай, - дея ҳикоясини бошлади.

Ун ёшимдан сурнайчи тоғамга эргашиб, ногора, доира чалиб катта бўлдим. Муסיқа билим юртида кейин Мадааният институтида ўқидим. Опаларим узилгач, ўн тўққизда уйлантиришди. Уч йилгина яхши яшадик. Аввал Улугбек, икки йилдан сўнг Шахноза туғилди. Бизлардан бахтли одам йўқ эди.

Катта опам икки боласи билан аразлаб келди-ю, тинчимиз йўқолди. Эрка ўсган қизнинг борган жойида тиниб кетиши қийин бўларкан. Отам қизларини сизлаб: "Қизларим меҳмон. Бировнинг ҳасми, бир кун жойини топиб кетар", дея эркалаб, пашша ҳам қўндирмасди. Улар ҳеч нарсага зорикмай катта бўлди. Дилдаги орзулари рўёбга чиқиб, исимини Дилмурод қўйганлар.

Опамнинг болаларини ўйлаб, отам уни обориб қўяр, орадан озгина вақт ўтиб, у яна қайтиб келаверади. Опам ўз билганидан қолмайди. Ҳар кун жонжал бўлаверди. "Икки кўчқорнинг боши бир қозонда қайнамайди", деганлари рост

миз", дедилар. Уларга ҳам осон тутмайман. Асов отни совутиш осон, тул хотинни эплаш қийин.

Бир кун ишдан кечроқ қайтсам, уйимиз яқинида иномарка машина турибди. Яқинроқ бориб қарадим. Машина шарақлаб очилди. Жияним бир йигитнинг қучоғидан отилиб, чиқди-ю, уйга кириб кетди. Йигит қочиб қолди. Важаҳат билан эшикни тепиб жиянимни чақирдим.

— Мафтуна! Мафтуна!!!

Агар ўзимнинг қизим ё синглим бўлганда юзига шапалоқ тортиб юборган бўлардим. Асабларим қақшаб зўрга ўзимни босдим.

— Ким у йигит?

— Танишим, - қимматбаҳо француз атирининг иси келарди ундан.

— Қанақа таниш?

— Намунча суриштирасиз, менга ҳўжайинимсиз, -бижиллади у.

— Ҳой қиз, эсингни йиғиб ол, - деб тирсагидан тутдим.

— Тортинг қўлингизни, - силталанди у. Яна теккизсангиз меласага ёзиб бераман, "менга тегишди", деб.

— Нима дединг?

— Эшитганингиз.

Индамай уйга кирдим, захримни хотинга сочдим. Эркак киши кўча одами, уйни камини тўлдираман, деб эрта кетиб кеч келади. Ким келяпти, нима қиляпти қарамасанг. Жияним ким билан юрибди билмасанг. Жаҳл устида хотинимга каттиқ-қурум гаплар айтиб, сўкиб сўзладим. Асаб бузилиши юқумли касалликка ўхшаркан. Аслида жиянимга айтолмаганларим хотинга теғди. Эрталаб тур-

дилар-ку, - деган ўй ўтди ҳаёлимдан ва: — Тўйингизни ўтказиб бераман. Жигар-жигарга шунақа кунда ярайди-да, - дедим.

Опам мени бағрига босди. У елкасидаги тоғ ағдариладек енгил нафас олар, аммо юрак титроғи босилмаганди.

Кори хайирни Оллоҳ етказаркан. Озгина қарз кўтардим, қолганини гуруҳимиздаги яқинларим қўллашди. Тўй ўтди-ю хотин ортга қайтмади. У бир сўзлик адабиёт муаллимаси. "Душман" томонга бош эгиб боришни эса ўзимга эп билмадим.

— Ўзи кетган ёр-ёр, ўзи келсин ёр-ёр, дегансиз-да, - дедим унга ярим чин, ярим ҳазил қилиб.

— Келмасанг уйланаман, -деб одам юбордим. Орадан икки йил ўтди. Зебодан жавоб келмади. Ўша кичик ҳовлини сотиб, шаҳар чеккасида икки хонали квартира олдим. Ҳаётимни ўнглайман деб, кексайган ота-онамни сарсон қилиб қўйдим. Ҳар гал келганларида уч кундан ортиқ тура олмайдилар. Тиниб-тинчиманган қизлариникига ошпақдилар.

Уша маҳаллага борсам, кечаги кунларини яна такрорланаверади. Ота-онамни йўқламасам қанақа одам бўламан? Қўни-қўшнлар ота-онасини қариган чоғида ташлаб кетган номард ўғил демайди? Ака-укам йўқ. Ёлғиз ўғилман. Биринчи оиламни сақлаб қололмадим. Болаларимни соғинаман. Тушларимга қиради. Нима қилишга қандай йўл туттишга ҳайронман. Жўяли маслаҳатга зорман.

Ҳикмат МАҲСУМОВ

ТАНОБИ ТОРТИЛДИ

"Шодивой жуда ҳушёр, гоҳида сал бўшангрок кишиларнинг танобини тортиб туради", - дейишди бир даврада.

— Намунча уни мактадиглар, мана, мен девор-дармийён қўшнис бўлсам-да, ҳали мени бирор мартаям боплаб кетолгани йўқ! - деди Салим чорва.

Бу гап Шодивойнинг қулоғига етди. Индамади. Пайт пойлади. Ферманинг шундоқ ёнгинасида Полвонарик ҳор. Кўприк ўрнига каттагина бода ётқизилган. Салим ферма ҳар кун шу

ходадан ўтиб, уйига қатнайди. Бир кун кечқурун ишини таомлаб, уйига қайтаётса, Полвонарик бўйида қўшнис Шодивой чайқалиб турибди.

— Ие, қўшни, кайф тарақ-ку, қаердан келаётибсиз?

— Зиёфатдан келаяпман, - депти Шодивой. — Маст бўлсамам ўзим уйимга етиб оламан. Сиз йўлингиздан қолманг.

Салим ферма унамабди. Ахир маст одамга ишониб бўладими, тагин яққачўлдан ўтаман деб, сувга шалоқлаб... Колаверса,

қўшничилик шундай пайтда билинади. Сўнг у Шодивойнинг ёнига бориб, уни орқалаб кўтариб уйига етказибди, етгунча бўлар бўлибди, баданидан тер қуйилибди. Дарвозасидан киргизиб, ортига бурилиши билан Шодивой шарақлаб қулиб юборибди. Маст эмас, тетик. "Шунча жойдан мени кўтариб келдингиз-а, қўшни. Ўзиям жа қучли экансиз-да!"

Салим ферма чурқ этмабди. Лекин ичидан зил кетиб ўйлабди: "Мендай одамни боплади-я, азамат!"

«Еттиқишлоқ» ҳангомалари

ИСМИНИ ЎЗГАРТИРГАН ЭДИ...

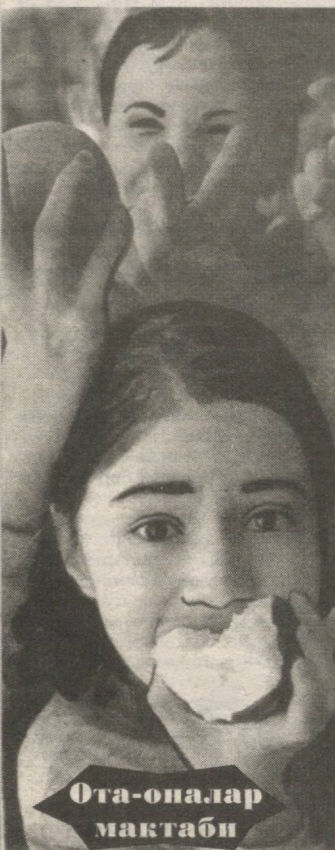
Жупор момонинг отини ўзгартирганини эшитмаган чикарсиз. Унда айтмай. Шу момо туғилаётганида онаси нақ бир ўлимдан қолган экан. Шунда Жуфара деган бир татар хотин доялик қилиб, онаниям, чақалоқни ҳам асраб қолган. "Қизимга сизиз отингизни қўяман", - дебди ҳушига келиши биланок шўрлик она. Айтганини қипти. Э, қишлоқда ким ҳам келиштириб уни Жуфара деб атарди. Ўзига осонини айтади-да. Шушу Жупор момо узатилмасдан

бурун отини ўзгартирмоқчи бўпти. "Отингизга уйкашроқ бўлса, одамлар тез ўрганишади. Баҳора бўла қолсин", - дейишди, ЗАГ Сдагилар. Бир қанча қорғозлар қораланибди. Аммо, кейин қизик бўпти. Буниси: "Баҳора", - деса, униси: "Ким у, Баҳора?" - дермиш. Шунда буниси: "Э, анави отини ўзгартган Жупор-да!" - деяриш.

— Отимни ўзгартирмай мен ўлай. Ўзимники яхши эди, - деркан момо ҳали-ҳали...

Гулчехра ЖАМИЛОВА

МИЯ УЧУН ОЗУҚА

Ота-оналар мактаби

Одатда, айрим ота-оналар қаҳва ва шакар миё фаолиятини фаоллаштиради, деб ишонадилар. Бошқа бирлари эса рекламалардаги йодланган, витаминлар билан бойитилган хандорилар фарзандларининг аълочи бўлиб кетишига ёрдам беришидан умид қиладилар. Учинчи тоифа ота-оналар эса бу борада шоколаддан яхшиси йўқ, деб ҳисоблайдилар. Аслида эса бундан ҳам яхшироқ воситалар бор.

ОМЕГА-3 КИСЛОТАЛАРИ

Агар шоколадлар ўрмон ёнғоклари эмас, балки хонаки ёнғоклар билан бойитилганда эди, ростдан ҳам унинг миё учун озукалик қуввати ошарди. Хонаки ёнғокни олиб, яхшилаб разм солинг. У сизга нимани эслатапти? Табиатда бошқа бирор нарса ташқи кўринишдан ёнғокчалик миёга ўхшамайди. Ёнғ қизиги, миёда бўлгани каби хонаки ёнғокда ҳам омега-3 кислоталари сероб экан. Миёда айнан мана шу кислоталарнинг етишмаслиги хотирани ва диққатни бир жойга жамлаш қобилиятини сусайтиради. Оқибатда болалар ёмон ўқий бошлайдилар. Билиб қўйишимиз керак бўлган нарса шуки, организмимиз бу кислоталарни ишлаб чиқармайди, уларнинг етишмовчилиги эса овқатланиш билан боглиқ.

Шу боис болага кўпроқ таркибида омега-3 кислотаси бисёр бўлган маҳсулотлар беринг. Жумладан, мазкур кислота ошқовоқ, кабачки, зиғир ёғи, йирик баргли кўкатларда кўп бўлади. Қолаверса, ёғли балиқ гўштида ҳам омега-3 кислотаси кўплиги боис ҳафтаига икки марта фарзандларингизни балиқ гўшти билан сийланг.

СУВ ТАНҚИСЛИГИ БЎЛМАСИН

Ақлни чархловчи яна бир восита - сув. Оддийгина, қайнатиб совутилган сув. Агар иқтисодий имкониятингиз кўтарса, шиша ва елим идишларга тўлдирилган минерал ёки тозаланган сувдан фойдаланишингиз мумкин. Инглиз олимларининг аниқлашича, танада озгина сув танқислигининг пайдо бўлиши ҳам ақлий қобилиятни 10 фоизгача камайтириб юбориши мумкин экан. Танамиздаги бошқа органларга қараганда миёда сув кўпроқ, яъни 80 фоизга тенг. Миё "чанқганини" билдирувчи белгилар қуйидагилар: ёнғил бош оғриғи, тез чарчаб қолиш, диққатни жамлаш қобилиятининг сусайиши. Шу боис Буюк Британия таълим тизимига ўқувчининг мактабга ўзи билан идишда ичимлик суви олиб келиши мажбурий ҳисобланади ва бола дарс пайтида ҳам ўқитувчидан руҳсат сўрамай сув ичиши мумкин.

Мактаб ёшидаги бола кунига 1,5 - 2 литр сув ичиши, унинг тенг ярмини мактабда истеъмол қилиши керак. Шунинг учун болангизни мактабга жўната туриб, бир шиша қайнатиб совутилган сув беришни унутманг. Газли ва турли концентратлардан тайёрланган чанковбосди сувлардан эса сақланган маъқул.

НОНУШТА ЁДДАН ЧИКМАСИН

Тилнинг тагига бир бўлак қанди ташлаб сўриб туриш миёни тиниқлаштиришини кўпчиликл яхши билади. Аммо қанд қонда глюкоза миқдори меъеридан камайиб кетгандагина ёрдам беради. Соғлом кишиларда бу ҳолат оч қолганда ёки кучли жисмоний меҳнатдан кейин кузатилади. Глюкоза камайганини ҳолсизлик, бош айланиш ва танада ёнғил қалтираш кузатилишидан билиш мумкин. "Оч" қолмаган миёга эса қанд умуман керак эмас. Аксинча, ширин ва ёғли таомлар унга зарар келтиради. Боланинг миёсини қаҳва ёки кола каби таркибида кофеин бўлган ичимликлар билан тўйинтириш ҳам ярамайди. Улар қисқа муддатли ижобий таъсир кўрсатади, холос. Қолаверса, кофеин сийдик ҳайдовчи воситалар тоифасига кириши боис миёнинг сувга бўлган эҳтиёжи ортиб кетишига олиб келиши мумкин.

Миёнинг меъериде ишлаши учун В₁, В₂, В₆ витаминлари жуда зарур. Улар боланинг стрессларга чидамли ва диққат-эътиборли бўлишини таъминлайди. Уларни хандори шаклида ичиш ёки мевалардан излаш керак эмас. Чунки мевалар таркибида бу витаминлар йўқ. В гуруҳ витаминлари ёғсиз гўшт, жигар, гулқарам, сули, тозаланмаган гуруч, кепакли ундан пиширилган нонда кўп бўлади.

Фарзандингиз учун айнан мана шу маҳсулотлардан нонушта тайёрлаб беришга одатлангиз. Қолаверса, у дарсга кеч қолаётганини баҳона қилиб нонуштасиз кетмасин. Чунки эрталабки овқатни қанда қилмайдиган ўқувчилар мисол ва масалаларни осон ечишлари, салбий ҳиссиётларга камдан-кам берилишлари исботланган.

СИГАРЕТА ЧЕКАЁТГАН БОЛА

Бугунги кунда нафақат катта, балки ўрта мактаб ёшидаги болалар орасида ҳам сигарета чекаётганлар кўпайиб бормоқда. Уларни қаттиқ тергаш, уриш-сўкиш билан бу йўлдан қайтариш мушкул. Ҳатто 3 грамм никотин отни ўлдирishi ҳақидаги мисоллар ҳам бугун эскирган. Бунақа мисол келтирсангиз, бола ҳозиржавоблик билан: "Қизиқмисиз, от ҳам сигарета чекадими?" - дейди-ю, гапингизни йўқотиб каловланиб қолаверасиз. Шу боис чекишнинг зарарини исботловчи бошқа далилларга эҳтиёж сезилмоқда.

Фарзандингиз сигарета чека бошлаганини сезиб қолсангиз, уни бу йўлдан қайтариш учун "сигарета чеккан одам жисмонан кучли, ақли бутун бўлолмайди", каби асоссиз гапларни гапириб ўтирманг. Бу гапларингиз унга заррача ҳам таъсир қилмайди. Чунки у телевизорда имкон бўлди дегунча сигарета тутатса-да, бир неча хавфли жиноятчиқа бир ўзи бемалол бас кела оладиган Жеймс Бонднинг, ёки бошқа бирорта қаҳрамонни кунда-кунора кўриб турибди. Яхшиси, келтирадиган далилларингиз ҳам илмий асосланган, ҳам ҳаётда исботланган бўлсин.

Агар ўғлингиз синфдошларининг кўпчилиги чекишни ва бу замонвий мода эканлигини айтса, сиз аксинча ҳозир чекиш эмас, балки соғлом ва спортчилардек кўркам бўлиш урф-ода эканлигини айтинг. Фик-

рингизни исботлаш учун сиз ҳам, ўғлингиз ҳам яхши танийдиган бирорта кишини мисол келтиринг.

Агар ўғлингиз мактабда дарсларнинг кўплигидан чарчаб, асабийлашаётганини, сигарета эса уни тинчлантиришини айтиб ўзини оқламоқчи бўлса, сиз унга тамаки таркибидаги захарли моддалар асаб тизимининг муҳим қисмларини тормоқлаб қўйиши боис шундай бўлишини тушунтиринг. У сигаретага ўрганиб қолса, кейинчалик асабийлашмас ва чеккиси келаверишини, шу пайт ёнида сигарета бўлмаса, беихтиёр асабийлаша болашини ўқтиринг.

Ўғлингиз чекиш семириб кетишдан сақлайди, деб ҳисоблаётган бўлиши ҳам мумкин. Бу ҳолда сиз юқоридаги каби бирорта танишингизни, фақат бу сафар семиз ва чекадиганини мисол келтиринг. Қолаверса, сигарета озгина вақт очлик ҳиссини йўқотгани билан аста-секин ошқозон-ичак яраси ва ялғизлиги касалликларини келтириб чиқаришини содда тилда тушунтириб беринг.

Агар у кўчада дўстини анча вақт кутиб қолиб совуқ егани учун исиниб олгани чекканини айтса, сигарета таркибидаги моддалар томир уришини тезлаштириб, артериал қон босимини оширишини, бу эса вақтинча танани қизитишини айтиб беринг. Аммо томир уришининг бундай тўсатдан тезлашиши ва артериал қон босимининг ошиши оқибатда қатор касалликларни келтириб чиқа-

ради. Қолаверса, совуқ кунда чекиш тишларга ҳам зарарли таъсир кўрсатади. Чунки нафас олгандаги совуқ ҳаво билан сигаретанинг иссиқ тутуни алмашиб туриши тиш эмалининг ёрилишига ва сарғайиб кетишига олиб келади. Буларнинг ҳаммасини фарзандингиз билиб қўйса, зарар қилмайди.

Бугунги кунда 14 хил касаллиқнинг келиб чиқиши ва танада ривожланишини айнан сигарета чекиш билан боглашмоқда. Хусусан: бронхитал ва ўпка касалликларининг 92

фоизига, лаб, бўғиз ва қизил-ўнғач раки(саратон)нинг 90 фоизига, ошқозоноти бези ракиннинг 72 фоизига, сийдик пуфаги ракиннинг 70 фоизига, юрак ишемик касаллигининг 25 фоизига айнан чекиш сабаб бўлар экан.

Фарзандингизга шулар ҳақида гапириб берар экансиз, даврада дўстлари тутган сигаретани чекишдан бош тортиш унинг обрўсига асло путур етказмаслигини, у чекмаслигининг сабабини бировларга тушунтириб ўтиришга мажбур эмаслигини, бу би-

ринчи галда унинг соғлиғи учун кераклигини ўқтиринг. Ниҳоят, фарзандингиз: "Сигарета чекиш шунчалик зарарли бўлса, атрофимизда шунча катта ёшчилар нега чекишади?" - деб сўраб қолиши табиий. Унга айтингки, йиллар давомида сигаретага ўрганиб қолган одамнинг ундан қутулиши кийин бўлади. Чин дилдан ҳаракат қилганда ҳам ҳар 10 кишидан 2-3 нафаригина чекишни ташлай олади, холос.

РАКАМЛАР СЎЗЛАЙДИ

* 15 ёшида сигарета чекишни бошлаган кишининг умри ўртача 8 йилга қисқарар экан. Шу ёшда чека бошлаганлар 25 ёшида сигаретага "ошино" тутинганларга нисбатан 5 марта кўпроқ рақ(саратон)дан вафот этишаркан.

* Чекадиган ўсмирлардан ҳар тўрттадан биттаси сигарета таъсирида келиб чиқадиган касалликлардан вафот этади.

* Кунига 20 донга сигарета чекадиган киши санитария меъёрларидан 580-1100 марта ифлосроқ ҳаводан нафас олади.

* Сигарета чекадиган аёлларда туғруқ пайтида боланинг ўлик туғилиши ҳолатлари чекмайдиган оналарга нисбатан 30 фоиз кўпроқ учрар экан.

* Эркаларнинг 80 фоизи аёлларнинг сигарета чекишини қоралайди.

* Қашандалардан 80 фоизининг ота-оналари ёки улардан бири сигарета чекишган.

ДАРМОН тайёрлади.

ЕТТИ МУЪЖИЗАНИНГ БИРИ...

Тухумда кальций, марганец, цинк, мис, йод элементларидан ташқари, А, Д, Е, К ҳатто, F дармондорилари ҳам бор. Айниқса, F дармондориси тана тизими фаолияти учун жуда муҳимдир. Икки дона тухум тахминан 140 калория қувватга эга бўлиб, 12 грамм оқсилга эгадир.

ТУХУМ ВА СОҒ-САЛОМАТЛИК

Тухум нафақат тўйимли озуқа, балки, у билан турли касалликларни ҳам даволаш мумкин.

Табибларнинг айтишича, қовурилган тухум сариғи юрак ва мия мушаклари тўқималарини мустаҳкамларкан. Шунингдек, у ошқозон, бурак, ичак, сийдик пуфағи учун ҳам фойдали. Тухум оқи оғир давом этган касалликдан сўнг соғайган беморларнинг кун-қувватини ҳам тиклайди.

Тухумнинг пўсти ҳам кони фойдадир. Унинг ёрдамида нафас олиш йўлларидаги шамоллашдан фориғ бўлиш мумкин. Тухум пўсти шунингдек, танадаги модда алмасишувини ҳам яхшилаб, турли касалликларга қарши иммунитетни оширади. Катталардаги калцийнига бўлган эҳтиёжни қоплаш учун бир кунда бир грамм туйилган тухум пўчоғи ейиш kifоя. Бир ёшга тўлмаган болаларга берилса, уларда учрайдиган камқонлик ва рахитнинг олдини олади.

Болаларга шифобахш аралашма тайёрлаш учун аввало тухумни совунлаб, илқ сувда ювиб

лашмани кечкурун ичилади.

✓ **Жигар огриганда** - икки дона тухум сариғини кўпиртириб енг. 5 минутдан кейин бир стакан илиқ сув ичинг. Сўнг, жигарингизга грелка қўйиб, ўнг ёнбошингиз билан иссиқ кўрпага ўралиб ётинг. Икки соатдан сўнг туриш мумкин.

✓ **Сурункали мигренада** - янги хом тухум устига қайноқ сут қўйинг-да, тез аралаштириб ичиб юборинг. Бу аралашмани уч кун давомида кунига бир мартадан ичсангиз kifоя.

✱ **Аллергиядан**: 10 та яхшилаб ювилган хом тухум пўчоғини ёриб ички пардасидан ажратилади, қуритилади, кукун ҳолига келгунча туйилади, устидан 10 дона лимон суви қўйилади ва 10 кунга қоронғи жойда сақланади.

Тайёр аралашма докдан ўтказилади. Сўнг 10 қошиқ шаккар қўшилганда 10 дона тухум сариғи қошиқ билан кўпиртирилади. Бу аралашмага бир бутилка коньяк қўшилади. Тайёр аралашма (тухум пўчоғи кукун, лимон суви, тухум сариғи, коньяк)ни 30 мл дан кунига 3 маҳал овқатдан ярим соат олдин ичилади.

ТУХУМЛИ ПАРДОЗ-АНДОЗ

✱ **Юзни оқартириш учун**: 2 чой қошиқ тухум сариғи, 0,5 ёки 1 чой қошиқ қоқоқ шарбати ва 1-2 чой қошиқ қаймоқни аралатиб юзингизга суртсангиз оқартиради.

Тухумнинг оқини кўпиртириб 1 чой қошиқ лимон сувини қўшасиз. Юзга суртиб 20-30 минутдан кейин илиқ сув билан ювиб ташласангиз юзингиз янада яшнаб кетади.

Тухумнинг оқини кўпиртириб 100 мл. одёколон, битта лимоннинг сувини ва 4-5 грамм глицирин қўшасиз. Агар юзингиз

дағал бўлиб у қадар ёғлиқ бўлмаса ушбу аралашмага 4-5 мл. Кастор ёғи ҳам қўшингиз мумкин. Бу аралашма ҳам юзингизни тиник қилиб оқартиради.

✱ **Хамма турдаги терилар учун никоб**: Икки ош қошиқ творогни битта тухум сариғи билан аралаштиринг. Унга 3-4 томчи перекисли водород қўшиб яхшилаб аралаштиринг. Ҳосил бўлган

никобни юзингизга юпка қилиб суртиб, 10-15 минутдан кейин ювиб ташланг. Кейин юзга озиклан-тирувчи крем суртиб қўясиз.

✱ **Хамма турдаги юз терилари учун озиклан-тирувчи ва оқартирувчи лосьон**:

Ярим стакан қаймоқни тухум сариғи билан кўпиртиринг-да, 1/2 стакан бодринг суви билан 1/4 стакан ароқ қўшинг. Ушбу лосьонга пахта ботириб уйқудан олдин юзингизни артиб олинг. Қолган лосьонни музлаткида узоғи билан бир ҳафта давомида сақлашингиз мумкин.

✱ **Хуснбўзарни йўқотиш учун қўйидаги никоб ёрдам беради**: Битта тухумнинг оқи, бир чой қошиқ асал, сут, майдаланган сули ёрмаси ва лимон шарбати аралаштирилади. Бу аралашмани юзга сургач 15-20 минутдан кейин, илиқ сувда ювиб ташланади.

✱ **Қўйидаги никоб** курурок, шунингдек ажин туша бошлаган юз териси учун жуда фойдалидир. Бундан ташқари никоб юз терисини оқартиради ва озиклантиради. **Тайёрлашни қўйидагича**: 1 дона тухум сариғи, 100 гр суяроқ қаймоқ (қаймоқ ўрнига ўсимлик мойидан ҳам фойдаланиш мумкин) ва 0,25 стакан ароқ ҳамда бир дона лимон суви олиниб, яхшилаб аралаштирилади. Юз терисига суртилиб, 20-25 дақиқадан сўнг илиқ сувда ювиб ташланади. Бир неча кунлик муолажадан сўнг юз териси оқаради, тиниклашади ҳамда ажинлари ҳам маълум даражада йўқолади.

✱ **1 стакан бодом** сути ва 1 стакан ароқ олинад. Унга озроқ гулоб (розовая вода, до-рихоналардан сўранг) беш дона лимон шарбати ва 4 дона тухум сариғи яхшилаб аралаштирилади. Тайёр бўлган аралашма билан ҳар кун юз териси артиради.

Муолажалардан сўнг, маъ-

қатик зардоби ва шампун билан ювиб ташланг.

✓ **Қазғоққа қарши крем-малҳам**: 2 ош қошиқ кефир ва бир шиша ароққа бир донанг тухумнинг сариғини аралаштирасиз. Уни соч ил-дизларига яхшилаб суртиб бо-шингизга клёнка қалпоқ кий-иб, устидан жун рўмол ўраб қўйинг. 25 минутдан кейин уни ювиб ташланг.

✓ **Нозиклашиб қолган соч учун**: 3 чой қошиқ алоз, 2 ош қошиқ лимон ва пиёз шарбатларини, бир ош қошиқ хино ва тухум сариғи

билан аралаштиринг. Тайёр аралашмани қўлларингизни майин ҳаракат-лантириб сочларингиз илди-зига суртиб чи-кинг 2 соат да-вомида пахтали рўмол ёки мато билан бошин-гизни яхшилаб ўраб қўйинг. Сўнг, 3 ош қошиқ лимон шарбатини 3

литр сувга со-либ аралаштиринг-да, шу сув билан сочингизни яхшилаб ювиб ташланг. Ушбу лимон-ли никобни ҳафтада 3 марта такрорланг. **Муолажа муд-дати - 2 ой.**

✓ **Агар сочингиз тўкила бошласа**: 1. 3 чой қошиқ ли-мон шарбати, бир қошиқ пиёз суви ва тухум сариғини яхшилаб аралаштириб, со-чингиз илди-зига суртиб чи-кинг. Кейин бошингизга елим халтача кийиб, устидан пах-моқ сочқ билан ўраб қўйинг. 2 соатдан сўнг сочингизни оддий шампун билан ювинг.

2. Яримта лимон шарба-ти. 2 та янги тухум сариғи ва 2-3 томчи бодом ёғини яхшилаб аралаштиринг. Аралашмани сочларингиз илди-зига суртиб чиқинг, елим хал-тача кийиб, рўмол билан бог-лаб қўйинг. 30 дақиқадан сўнг сочингизни лимонли илиқ (3 ош қошиқ лимон шарбати қўшилган 3 литр сув) сув би-лан чайинг. Бу никобларни 2-3 ой давомида, ҳафтада бир марта тайёрлаб кўринг.

Диққат! Кўпчилик оқ тухум жигарранг тухумга қараганда фойдалироқ, деб ўйлашади. Аслида ундай эмас. Жигарранг тухум пўстида холестерин кам бўлгани учун ҳам у фойдалироқ ҳисоблана-ди. Шунинг учун ҳам у фойдалироқ ҳисоблана-ди. Шунинг учун ҳам у фойдалироқ ҳисоблана-ди. Шунинг учун ҳам у фойдалироқ ҳисоблана-ди.

Хом тухум сариғи кўп ейилса ошқозонга оғирлик қилади. У буйракда тош пайдо бўлишига сабаб бўлади, шунингдек терида турли доғлар пайдо қилиши мумкин.

лум муддатгача, яъни никоб излари ёки артилгандан кейинги ҳолат йўқолгунча уйда бўлиш лозим.

✓ **Тўкилувчан соч-ни мустаҳкамлаш учун**: Бир ош қошиқ кефир, тухум сариғи, бир чой қошиқ асал, пиёз суви ва бирор-та ўсимлик ёғини аралаштириб соч-нинг илди-зига сур-тинг. Сўнг чит рўмол билан ях-шилаб ўраб, ус-тидан жун рўмол ўранг. 20-25 ми-нутдан кейин бо-шингизни иссиқ сувда шампун билан яхшилаб ювинг.

✓ **Курукшаган мўрт со-члар учун**: 2 ош қошиқ ке-фир ва хантал (горчица) куку-нига тухум сариғини қўшиб яхшилаб кўпиртиринг. Кейин бошингизга суртиб устидан рўмол ўранг. 2 соатдан кейин

Тезкор пархез

Илгариги кўркам қоматингизни тиклашни ва кийган кийимингиз ярашиб туришини истасангиз соғлиққа зарар етказмай, самарали озишнинг йўли бор. Атиги икки кунга мўлжалланган тухум - асалли пархез натижасида камига 1-2 кг. озиш мумкин.

Биринчи кунда: нонуштага - 2 дона тухум сариғи ва бир қошиқ асал билан кўпиртирилган, 1 пиёла кофе ва ёки чой билан лимон; **тушлиқда** - 1 дона қайнатилган тухум, бир қошиқ асал, 90 гр. пишлоқ, чой ёки кофе лимон билан; **кечки тановулга** - бир пиёла шўрва суви бир бурда қора нон билан, бир қошиқ асал ва бир дона тухум, бир дона олма.

Иккинчи кунда: нонуштага - бир дона тухум ва бир қошиқ асал, бир парча қоттан қора нон, чой ёки кофе лимон билан бирга; **тушлиқда** - тухум ва асал, 15 гр. товук ё балиқ гўшти, уч ош қошиқ қайнатиб пиширилган қарам, бир пиёла чой ёки кофе; **кечки тановулга** - тухум ва асал, бир парча қоттан нон, чой билан лимон.

Саҳифани ДИЛБАР ва ХАМИДА тайёрлашди.

110 28 ёшли дугонам бор. У Тошкент вилоятининг Янги-Бозор туманида ота-онаси билан яшайди. Касби ҳисобчи. Ақлли, уй-рўзгор ишларини ўрнига қўяди. Уқиш, иш деб умрини, вақтини ўтказиб юборди. Имон-эътиқодли, касбли, уй-жойли, оиласини эъозлайдиган 28-30 ёшлардаги бир эркак бўлса турмуш қурган бўларди.

Манзили тахририятда.

Гулсара

111 Қибрайликман. Ёшим 30 да. Ишлайман. Уй-рўзгор ишларини яхши қўраман. Турмушга чиқмаганман.

Тошкент вилояти ёки Тошкент шаҳрида яшайдиган, уй-жойли, ишлайдиган, ақлли, турмуш муаммоларини тушуниб, ишончли ҳамроҳ бўладиган эркак билан танишмоқчиман.

Манзили тахририятда.

Шахноза

112 Фаргона вилоятданман. Ёшим 45 да. Ҳали уйланмаганман. 2-гурӯх ногирониман. Ҳовлида яшайман. Ишлаш қўлимдан келади. 35-40 ёшлардаги пазанда, кўнгилмини тушунадиган, менга ҳамроҳ бўлиб, бирга турмуш кечирадиган аёл (Қайси вилоятдан бўлишининг аҳамияти йўқ) бўлса уйланмоқчиман.

Манзили тахририятда.

Ҳамид

113 Ёшим 28 да. Олий маълумотлиман. Тошкентда масъул лавозимда ишлайман. Зибали оиланинг фарзандиман. Мен билан дунёқараш ва кўнгил мос келадиган, кўрама, баланд бўйли, ақлли, касбли, ишлайдиган ва диёнатли бир йигит билан танишиб турмуш қурмоқчиман.

Манзили тахририятда.

Гулнора

114 Ёшим 50 да. Фарзандларимдан қутулганман. Ҳозир Тошкентда ижарада яшайман. Табиатан оғир-вазмин аёлман. Қизларимнинг уйида яшашни истайман. Ўз уйим ва дардқаш ҳамроҳим бўлишини истайман. Шу боис фарзандлари уй-жойли бўлиб кетган, ўз уйи бор 60 ёшлардаги бир инсон бўлса бирга умргузаронлик қилган бўлардим.

Манзили тахририятда.

Манзура

115 Ёшим 29 да. Асли Қашқадарё вилоятданман. Маълумотим олий. Ҳозир мактабда инглиз тилидан дарс бераман. Ахрашганман. Аммо фарзандим йўқ. Чунки бир йил ҳам яшамасдан турмушим бузилди. 35 ёшгача бўлган, ўқимишли бўлмаса ҳам ҳаётни тушунадиган, аёлини ва оиласини қадрлай оладиган йигит билан танишмоқчиман.

Манзили тахририятда.

Олмос

БАСИРА тайёрлади. ТЕЛ: 133-04-50

(Боши ўтган сонларда)

ЎН ИККИНЧИ МАКТУБ

Азизам, бугун яна туш кўриб чиқдим. Тушимда сен яна келган эмишсан. Нима учун "яна", деяпман. Шунинг учунки, сен тушларимда тез-тез келиб турасан. Бугун эса қаёққадир, узоқ юртга кетиб қолган экансан-у, энди қайтиб келган эмишсан. Ўзинг келин бўлиб тушган "Партизан" маҳалламиздаги уйимиз эмиш. Сен айбонимизда гимирлаб юрган эмишсан. Мен берароқда ўтирган эмишман. Сенинг 30-32 ёшлардаги пайтинг эмиш. Оқ халатингни кийиб олиб, у ёқ-бу ёқларни одатингдагидек йиғиштириб саранжом-сарилта қилаяпсан. Чап қўлингда бир сафалар халтада ёнғок, Нечун ёнғок, билмадим. Яна нималарнидир мендан сўрайсан. Топиб бера олмайдиман. "Кўп эди-ю, нима қилдим-а?" - дейсан, ниманидир сўраб: "Билолмадим, ўзинг йўқ бўлиб кетдинг-ку", дейман, мен ўзимни оқлаб. Нега, поликлиникага бир-икки марта

ЎН УЧИНЧИ МАКТУБ

Мен сенга айтсам, азизам, сенга уйланаётганимда "уйланиш" сўзининг ҳам, у ифодалаган юмушнинг ҳам муқаддас эканига эътибор бермаган эканман. Менимча, ҳамма ёшлар ҳам шундай. "Уйландилар", "турмушга чиқадилар", аммо буларнинг ва улар аниқлаётган маъно-маънунинг муқаддаслигига, инсонга бир марта насиб этгандагина у чинакам ҳаёт-бахш турмуш бўлишига мен каби аҳамият бермас эканлар. Мен буни сендан жудо бўлганимдан кейин, таниш-билишларнинг сўзларига кўра иккинчи марта "уйланиш" лозим бўлишини эшитганимдан сўнг тушундим... Тушундим-у, "уйланиш", деган сўзни жуда ёмон кўриб қолдим, жуда... "Уйланиш", "турмушга чиқиш"ни Худойим иккинчи марта ҳеч кимнинг бошига солмасин экан, инон... Севимли ёстиқдошинг қолдириб кетган дарднинг аламини ўзинг кеча-кундуз тортиб юрган бўлсанг-у, кўнглингга уйланиш сиғадими... Нима, мол-ҳолимдан ажрадимми-

бўлса!.. Ҳаммаси жумбоқ, ҳаммаси муаммо!

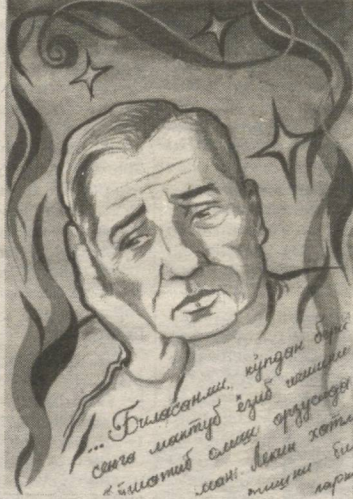
Шундай бўлгач, жоним, кел, қўй, ўзинг қолдириб кетган ўчмас, унутилмас, тугаб битмас хотираларинг, қадрдон оиламиз билан "яшаб" бораверай... Бўёғи Тангримиздан. Нима дейдинг, розимисан?

Хайр, яхши қол. Сени ғойибона кучиб, ардоқлаб қўювчи ў-ў-ў ўша ёстиқдошинг - Мен.

ЎН ТҮРТИНЧИ МАКТУБ

Жоним, қанақасан? Қайфиятинг яхшими? Айтмоқчи, сиз руҳларда "кайфият" деган тушунча борми? Бор бўлса керак. Ахир ҳалқимиз орасида: "Отанонангнинг руҳини шод қил", "Вафот этганларнинг руҳи шод бўлсин", "Ўтиб кетган аждодларнинг руҳини хурсанд қил" каби таълим-тарбия беришлар, дуо ва ният қилишлар бор-ку. Демак, сизларнинг руҳингиз, кайфиятингиз, тушунишмча, биз тирикларнинг сизга тегишли ишларимиз, гап-сўзларимиз, дуоларимиз билан гоҳ тушиб, гоҳда кўтарилиб турса керак. Биз эса дунё ишлари, ташвишлари билан

ЗАВЖАМ РУҲИГА МАКТУБЛАР

ки, бошқасининг ҳаракатини қилсам!..

Яна бир гап. Мен "бошқа" билан бўлиб кетсам, аминманки, сен, сенинг руҳинг қирқибат кетади. Негаки, у яна бир марта ва бутунлай ёлғизланиб қолади. Ҳаётлик даврида эридан ёлғизланиб қолишни ҳеч-ҳеч истамеган аёл руҳи ёлғизланиб қолишини истайдими, йўқ, албатта. Ўзидан ўтади, ўзи билади. Мен буни азизам тушунаман. Ҳозир эса иккимиз қадимгидай руҳан, ҳаёлан ёки тушларимда учрашиб, кўришиб, суҳбатлашиб турибмиз. Иккимизга юпанчиқ бўлган шу мулоқот ҳам биз учун ҳаёт! Жуда бўлмаса, унинг бир шакли.

Бошқа яна бир гап. Мен турмуш қурган бошқа ҳар қандай кимса қалбимни беш баттар андуҳларга солиди, бу ҳам рост. Чунки, унинг ҳар бир гап-сўзи, имо-ишораси, ҳатти-ҳаракати, ош-овқати, ётар-турари сеникини эсимга солиб тураверди. Юрагим сеники билан тўлиб, ҳис-туйғуларим сеники билан қониб бўлган-у. Уникини қаерики, нимасига сиғдирадими? Қай аллозда қабул қилади? Ахир, бу кўнгил дегани ўз паймонасига етган

елиб-югуриб баъзан ҳуд, баъзан бе-ҳуд сизларни кўпам ўйлавермаймиш...

Бизни маъзур тутинг, азизлар... Азизам, мана сенга кўриш насиб этмаган Нодиржоннинг қизи Моҳинур (исмини мен қўйганман) бир ярим ёшдан ошиб қолди. Тилини бураб, сўзларнинг охирини чўзиб, "ада-а-а", "опа-а-а", "дода-а-а" дейдиган бўлиб қолди. Уйга келганларни, меҳмонларни жуда яхши қўради. Бу жиҳатдан сенга ўхшайди. Менимча, кўп томонлари бориб-бориб сенга ўхшаб кетса керак. Зилола, Бобир, Рухсора, Нозилалар келишса, жони ичига сиғмай кетади. Ўйнагани-ўйнаган. Ўзининг ёқтириб қолган қўй-қўшиқлари бор. Шулардан бирортаси қулоғига кириб қолдими, дарҳол қўлларини осмонга кўтаради. Белини, оёқларини ўйна-тишининг андазасини олиб бўлган, асал. Бир сония ҳам тинч турмайди. Қўй ёзишга ҳам кўркаман - кўз тегмасин, илоҳим. "Ойиҳон қани?" десам, дарҳол девордаги расмингни кўрсатади. Бир куни, у пайтда ҳали ёшига тўлмаган эди. Сенинг суратингга орқасини ўгириб ўтирар эди. "Ойиҳон қани?" деб сўраган эдим, шу заҳоти дўмбоққина, оппоққина панжасини орқасига буриб, кўрсаткич бармоғи билан сени кўрсатди. Жуда хурсанд бўлиб кетдим. Кўчани яхши кўришини айтмайсанми?

Ўзинг биласан, овқат қилишни билмайман. Сен борингдагидек, гоҳ-гоҳида қайнатма шўрва, мошкичири қиламан. Келинларинг учаласи барака топишсин. Дастлаб Нарғизсой, Наимахон ош-овқатимга қараб туришган бўлса, эндиликда кичик келининг - Муаттархон қараб турибди. "Нима овқат қилади?", "Овқат тайёрлайми, адажон?", деб сўрашини қўймайди. Мана шу онда уйда ҳеч ким йўқ. Мошкичири қилаяпман. Сенга шуларни ёза туриб қозонни қавлаб қўйиш ёдимдан кўтарилибди... Оббо...

Мана шунақа гаплар, жоним. Энди хайр. Сени ҳаёлан ўпиб қолувчи эриг - Мен.

(Давоми бор)

Азизжон ҚОСИМОВ

Газетамиз саҳифаларидаги мазкур рама билан белгиланган мақолалар Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликлари қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди гранти доирасида тайёрланди.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Бош муҳаррир: 134-86-91
Қабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20
Бош муҳаррир ўринбосари: 134-25-46
Оила, табриқлар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.
«Олой» бозори ёнида.

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 132. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ.
Адади - 14094
Саҳифаловчи — Ш. БАРОҚОВ
Расом — Н. ХОЛМУРОДОВ
Навбатчи — Д. ИБРОХИМОВ
Мусахҳих — С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5

Фойдаланилмаган қўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топириш вақти - 20.00. Босишга топирилди - 20.00

E-mail: oilavajamiyat@rambler.ru
oilavajamiyat@mail.ru